

T.C.
UFUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ULUSLARARASI TİCARET ANABİLİM DALI
ULUSLARARASI TİCARET VE FİNANSMAN BİLİM DALI

TÜRKİYE'DE DAHİLDE İŞLEME REJİMİ'NİN İŞLETMELERİN
İHRACATINA KATKILARININ AVRUPA BİRLİĞİ VE
BİRLEŞİK KRALLIK İLE KARŞILAŞTIRMALI İNCELEMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Ömer DURMAZ

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Niyazi ERDOĞAN

Ankara – 2017

KABUL VE ONAY

Ömer DURMAZ tarafından hazırlanan “TÜRKİYE'DE DAHİLDE İŞLEME REJİMİ'NİN İŞLETMELERİN İHRACATINA KATKILARININ AVRUPA BİRLİĞİ VE BİRLEŞİK KRALLIK İLE KARŞILAŞTIRMALI İNCELEMESİ” başlıklı bu çalışma, 28.07.2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan Doç. Dr. Niyazi ERDOĞAN

Danışman Doç. Dr. Niyazi ERDOĞAN

Üye Yrd. Doç. Dr. Güner KOC AYTEKİN

Üye Yrd. Doç. Dr. Cavit ELGEZDİ

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Prof. Dr. Mehmet TOMANBAY
Enstitü Müdürü

T.C.
UFUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ULUSLARARASI TİCARET ANABİLİM DALI
ULUSLARARASI TİCARET VE FİNANSMAN BİLİM DALI

**TÜRKİYE'DE DAHİLDE İŞLEME REJİMİ'NİN İŞLETMELERİN
İHRACATINA KATKILARININ AVRUPA BİRLİĞİ VE
BİRLEŞİK KRALLIK İLE KARŞILAŞTIRMALI İNCELEMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Ömer DURMAZ

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Niyazi ERDOĞAN
ANKARA 2017

KABUL VE ONAY

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıyı kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

28.07.2017

ÖMER DURMAZ

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın planlanıp yürütülmesinde değerli önerileriyle araştırmanın her aşamasında beni yönlendiren ve katkı sağlayan danışmanım Sayın Doç. Dr. Niyazi ERDOğAN Hocam başta olmak üzere, araştırmanın değişik aşamalarında yardım ve desteğini esirgemeyen Türk Dış Ticaret Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Ömer BERKİ'ye, ayrıca eğitim hayatım süresince bana maddi ve manevi destek olan aileme teőekkürü bir borç bilirim.

Araştırma sürecinde gösterdikleri sabır, anlayış, yardım ve desteklerinden dolayı iş arkadaşlarıma ve işyerimdeki yöneticilerime, emeği geçen herkese teőekkürlerimi sunuyorum.

ÖZET

İşletmeler için büyük bir imkân olan “Dahilde İşleme Rejimi” incelendiğinde, uygulamanın Avrupa Birliği (AB) düzenlemelerine paralel olduğu görülmektedir. Türkiye’de rejimden yararlanma koşulları Avrupa Birliği’ndeki uygulamalardan bazı farklılıklar göstermektedir. Bu nedenle çalışmamızda gelişmiş ülkelerdeki uygulama örneği olarak Avrupa Birliği ve iyi örnek Birleşik Krallık mevzuatında Dahilde İşleme Rejimi incelenmiş olup, Avrupa Birliği’nde Dahilde İşleme Rejimi ayrıntılı analiz edilerek Türkiye, Avrupa Birliği ve Birleşik Krallık’taki uygulamalar bu çerçevede irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dahilde İşleme Rejimi, İthalat, İhracat

ABSTRACT

It is seen when studied that Inward Processing Regime which is a big opportunity for enterprises, is parallel to EU regulations. There are some differences between the conditions of the regime utilising in Turkey and EU prosecution. Hence, EU and a good example UK regulations on Inward Processing Regime is studied as examples of developed countries. Inward Processing Regime in EU is analysed in detail and prosecution in Turkey, EU and UK is studied within this framework.

Key words: Inward Processing Regime, Import, Export

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
TABLolar DİZİNİ.....	viii
KISALTMALAR.....	ix
1. GİRİŞ.....	1
2. DAHİLDE İŞLEME REJİMİ (DİR) HAKKINDA GENEL BİLGİ.....	2
2.1 Dahilde İşleme Rejimi (DİR) Tanımı, Amacı, Sağladığı Avantajlar.....	2
2.2 Dahilde İşleme Rejiminde Kullanılan Kavramlar.....	4
2.3 Dahilde İşleme Rejimi'nin Özellikleri ve Ana İlkeleri.....	6
3. DIŞ TİCARET VERGİLERİ VE DAHİLDE İŞLEME REJİMİ.....	9
3.1 Dış Ticaret Vergileri.....	9
3.2 Gümrük Birliği Sonrası ve Dış Ticaret Vergileri.....	9
3.3 Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında Dış Ticaret Vergileri.....	11
3.3.1 Gümrük Vergisi.....	11
3.3.2 Katma Değer Vergisi.....	13
3.3.3 Özel Tüketim Vergisi.....	14
3.3.4 Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF).....	15
3.3.5 Damga Vergisi.....	16
4. TÜRKİYE'DE DAHİLDE İŞLEME REJİMİ.....	18
4.1 Dahilde İşleme Tedbirleri.....	18
4.1.1 İthalatta Şartlı Muafiyet Sistemi.....	19
4.1.1.1 Eşdeğer Eşya Kullanımı.....	21
4.1.1.2 Yurtiçi Alımlar.....	23
4.1.1.2.1 Tecil-Terkin Uygulaması.....	24
4.1.1.2.2 TMO ve Şeker Fabrikalarından Yurt İçi Alımlar.....	26
4.1.2 Geri Ödeme Sistemi.....	27
4.2 Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Yoluyla Yapılması (DİR Otomasyon Projesi).....	30
4.3 Dahilde İşleme İzin Belgesi Almak için Gerekli Belgeler.....	34
4.4 Dahilde İşleme İzin Belgesi Müracaatının Değerlendirilmesi.....	34
4.5 Dahilde İşleme İzin Uygulamasında Gümrüklerce Yapılan İşlemler.....	35
4.6 Dahilde İşleme İzin Belgesi'nin Süresi.....	36
4.7 Dahilde İşleme İzin Belgesi Kapsamında İthalat ve İhracat İşlemleri.....	37

4.8 Telafi Edici Vergi (TEV)	39
4.9 Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu Kavramı.....	41
4.10 Dahilde İşleme Kapsamında Serbest Bölgelere Yapılacak İhracat	42
4.11 Dahilde İşleme Rejimi'nde Teminat Uygulaması	42
4.12 Onaylanmış Kişi Statü Belgesi.....	43
4.12.1 Belge İçin Aranılan Genel Koşullar.....	44
4.12.2 Belge İçin Aranılan Özel Koşullar.....	46
4.12.3 Götürü Teminatı Uygulaması	47
4.12.4 Teminat İadesi.....	48
4.13 İhracat Taahhüdünün Kapatılması.....	48
4.14 Dahilde İşleme İzin Belgesinin Kapatılması ve Dahilde İşleme Tedbirlerine Uygulanması.....	50
5. GELİŞMİŞ ÜLKELERDEKİ UYGULAMA ÖRNEĞİ OLARAK AB MEVZUATINDA DAHİLDE İŞLEME REJİMİ	51
5.1 Avrupa Birliği'nde Rejimden Yararlanabilme Koşulları	51
5.2 Avrupa Birliği'nde İzin, Takip, Değerlendirme, Askıya Alma ve Geri Ödeme Sistemi	53
5.3 Avrupa Birliği'nde Eşdeğerlik ve Önceden İhracat İle Üçgen Trafik.....	54
5.4 Avrupa Birliği Gümrük Mevzuatındaki Bilgi Formları	55
6. AVRUPA BİRLİĞİ'NDE DAHİLDE İŞLEME REJİMİ	57
6.1 Yürürlükte Olan Topluluk Gümrük Kodunda Dahilde İşleme Rejimi.....	57
6.1.1 Dahilde İşleme Rejimi	57
6.1.2 Eşdeğer Eşya Uygulaması	57
6.1.3 İzinin Düzenlenmesi ve Süresi.....	58
6.1.4 Verimlilik Oranı Tespiti.....	58
6.2 Teminat Uygulaması	58
6.3 Birlik Gümrük Bölgesi Dışındaki İşletme Faaliyetleri.....	59
6.4 Şartlı Muafiyet ve Geri Ödeme Sistemi	59
6.5 Birlik Gümrük Kodunda Dahilde İşleme Rejimi	59
6.5.1 Dahilde İşleme Rejimi	60
6.5.2 Verimlilik Oranı ve izin Süresi.....	60
6.5.3 Birlik Gümrük Bölgesi Dışındaki İşletme Faaliyetleri	61
6.6 İyi Örnek Olarak Birleşik Krallık'ta Dahilde İşleme Rejimi Uygulaması.....	61
6.6.1 Dahilde İşleme Rejimi'nin Amacı ve Sağladığı Avantajlar	61
6.6.2 Birleşik Krallık'ta Dahilde İşleme Rejimi Uygulaması.....	62
6.6.2.1 Şartlı Muafiyet Sistemi ve Geri Ödeme Sistemi	62
6.6.2.2 Eşdeğer Eşya Kullanımı ve Teminat Uygulaması	62
6.6.2.3 Avrupa Birliği Dışında İşletme Faaliyeti	63

6.6.2.4 Dahilde İşleme İzin Müracaatı	63
6.6.2.5 Standart Dahilde İşleme İzni	63
6.6.2.5.1 Entegre İşlem İzni.....	64
6.6.2.5.2 İzin Yenilenmesi.....	64
6.6.2.6 İzin Süresi ve İzin Revizesi.....	65
6.6.2.7 İthalatın ve İhracatın Gerçekleştirilmesi	65
6.6.2.8 İhracat Taahhüdünün Kapatılması.....	66
6.6.2.9 Basitleştirilmiş Usulde Dahilde İşleme İzni Verilmeyen Haller ve Sınırlandırmalar.....	66
6.6.2.10 Dahilde İşleme İzin Sahibinin Hukuki Sorumluluğu	67
6.6.2.10.1 Kayıtlar ve Hesapların Tutulması.....	67
6.6.2.10.2 Birleşik Krallık'ta İhracatın Gerçekleştirilememesi ve Faizin Tahsil Edilemeyeceği Haller	67
6.6.2.10.3 Kaçakçılık ve Kural İhlal Cezası	68
6.6.2.11 Denetim	68
7. TÜRKİYE İLE AVRUPA BİRLİĞİ VE BİRLEŞİK KRALLIK DAHİLDE İŞLEME REJİMİ UYGULAMA KARŞILAŞTIRMALARI.....	69
7.1 Dahilde İşleme Rejimi Uygulamaları Karşılaştırmaları	69
7.1.1 Uluslararası Anlaşmalara ve İlgili Kurumlara Göre	69
7.1.2 Yapılan Başvuru ve Değerlendirme Prosedürlerine Göre	70
7.1.3 Geriye Dönük İzin Değerlendirmesine Göre	71
7.1.4 Süre Değerlendirmelerine Göre	71
7.1.5 Uygulanan Cezalara Göre	71
8. SONUÇ VE ÖNERİLER	73
KAYNAKÇA	78
EKLER	82
EK 1 Dahilde İşleme İzin Belgesi	82
EK 2 Firma Tanımlama Formu	91
EK 3 İhraç Edilecek Mamulün Üretimi İle İlgili Kapasite Raporu.....	92
EK 4 Hammadde Sarfiyatı Tablosu.....	97
EK 5 Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında İthalat Beyannamesi.....	98
EK 6 Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında İhracat Beyannamesi	99
EK 7 Dahilde İşleme İzin Belgesi ile İlgili İhracat Listesi.....	100
EK 8 Dahilde İşleme İzin Belgesi ile İlgili İthalat Listesi	101

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1 : Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesinti Oranı Tarifesi

ŒEKİL LİSTESİ

- Œekil 1** : Œartlı Muafiyet Sistemi Uygulaması
Œekil 2 : EŒdeđer EŒya Kullanımı Uygulaması
Œekil 3 : Geri Ödeme Sistemi Uygulaması
Œekil 4 : DİR Otomasyon Projesi İŒleyiŒi
Œekil 5 : Telafi Edici Vergi Uygulaması

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
AP	: Avrupa Parlamentosu
AT	: Avrupa Topluluğu
BİLGE	: Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri
CHIEF	: Customs Handling Import Export Freight
CIF	: Cost + Insurance and Freight (İthalatta malın bedeli + sigorta + navlun)
DEFRA	: Department for Environment, Food and Rural Affairs
Dİİ	: Dahilde İşleme İzini
DİB	: Dahilde İşleme Belgesi
DİİB	: Dahilde İşleme İzin Belgesi
DİR	: Dahilde İşleme Rejimi
EBİGM	: Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğu
EFTA	: Avrupa Serbest Ticaret Birliği
FOB	: Free On Board (Güvertede Teslim Satış)
GTİP	: Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu
HMRC	: Her Majesty's Revenue and Customs
KDV	: Katma Değer Vergisi
KDVK	: Katma Değer Vergisi Kanunu
KKDF	: Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu
NIRU	: National Import Reliefs Unit
OGT	: Ortak Gümrük Tarifesi
ÖTV	: Özel Tüketim Vergisi
PAMK	: Pan Avrupa Menşe Kümülyasyon Sistemi
STA	: Serbest Ticaret Anlaşması
TCMB	: Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası
TCŞK	: Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumu
TEV	: Telafi Edici Vergi
TMO	: Toprak Mahsulleri Ofisi
TOBB	: Türkiye Odalar Borsalar Birliği
YMM	: Yeminli Mali Müşavir

1. GİRİŞ

Türkiye’de ihracata dayalı büyüme esasını öne çıkaran ve ihracat oranını artırmaya yönelik çalışmalar 24 Ocak 1980 tarihli “24 Ocak Kararları” ile başlamış olup bu kapsamda ihracatı artırmak adına destek unsurları geliştirilmiş ve uygulamaya konulmuştur. 01.01.1996 tarihinde ülkemizin Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği Anlaşması yapmasının bir sonucu olarak 1980’den bugüne kadar uygulanmakta olan İhracat Teşvik Mevzuatı kaldırılmış olup yerine Dahilde İşleme Rejimi mevzuatı getirilmiştir. Bugün hala yürürlükte olan Dahilde İşleme Rejimi’ni, 1 Ocak 1996 tarihinde Avrupa Birliği ile aramızda oluşturulan Gümrük Birliği çerçevesinde Avrupa Birliği gümrük koduna uyum sağlama adına oluşturulmuş ihracat teşvik sistemi şeklinde açıklayabiliriz.

İhraç ürünlerine dünya piyasalarında rekabet gücü kazandırmak ve de çeşitlendirmek için ürünlerin üretim ve ambalajı için gerekli olan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile ambalaj ve işletme malzemelerinin dünya piyasa fiyatlarından gümrük muafiyetli olarak ithaline imkân tanıyan bu rejim, ihracatçıların girdi maliyetlerini düşürmesi ve böylelikle rekabet gücünün artırılması yönünde somut etkilere sahip olması nedeniyle ihracatın desteklenmesinde çok önemli bir yer tutar. Dahilde İşleme Rejimi’nin analizi ve ihracatçı firmalara sağlayacağı destekler bu çalışmanın ana amacıdır. Giriş ve Sonuç bölümleri hariç toplam yedi bölümden oluşan bu çalışmanın ikinci bölümünde Dahilde İşleme Rejimi kavramı incelenmiş, bu doğrultuda Dahilde İşleme Rejimi’nin tanımı, amacı ve özellikleri açıklanmıştır.

2. DAHİLDE İŞLEME REJİMİ (DİR) HAKKINDA GENEL BİLGİ

2.1 Dahilde İşleme Rejimi (DİR) Tanımı, Amacı, Sağladığı Avantajlar

Dahilde İşleme Rejimi, firmaların öngörülen süre zarfında işledikten sonra ihraç edilmek şartıyla ihraç ürünlerinin üretiminde ihtiyaç duydukları malları, ithalatta alınması gereken her türlü vergiden muaf olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi olmaksızın getirmelerine imkân sağlayan bir teşvik uygulamasıdır¹.

Bu rejimin uygulaması, 1980 yılından beri ülkemizde uygulanmakta olan İhracatı Teşvik Mevzuatı'nın gümrük birliği çerçevesinde ülke ekonomisi dikkate alınarak, AB gümrük koduna uygun hale getirilmesiyle oluşturulmuş ve 01.01.1996 tarihinde yürürlüğe girmiştir. DİR, kavram olarak her ne kadar ilk kez bu tarihte mevzuatımız içine girmiş olsa da aslında ülkemizde bu rejim uygulamasına paralel bir uygulama, 1984 yılında yürürlüğe giren İhracat Teşvik Tebliği'nde yer almaktadır. Bu tebliğde, ihraç ürünlerinin bünyesinde kullanılan ham maddelerin, belli oranda ihracat taahhüdü karşılığında, gümrüksüz ithaline müsaade edilmesi şeklinde tanımlanmış ve Gümrük Muafiyetli İthalat başlığı altında ifade edilmiştir². Ülkemizde uygulanan DİR, 1984 yılında yürürlüğe giren İhracat Teşvik Tebliği sisteme dayanır.

Küreselleşen dünyamızda ulaşım, haberleşme, teknoloji ve özellikle bilişim alanlarında yaşanan gelişmeler doğrultusunda uluslararası ekonomik ve ticari ilişkiler şimdiye kadar görülmedik bir büyüklüğe ulaşmıştır. Genel bir perspektiften bakıldığında, gelişmiş ülkelerin aynı zamanda gelişmiş bir sanayi sektörüne sahip olduğu, az gelişmiş veya gelişmemiş ülkelerin ise ekonomilerinin sanayi dışı sektörlere ve dolayısıyla dışa bağımlı olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, uluslararası ticaretin geleneksel yapısı değişmiş, emek yoğun sektörlerden ileri teknoloji içeren sektörlere geçiş yaşanmıştır³.

¹ Mustafa Durman ve Hüseyin Önder, **İhracat Teşvikleri**, 1. Basım, İstanbul: Alfa Aktüel Yayınları, 2007, s. 74.

² Yavuz Mollasalihoğlu, "İhracat Teşvikleri", <http://ilhanozogul.blogspot.com.tr/2011/02/ihracat-tesvikleri-1-tarihsel-gelisim.html>

³ Güner Koç Aytakin, "Güney Kore'nin İhracata Dayalı Büyüme Modeli Kapsamında 2023 Türkiye İhracat Stratejisi", **Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 8, 2015, s. 82.

Dış ticaret sektöründe faaliyet gösteren üretici firmaların veya iç piyasada faaliyet göstermekte olan ancak yurt dışına açılarak yeni pazarlara ulaşmak isteyen üretici firmaların, dünya piyasası fiyatlarından hammadde temin etmek suretiyle yurtdışı rakiplerine karşı rekabet gücü kazanmasına, ihracat rakamlarının artmasına ve ihracat pazarlarının genişlemesine imkân sağlaması DİR'in temel amacını oluşturur⁴.

Ayrıca;

- Üretimin, yurtiçi tüketimin yanı sıra uluslararası pazarlarda mevcut talebe yönelik bir boyut kazanması ile birlikte ölçek ekonomisi yaratılması,
- Yurtdışı pazarlarda mevcut talebe yönelik yeni iş ve işgücü imkânlarını doğurması,
- Hammaddelerin dış kaynaklardan daha ucuz temin imkânını sağlaması,
- Tüketicilerin kullandıkları nihai ürünlerin üretiminde belirli girdilere hassas olmaları halinde, bu girdilerin sağlandığı ülkelerden temin edilmesi zorunluluğuna çözüm yaratıyor olması,
- İhracatçı firmalara ihtiyaç duydukları malları diğer ülkelerden temin etme imkânı sağlaması,
- Rekabeti artırması nedeniyle yurtiçinde faaliyet gösteren firmaların kendilerini uluslararası piyasa koşullarına uyum sağlamaya zorlaması,

DİR'in diğer amaçlarıdır⁵.

DİR, öngörülen sürede işlenip ihraç edilecek ürünün üretimi için ihtiyaç duyulan malların ithalatında alınması gereken bütün vergilerden muaf tutarak ticaret politikası önlemlerine dahil olmadan getirilmesini sağlayan bir uygulama olduğundan şirketlerin girdi maliyetlerini önemli ölçüde azaltmaktadır. Avrupa Birliği (AB) ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) ile imzalanan taahhütler doğrultusunda ülkemizin doğrudan teşvikleri uygulaması sakıncalar doğurduğundan hazır giyim, tekstil gibi ihracatın büyük önem arz ettiği sektörlerde ihracatçı firmaların üretimlerini girdi maliyetlerinin düşürülmesi yöntemi ile yapmaları çok önemlidir.

⁴ Burak Arzova, **İhracat Hakkında Herşey**, 1.Basım, İstanbul: Türkmen Yayınevi, 2006, s.148.

⁵ Ziya Altunyıldız ve Feridun Başer, "Türkiye ve Avrupa Birliği'nde Dahilde İşleme Rejimi Uygulamaları", **İKV Dergisi**, 1999, s.20.

İlerleyen kısımlarda detaylı olarak anlatılacak olan DİR ile aşağıdaki bazı avantajlar sağlanır;

- Vergi, Resim, Harç istisnası,
- Ticaret Politikası önlemlerine tabi olmama,
- Eşdeğer eşya kullanıma olanak verme,
- İthalatta Gümrük Vergisi ve KDV Muafiyeti,
- İthalat sırasında alınması gereken vergilere ilişkin teminat indirimi,
- Kabul kredili, mal mukabili ve akreditifli ödeme şekillerine göre yapılan ithalatlarda Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF) muafiyeti.

2.2 Dahilde İşleme Rejiminde Kullanılan Kavramlar

DİR uygulaması birçok kavram ile alakalı olduğundan ve daha iyi anlaşılması için bazı kavramları detaylı olarak açıklamak gerekir. Bu kavramlar aşağıdaki gibidir;

Gümrük Rejimi: Geçici depolama, yerinde depolama, antrepoda veya gümrükçe müsaade edilen bir yerde muhafaza edilen eşyaya ilişkin olarak, öngörülen amaçlar için yapılmasına karar verilen işlem için uygulanacak mevzuat ve prosedürlerdir⁶. Bu kavram Türkiye Gümrük Bölgesi'ne girecek veya çıkacak eşyaların hareket tarzlarını düzenleyen işlemler silsilesi olarak ifade edilebilir.

Serbest Dolaşımda Bulunan Eşya: Ülkemizde uygulanan 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 18'inci maddesine göre tamamı Türkiye Gümrük Bölgesi'nde elde edilen, bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışında ülke veya yerlerden ithal edilen girdilerin olmadığı veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya yerlerden serbest dolaşıma giriş rejimi uygulamasına dahil edilerek ithal edilen eşyayı tanımlar.

Üçüncü Ülke: Topluluk mevzuatına göre Türkiye ve Topluluk Üyesi ülkelerin dışında olan diğer tüm ülkelerdir.

⁶ Atila Bağrıaçık, "Uygulamalı Dış Ticaret İşlemleri", 8. Basım, İstanbul: Bilim Teknik Yayınevi, 2004, s.168.

A.TR Dolaşım Belgesi (Associated Transit⁷): Türkiye veya Avrupa Topluluğu'nda serbest dolaşımında bulunan eşyanın Katma Protokolde belirtilen tercihli rejimden faydalanabilmesini teminen, ihracatçı ülkenin yetkili kuruluşlarınca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belge demektir⁸.

Menşe İspat Belgeleri (Certificate of Origin): Ülkemizin de dahil ve taraf olduğu anlaşmalarla mutabık tercihli rejimden yararlanmak için ihracatçı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenip gümrük idaresince onaylanan ve malın menşesini belirleyen EUR.1 dolaşım belgesini belirtir.

İşletme Faaliyeti: Bir eşyanın montaj edilmesi, kurulumun yapılması ve başka eşya ile birleştirilmesi gibi işlemlerin işçiliğe tabi tutulması, yenilenmesi, işlenmesi gibi işlemlerin uygulanması da dahil olmak üzere tamiri ile işleme sırasında bütünüyle ya da kısmen tüketilse bile işlem görmüş ürününü bünyesinde olmayan ama bu ürünün üretilmesini sağlayan ya da kolaylaştıran önceden belirlenmiş bazı eşyanın kullanılmasını ifade eder.

Eşyanın gümrük statüsün için gerekli kavram bu bölüme kadar anlatılmıştır. Dahilde İşleme Rejimi kapsamında bir eşyanın işlenmesi ile ilgili olarak aşağıdaki kavramlar önem kazanacaktır. Bu kavramlar şu şekildedir⁹;

Döviz Kullanım Oranı: Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamındaki CIF ithal (yurt içi alımlar hariç) tutarının FOB ihraç tutarına olan yüzde oranını belirtir.

İşlem Görmüş Ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl veya ikincil işlem görmüş üründür.

Asıl İşlem Görmüş Ürün: Dahilde İşleme Rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan üründür.

⁷ Atıla Bağrıaçık, **Etkin İhracat Yönetimi**, 1. Basım, İstanbul: Yaklaşım Yayıncılık, 2006, s. 137.

⁸ Durman ve Önder, s.74.

⁹ **Dahilde İşleme Rejimi Tebliği** (2005/1), Resmî Gazete Tarihi: 27.01.2005, Resmî Gazete Numarası: 25709, madde3.

İkincil İşlem Görmüş Ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki üründür.

Verimlilik Oranı: Belirli miktardaki eşyanın işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünün miktarı veya yüzde oranını ifade eder.

Vergi: Eşyanın ithali ve ihracında tahsili öngörülen vergi, resim, harç, fon ve benzeri bütün mali yükleri ifade eder.

İşletme Malzemesi: İhracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ancak ürünün bünyesinde yer almayan ve sabit tesislerin çalışabilir durumda olmasını temin eden (enerji ve yakıt hariç), yatırım malı makine ve teçhizat niteliğinde olmayan malzemesidir.

DİR'den yararlanabilmenin anlatıldığı bölümde önemle bahsedilecek olan kavramlar ise İmalatçı-İhracatçı ve Aracı İhracatçı kavramlarıdır.

İmalatçı-İhracatçı: İşlem görmüş konu ürünün tamamını ya da bir kısmını üretilip bu ürünün ihracat işlemini kendi ya da aracı ihracatçı yardımıyla gerçekleştiren Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) sahibi firmadır. Aracı İhracatçı; DİİB'de belirtilen, ihracatı belgenin ait olduğu firmadan tedarik ettiği şekli ile yapan ve bu belgeye sahip olamayan firmayı ifade eder.

2.3 Dahilde İşleme Rejimi'nin Özellikleri ve Ana İlkeleri

DİR iki önemli sistemden oluşmaktadır. Detayları sonraki bölümlerde ayrıntıları ile incelenecek olan bu sistemler “Şartlı Muafiyet Sistemi” ve “Geri Ödeme Sistemleri”dir.

Şartlı Muafiyet Sistemi: Türkiye gümrük bölgesinde yerleşik firmaların, DİİB kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünlerin üretimi için gerekli olan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemelerinin bedelli veya

bedelsiz olarak ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ithal esnasında alınması gereken vergileri teminata bağlaması kaydıyla ithal edebilmeleridir¹⁰.

Geri Ödeme Sistemi: Türkiye gümrük bölgesindeki yerleşik bulunan firmaların, serbest dolaşıma giriş rejimine uygun olarak getirdikleri eşyayı işlem görmüş eşyalar şeklinde DİİB kapsamında ihracat yapacakları üçüncü ülkelere ihraç ettikten sonra ithalat sırasında ödedikleri vergileri geri almalarıdır.

En önemli ilke, işlem görmüş ürünlerin ihraç edilmesidir. Bu şart DİR'in şartlı muafiyet sisteminde özellikle aranır. Geri Ödeme Sisteminde ise ithal eşya vergileri ödendiği için serbest dolaşıma girmektedir ve izin sırasında yalnızca işlem gören ihraç edilme fırsatının olup olmadığı değerlendirilir. Buna istinaden DİR'in geri ödeme sisteminde işlem gören ürünlerin ihracatının yapılması niyeti ve şartı, şartlı muafiyet sistemindeki gibi uygulanmaz. İhracatı yapılacak ürünlerin üretiminde ithal girdilerin tespiti mümkün olmalıdır. İşlem görmüş ürün içinde belirtilen her iki sistemde ithal edilen eşyanın kullanıldığına yapılacak olan kontrollerde tespit edilmesi gerekir. Üretilen eşya ile alakalı olarak ülkedeki üreticilerin ekonomik çıkarlarının olumsuz yönde etkilenmemesi gerekir. Türkiye Gümrük Bölgesi'nde ithal girdilerin aynısının, ülkedeki lokal üreticilerin iktisadi menfaatlerinin bu girdi ithali nedeniyle pazar payı kaybından zarar görmemesi gerekmektedir. Bu son koşulun konulmasının sebebi, eğer yerli girdi üreticileri ciddi pay kayıplarına maruz kalırlarsa, üretimde uzmanlaşmanın koşullarından biri olan üretim artışı ve bunun arkasından gelen ortalama maliyet düşüşü avantajlarından yararlanamazlar. Bunun sonucunda yerli girdi üreticileri, haksız rekabetle karşı karşıya kalırlar, dış rekabet gücünü kazanamazlar; böylesi bir durumda ihracatçıların uzun vadede yerli girdi üreticilerini tercih edip ülkenin döviz tasarrufu sağlaması fırsatı da kaçırılmış olacaktır¹¹.

Türkiye, ifade ettiğimiz gerek mal gerekse hizmet alanlarında gerçekleştireceği “sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması” vizyonu çerçevesindeki büyüme stratejisiyle, Cumhuriyetin 100. kuruluş yıldönümü olan ve Türk Milleti için manevi boyutu yüksek

¹⁰ Abdurrahman Demir ve Diğerleri, **Gümrük Teftiş Kurulu Seminerleri 1**, Ankara: Gümrük Müfettişleri Derneği Yayınları, 2001, s. 253.

¹¹ Osman Barbaros Kemer, **İhracat Teşvikleri Teori ve Uygulama**, 1. Basım, Bursa: Alfa Yayınları, 2003, s. 71

olan 2023 yılında “dünyanın en büyük on ekonomisi arasında yer alma” hedefine ulaşmak istemektedir. 2023 Türkiye İhracat Stratejisi’nin amacı da zaten bilimsel, teknolojik ve lojistik altyapısı güçlü, tehditleri fırsata dönüştürebilen, fırsatları yakından takip edebilen, rekabet gücü yüksek bir Türkiye hedefidir¹².

DİR, ülkemizde ihracat, ülke içi üretim, kamu gelirleri, ülke ekonomisi gibi birçok sektör üzerinde etki yaratmaktadır. Bu da ekonomik etkili gümrük rejimleri kapsamında değerlendirilir. Bundan sonraki bölümde DİR uygulamasının Türkiye’de dış ticaretten alınan vergiler üzerindeki etkinliği incelenmiştir.

¹² Koç AYTEKİN, s.82.

3. DIŞ TİCARET VERGİLERİ VE DAHİLDE İŞLEME REJİMİ

3.1 Dış Ticaret Vergileri

Türkiye’de Gümrük Vergisi, KDV, Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu, Damga Vergisi, Özel Tüketim Vergisi şeklinde ifade edilen ve yapılan ithalat işlemlerinde mali yükümlülük olarak ortaya çıkan dış ticaret vergileri dünyadaki tüm ülkelerin vergi sistemlerinde önemli paya sahiptir. Özellikle sanayileşmiş ülkelerde dış ticaret vergilerinin toplam vergi gelirleri içindeki yerinin %2 olduğu, buna karşı orta gelirli ülkelerde %18, düşük gelirli ülkelerde %36 oranında olduğu saptanmıştır¹³. Bu oranlar dikkate alındığında dış ticaret vergilerinin özellikle az gelişmiş ülkelerde kalkınmanın finansmanı açısından temel vergilerden biri olduğu anlaşılmaktadır. Ancak günümüzde dünyada yaşanan küreselleşme sürecinin etkisiyle ülkelerin imza attığı çeşitli uluslararası antlaşmalar ve içinde yer aldıkları ekonomik bütünleşme hareketleri nedeniyle dış ticaret vergileri değişime uğramakta ve etkinliğini yitirmektedir. Nitekim bugün, Türkiye’de dış ticaret işlemleri üzerine konan vergi, fon, vb. yükümlülükler yukarıda ifade edilen süreçlerin özellikle AB ile ilişkilerin sonucu olarak dış ticarete ortaya çıkan serbestleşme eğilimleri ile birlikte azalmakta ya da değişikliğe tabi tutulmaktadır¹⁴. Tüm bunlara bakarken DİR’in dış ticaret vergilerine olan etkisini analiz ederken gümrük birliğinin Türkiye’de ne tür yükümlülükler getirdiğinin bilinmesi ve incelenmesi gerekmektedir.

3.2 Gümrük Birliği Sonrası ve Dış Ticaret Vergileri

Türkiye-Avrupa Ekonomik Topluluğu ilişkileri 1959 yılında ülkemizin başvurusu üzerine başlamış, yapılan görüşmeler 12.09.1963 tarihinde imzalanan Ankara Anlaşması ile sonuçlanmıştır. Söz konusu anlaşmanın 10’uncu maddesi, topluluk üyesi ülkeler ile Türkiye arasında ithalatta ve ihracatta gümrük vergileri ile eş etkili resimlerin ve miktar kısıtlamalarının, ulusal üretime, anlaşmanın hedefine aykırı bir koruma sağlamayı gözeten eşit etkili başka her türlü tedbirin yasaklanmasını, Türkiye’nin üçünü ülkelerle ilişkilerinde topluluğun ortak gümrük tarifesinin kabulünü ve toplulukça dış ticaret konusunda uygulanan sair mevzuata yakınlaşmayı kapsamaktadır¹⁵.

¹³ Nurdan Aslan, “Maliye Politikasının Ticaret ve Kalkınma Üzerindeki Etkileri”, **Maliye Yazıları Dergisi**, Sayı 23, (Mart-Nisan), 1999, s.73.

¹⁴ Mircan Yıldız Tokatlıoğlu, “Türkiye’de Dış Ticaretin Vergilendirilmesi ve Avrupa Birliği”, **Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi**, Sayı: 10, 2005, s. 48.

¹⁵ Emin Ertürk, **Uluslararası İktisadi Birleşmeler**, 3. Basım, Bursa: Vipaş Yayınları, 2002, s. 285.

Gümrük Birliği, taraflar arasındaki sanayi ve işlenmiş tarım ürünleri ticaretinde mevcut gümrük vergileri, eş yetkili vergiler ve miktar kısıtlamalarıyla, her türlü eş etkili tedbirlerin kaldırıldığı ve ayrıca, birlik dışında kalan üçüncü ülkelere yönelik olarakta ortak gümrük tarifesinin uygulandığı bir ekonomik entegrasyon şekli olarak tanımlanmaktadır¹⁶.

Gümrük Birliği kapsamında dolaşıma konu olan eşya hiçbir engelleme olmadan serbest dolaşım hakkına sahiptir. Buna istinaden gümrük birliğine tabi olan ülkeler arasında malların serbest dolaşımını güvene almak ve olası ticaret sapmalarına neden olmamak için taraflar arasında bir ortak ticaret politikası tedbirlerinin uygulanması zorunlu hal almaktadır. Bu uygulamalar ithalat ve ihracatı düzenleyen ana kurallardan üçüncü ülkelere uygulanan tercihli rejimlerin üstlenilmesini ve özellikle bu dönemde tarife korumasının önemini yitirmesiyle daha da önem kazanan standartlar ve teknik mevzuatın da içinde olduğu geniş bir çerçevede mevzuat uyumlaştırılması gereklidir. Ayrıca ticaretteki rekabet kurallarının da taraflar için eşit olarak uygulanması da önemle arz etmektedir.

Gümrük Birliği'nin temellerinden biri, üçüncü ülkelere yönelik ortak ticaret politikasıdır. Türkiye, 1/95 sayılı Bakanlar Kurulu kararı gereğince, kendi mevzuatını AT'nin ortak ticari politikasıyla uyumlu hale getirmek için bazı adımlar atmıştır. Ocak 1996'da üçüncü ülkelere ithal edilen mallara Topluluk ve Türkiye tarafından uygulanan bir tarife olan Ortak Gümrük Tarifesi'ni (OGT) kabul etmiş ve uygulamaya başlamıştır. Böylece Türkiye, bağımsız olarak veya AB'nin rızası olmaksızın kendi tarifelerini OGT'nin altına indirme veya başka herhangi bir şekilde değiştirme hakkında sahip olmayacaktır¹⁷.

Gümrük Birliği sonrasında ülkemizde yaşanan gelişmeler şunlardır;

1. Gümrük vergisi ve miktar kısıtlamalarının kaldırılması ve Ortak Gümrük Tarifesi uyumu; Türkiye, Gümrük Birliği'ne üye ülkeler ile arasındaki sanayi ve işlenmiş tarım ürünleri ticaretinde mevcut gümrük vergileri 1 Ocak 1996 itibariyle kaldırmış ve üçüncü

¹⁶ Halil Seyidoğlu, *Uluslararası İktisat*, 13. Basım, İstanbul: Güzem Yayınları, 1999, s. 206.

¹⁷ Ertürk, s.289.

ülkelere karşı OGT uygulamaya başlamıştır. Ortak Ticaret Politikası'nın benimsenmesi ile üçüncü ülkelere karşı uyguladığı %18'lik gümrük vergisi tarifesi Avrupa Birliği'nin ortak gümrük tarifesi olan %5'e çekilmiştir¹⁸.

2. OGT'ye uyum ve AB'nin tercihli gümrük rejimlerinin üstlenilmesi; AB ile Gümrük Birliği oluşturulmasına yönelik olan 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın 16. Maddesine göre Türkiye'nin bazı ülkelerle Serbest Ticaret Anlaşması imzalamasının topluluk ortak ticaret politikasına uyumlu olması için zorunlu olduğunu belirtmiştir. Bu maddeye göre Türkiye 5 yıl içinde AB'nin tek taraflı ticari tavizlerin verildiği otonom rejimlere ve tercihli ticaret anlaşmalarına uyum sağlamak zorundadır.

3. Teknik Mevzuat Uyumunu; Ticaretteki teknik engellerin kaldırılması için 1/91 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın 8-11. Maddelerinde öngörülen çerçevede gerekli altyapı ve teknik mevzuat uyumuna yönelik çalışmaların başlaması gereklidir. Buna göre İhracat Teşvik Mevzuatını topluluğun Gümrük Kodu'na uyumlaştırılması uygun hale getirilmiştir.

3.3 Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında Dış Ticaret Vergileri

3.3.1 Gümrük Vergisi

Türkiye'de dış ticaretten alınan vergiler içinde en uzun geçmişe sahip olan, ithal edilen mallardan alınan gümrük vergisi 2000 yılından önce 1972 yılında kabul edilen 1615 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca alınmaktaydı. Bugünkü uygulamanın ana çizgileri bu kanunla saptanmıştır. Ancak, Avrupa Birliği ile gümrük birliğinin tamamlanması bağlamında taahhüt edilen ithalat rejimi değişikliği 2000 yılında yürürlüğe giren 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile gerçekleştirilmiştir¹⁹. Bu tarihten sonra Türkiye, gümrük birliği çerçevesinde AB'den ithal ettiği işlenmiş tarım ürünleri ile sanayi ürünlerinde gümrük vergilerini kaldırmış, Gümrük Birliği'ndeki ülkelerle arasında bu vergileri kaldırarak sağlanan iç pazarda üçüncü ülkelere karşı bu ürünleri korumak, hem de farklı gümrük vergisi uygulayan herhangi bir üye ülke pazarında girip buradan diğer üye ülkelere geçip haksız

¹⁸ Orhan Morgil, "Türkiye-Avrupa Birliği Ekonomik İlişkileri" **Gazi İ.İ.B.F. Dergisi**, 2003 s. 110.

¹⁹ A. Niyazi Özker ve Nihat Edizdoğan, "**Türk Vergi Sistemi-Gelir Vergisi**", 1. Basım, İstanbul: Ekin Yayıncılık, 2002 s. 376.

rekabet yapmamak adına üçüncü ülkelere karşı bu ortak gümrük tarifesi uygulamasını kabul etmiştir.

Gümrük vergilerinin uygulanış esasları kapsamında bir önemli konu da gümrük vergilerinin matrahının ne olacağı konusudur. Gümrük vergileri için esas olarak iki matrah vardır. Birincisi ithal edilen malın FOB (Free On Board - Güvertede Teslim Satış) fiyatı, diğeri de CIF (Cost + Insurance and Freight - İthalatta Malın Bedeli + Sigorta + Navlun) fiyatıdır. Advalorem vergi FOB ya da CIF fiyat üzerinden tahakkuk ettirilir²⁰.

Gümrük Vergisi deyimi, gümrüğe belli bir rejime tabi tutulma için sunulan eşyadan ilgili rejim hükümleri gereğince Gümrük Tarife Cetvelleri'nde belirtilen oranlar dahilinde bütün vergi ve resimleri ifade etmektedir ve matrahı, ithal edilen eşyanın CIF fiyatıdır. Bu sebeple matrah belirlenirken ithal eşya için Türkiye'deki giriş liman ve yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderleri eşyanın ödenecek fiyatına ilave edilir. Gümrük vergi oranları ise, İthalat Rejimi Kararı'na ek listelerde tarife pozisyonlarına göre ilgili sütunlarda kayıtlı bulunan oranlardır. Bu oranlar değişen iç ve dış ekonomik koşullara ve malların özel durumlarına göre her malda farklıdır ve zaman içinde de değişikliklere uğramaktadır²¹. Resmî Gazete'de Bakanlar Kurulu'nun belirlediği "İthalat Rejimi Kararları" ek olarak yayınlanmaktadır.

Türkiye'de Gümrük Birliği kapsamında ortak dış ticaret politikası araçlarından biri olan gümrük vergilerinin AB'den yapılacak ithalatta sıfırlanmasını öngören uygulama, kamu gelirlerinden azalmaya sebep olduğu düşüncesi ile eleştirilmektedir. Veriler incelendiğinde dış ticaret üzerinden alınan vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payının 1999-2003 dönemi itibari ile %17-14 dolayında seyrettiğini söylemek mümkündür. Bu oran 1990 yılında %17,7 ve 1995'te %18 oranında iken, 1996 yılından itibaren gümrük birliği sürecinin son dönemine girilmesiyle birlikte 1997'de %17,4'e, 2002 yılında ise %15'lere gerilemiştir. Bu gerilemenin sebebini sadece Türkiye'nin AB ile gümrük birliği ilişkisinin tek taraflı faktör olduğunu öne sürmek mümkün değildir²².

²⁰ Mehmet Tomanbay, **Uluslararası Ticaret ve Finansmanı**, 1. Baskı, Ankara, Gazi Kitapevi, 2014, s. 35.

²¹ Sefa Yayla ve Bayram Çelik, "Gümrük Vergileri ve Uygulamalarına Genel Bakış", **Gümrük Dünyası Dergisi**, No. 49, 2006, s. 18-22.

²² Tokathoğlu, s. 66.

Uluslararası Ticarete Gümrük Vergilerinin tahsil şekilleri aşağıdaki gibidir:

- Advalorem (rayiç kıymet usulü): Vergi, eşyanın kıymeti üzerinde uygulanan oran dahilinde tahsil edilir.
- Spesifik (maktu usulü): Vergi, eşyanın miktarı üzerinden alınır.
- Compound (karma): Vergi, advalorem ve spesifik vergi usulleri ile birlikte tatbik edilir.

DİR kapsamında ithalatçılara tanınan bu kolaylığın yanında bir diğer avantaj unsuru “Onaylanmış Kişi Statü Belgesi” ile tanınmaktadır²³. Gümrük Müsteşarlığınca, kanunda yer alan özellikler ve özel şartları taşıyan kişilere bu belge, A- B ve C sınıflarında olmak üzere 3 farklı kategoride verilir. A-B-C Onaylanmış Kişi Statü Belgesi olanlar DİİB çerçevesinde yapacakları ithalatta doğan vergi sırasıyla %1, %5 ve %10 oranında teminat olarak yatırılması şartıyla eşyanın ithalatına müsaade edilir.

3.3.2 Katma Değer Vergisi

Türkiye’de Katma Değer Vergisi (KDV) uygulaması, 1984 yılında yürürlüğe giren 3065 sayılı KDV Kanunu’na dayandırılarak yürütülmektedir. Ülkemizdeki 3065 Sayılı Kanun’a göre, istisna edilen bazı mallar dışında, her türlü mal ve hizmet ithali KDV’ye tabi olmaktadır. Bu verginin matrahı üç unsurdan oluşmaktadır²⁴. Birincisi, ithal edilen malın gümrük vergisine esas olan bedeli, katma değer vergisi matrahının unsurudur. Gümrük Vergisi’nin değer esasına göre alınmaması ya da malın gümrük vergisinden muaf olması halinde KDV’sinin matrahı malın sigorta ve navlun bedeli dahil CIF değeridir. Bu değer belli olmadığı hallerde matrah, malın gümrük idaresinden saptanacak değeridir. İkinci unsur, ithalat sırasında ödenen her türlü vergi, resim, harç ve paylardır. Buna göre KDV matrahına dahil vergi, resim ve harçlar, gümrük vergisi, damga resmi, rihtım resmi, ek vergilerden oluşur. Buna karşın yatırım teşvik vergisine bağlı olarak yapılan ithalatta ödenmeyen gümrük vergisi ile buna bağlı diğer vergi, resim, harç ve paylar matraha dahil değildir. Üçüncü unsur ise fiili ithalata kadar yapılan diğer giderler ve ödemeler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemelerdir.

²³ Bağrıaçık, “Etkin İhracat Yöntemi”, s. 244.

²⁴ Doğan Şenyüz, **Türk Vergi Sistemi**, 9. Basım, Bursa: Ezgi Kitapevi Yayınları, 2003, s. 395.

DİR uygulamasında yurt dışından getirilen ham ve yardımcı maddeler kullanılarak üretilen malların ihraç edilmesi halinde, bu malların ithalinde KDV mali yükümlülüğü de teminat karşılığı ertelenmekte, böylece ihraç edilecek malların girdi maliyetleri azaltılmaktadır. İthalat için getirilen bu kolaylıklar, yerli girdi kullanan üreticiler açısından haksız rekabet unsuru teşkil ettiği hususu göz önünde bulundurularak ve bunu gidermek bakımından dahile işleme ve geçici kabul rejimleri kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak ham ve yardımcı maddelerin yurt içinden satın alınmasında sektörler, bölgeler veya mal grupları itibariyle tecil-terkin işlemi yaptırma konusunda Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır²⁵.

DİİB uygulaması kapsamında ithal edilecek malların KDV tecil-terkin sistemiyle yurt içinden satın alınması durumunda bu alımlara ilişkin işlemler için düzenlenmesi gereken evraklarda DİİB'in geçerli olacağı süre içinde vergi istisnası uygulanır. Tecil-terkin sisteminde yurt içinden alınan malların ithal hakkından düşülmesine istinaden bu işlemi gerçekleştiren bankaca, fatura tarihi veya garanti-teminat mektubunun düzenlendiği tarihteki mal bedeli, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası döviz satış kurundan ABD Doları karşılığı DİİB'e işlenir. Bu uygulama ilgili diğer önemli husus ise DİR kapsamında ihracatı gerçekleştirilecek olan malların imalatı esnasında kullanılacak maddelerin tesliminde KDV Kanununun 11/1-c maddesi kapsamında tecil-terkin işlemi olabilmesi için alıcının DİİB'ne sahip bir imalatçı-ihracatçı olması gerekir.

3.3.3 Özel Tüketim Vergisi

Gümrük Vergisi ve KDV dışında, yurt dışından ithal edilen bazı mallar üzerinden alınan diğer bir vergi de Özel Tüketim Vergisidir. ÖTV kapsamına giren mallar 4 ayrı liste olarak oluşturulmuştur. Listedeki mallar için verginin konusu şöyledir²⁶:

- I Sayılı Liste; akaryakıt ürünleri (benzin, mazot, gazyağı ve LPG ile bunların türevleri olan ürünler).
- II Sayılı Liste; motorlu taşıtlar (kullanılmış motorlu taşıtlar verginin kapsamı dışındadır).
- III Sayılı Liste; alkollü ve alkolsüz (kolalı) içkiler ile tütün ve tütün mamulleri.

²⁵ **Katma Değer Vergisi Kanunu**, Resmi Gazete Tarihi: 02.11.1984, Resmi Gazete Numarası: 18563, madde 11.

²⁶ **Özel Tüketim Vergisi Kanunu**, Resmî Gazete Tarihi: 12.06.2002, Resmî Gazete Numarası 24783 madde 7.

- IV Sayılı Liste; elektronik ürünler, beyaz eşyalar ve kahverengi eşya diye ifade edilen ve KDVK'na ekli III sayılı listede yer alan lüks tüketim malları sayılan eşyalar.

ÖTV ile alakalı olarak DİR'e tabi tutulan malların ithal edilmesi durumunda ÖTV'den muaf tutulmaktadır. Fakat, ÖTV Kanunu'na göre yukarıdaki I nolu listede bulunan mallar için vergiyi ortaya çıkaran durum, yurt içindeki teslimlerde ya da teslim kabul edilen durumlarda meydana gelmektedir. Bu sebeple I nolu listedeki malların ithali verginin konusu dışındadır ve bunların ithal edilmesi aşamasında vergiyi ortaya çıkaran bir durum meydana gelmemektedir. Buna istinaden I sayılı listede bulunan malların DİR kapsamında ithal edilmesinde ÖTV istisnası uygulaması mümkün değildir. Ancak, II, III, IV nolu listelerde yer alan malların ithal edilmesi durumunda kanun hükmü uyarınca vergiyi ortaya çıkaran durum meydana geldiği için, bu listelerde bulunan mallar DİR kapsamında ÖTV'den istisna olarak ithal edilebilir.

3.3.4 Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF)

Bakanlar Kurulu'nun 1988 yılında 88/12944 sayılı kararına dayalı olarak ve bütçe dışında kurulan "Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu" (KKDF), kalkınma planı ve yıllık programlarda ön görülen hedeflere uygun olarak yatırımların yönlendirilebilmesi ve ihtisas kredilerinde kredi maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla T.C. Merkez Bankası nezrinde kurulmuştur. Teorik açıdan, finansal kesim üzerinden alınan bir tür vergi olan ve kredi maliyetlerini yükselten bu uygulama yasayla değil, Bakanlar Kurulu'nca çıkarılan Kararname'ye dayanmaktadır²⁷.

Aşağıda yer alan tabloda KKDF kesinti oranı ülkemizdeki finansman şirketleri ve bankalarca kullandırılan tüketici kredileri için %15, diğer krediler içinse %0 olarak uygulamaktadırlar. Finansman şirketleri ve bankalar ülke dışından sağladıkları krediler için KKDF kesinti oranını %0 olarak uygularlar. Finansman şirketleri ve bankalar haricinde Türkiye'de yerleşik bulunan kişilerin yurt dışından sağladıkları KKDF için kesinti oranı %3'tür. Bu fonun en önemli kaynaklardan olan dış ticaret işlemlerinde (örneğin kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili şeklinde yapılan ithalatta) %3 oranında fon alınmaktadır.

²⁷ Selahattin Tuncer, "Finansal Kesim Üzerindeki Mali Yük KKDF" **Yaklaşım Dergisi**, sayı: 174, 2007, s. 11.

**Tablo 1: KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİ ORANI
TARİFESİ**

Kredi İşlemleri	KKDF Oranları
a- Bankalarca ve Finansman şirketlerinde kullanılan tüketici kredilerine (gerçek kişilere ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla kullanılan krediler)	%15
Diğer Krediler	%0
b- Bankalar ve finansman şirketlerinin yurt dışından sağladıkları kredilerde	%0
c- Bankalar ve finansman şirketleri dışında Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladıkları kredilerde	%3
d- Kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılan ithalatta	%3

Kaynak: Vergi Dünyası, Nisan 2007 Sayı: 308, s. 308

Kredilerle ilgili olarak, ihracatın finansmanı amacıyla kullanılan krediler ve ihracatı teşvik belgesi ile DİİB kapsamında yapılan ithalatta oran %0 olarak uygulanır.

3.3.5 Damga Vergisi

Bir başka vergi kanunu olan 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu, Maliye Bakanlığı’na çıkarılan ve 27.12.2005 tarih 26036 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 45 seri numaralı Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği, gümrük idarelerine teslim edilen beyannamelerden 28,30 TL maktu damga vergisi ücretinin alınmasını öngörmüştür. Ancak, DİİB çerçevesinde yapılan ithalatlarda bu ücret tutarında teminat alınmak şartıyla ithalat işlemine izin verilir.

DIİB kapsamındaki vergisel avantajlar şunlardır:

1. Vergi, resim, harç istisnası.
2. Serbest Bölgeler üzerinden ithalat ile tedarik edilen Türk menşeli girdiler için KDV muafiyeti.
3. Üçüncü ülkelerden yapılan ithalat işlemlerinde gümrük vergisi, KDV ve diğer vergi istisnaları.
4. AB ülkelerinden ithal edilen ürünlerde KDV ve diğer vergi muafiyetleri.
5. İhracat taahhüdünü üçüncü ülkelere yapılan ihracat işlemlerini yerine getirmek şartı ile ithalatta kota ve gözetimden muafiyet.
6. Ödenen vergilerin geri alınması.
7. İhracat sayılan satış ve teslim işlemleri ile ilgili olarak gümrük vergisi muafiyetli ithalat işlemi.
8. Dış ticaret işlemler için standardizasyon ve teknik düzenlemeler mevzuatına dahil olmama.
9. Kabul kredili, mal mukabili ve vadeli akreditif işlemlerindeki ithalatlarda KKDF muafiyeti.

4. TÜRKİYE’DE DAHİLDE İŞLEME REJİMİ

4.1 Dahilde İşleme Tedbirleri

DİR, ithalatı yapılan eşyaların gümrük vergileri ve bununla birlikte eşyaya ait diğer mali yüklerle mevcut ticaret politikasındaki önlenmeleri tabi olmadan yurt içinde işleme faaliyetlerine tabi tutulması sonucu işlem görmüş ürünlerin ihraç edilmesine veya ithalat işlemi yapılmış eşyanın vergilerinin ödenmek sureti ile serbest dolaşıma girdikten sonra yurt içinde işleme faaliyetlerine tabi olduktan sonra elde edilen işlem gören ürünlerin ihraç edilmesi durumunda vergilerinin geri ödenmesine olanak veren ekonomik etkili bir gümrük rejimi olarak anlatılmıştı.

Yukarıdaki tanımdan da anlaşılacağı üzere DİR çerçevesinde sağlanan avantajlardan iki farklı sistem yardımı ile yararlanır.

Bunlar:

1. Kesin ihracatı yapılacak malların ithalatı ile ilgili olan “Şartlı Muafiyet Sistemi” ya da bir diğer ismi ile “Askıya Alma Sistemi”,
2. Diğeri ise “Geri Ödeme Sistemi”dir.

Yukarıda belirtilen ilk uygulamada ithalat aşamasında vergiler ödenmez ve teminata bağlanır. Ürün yurt içinde işlendikten sonra ihracatı yapılır. İhracat işleminden sonra önceden alınan teminatlar gümrük idaresince serbest bırakılır.

İkinci uygulama ithalat aşamasında gümrük vergileri ödenmiş olan eşya işlem gördükten sonra ihraç edilir ve ithalatı esnasında alınan vergiler iade edilir.

Bu rejimin uygulamasında bazı kodlar bulunmaktadır. D1 kodlu (Ek1) DİİB kapsamında ithalatı yapılan eşyalar ülkede işlenmiş ürün şeklinde ihraç edilir. D1 kodlu DİİB çerçevesinde işletme malzemeleri de ihracat taahhüdünün %2’si kadar oranı geçmemek kaydıyla kesin ithalat yapılmak şartıyla serbest dolaşıma girer. Yine bu çerçevede D2

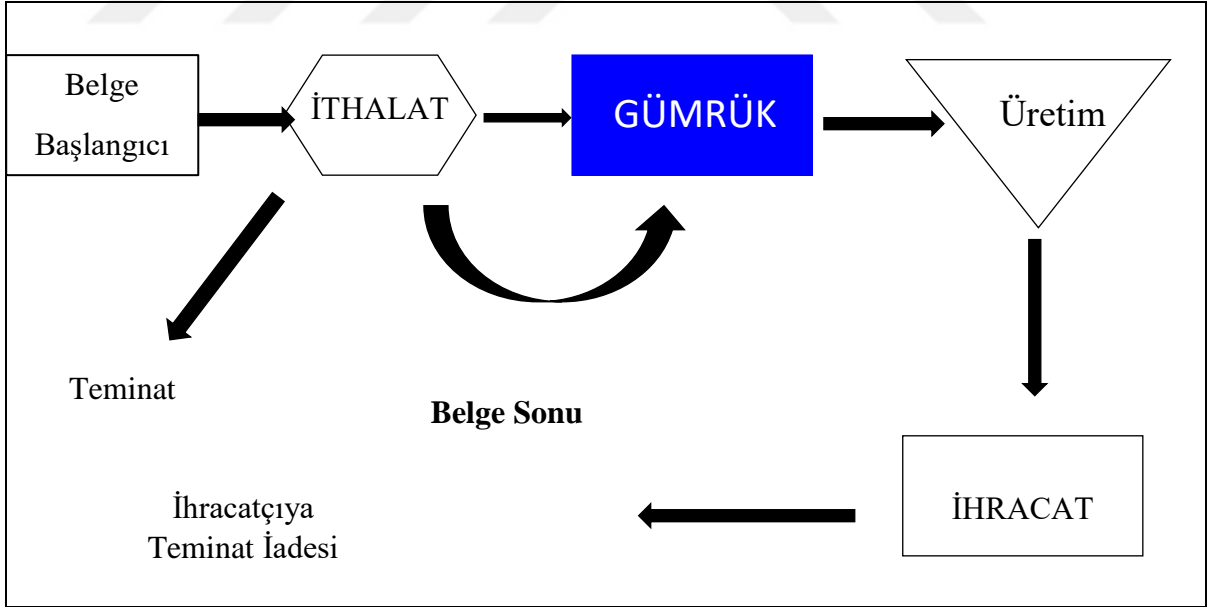
kodlu DİİB çerçevesinde yapılan ithalat işleminde ihracat işlemi yapılan serbest dolaşımda bulunan eşdeğer eşya yerine yapılan kati ithalat işlemidir.

D3 kodlu DİİB kapsamında ithali yapılan eşya, ihracat sayılan satış ve teslimlere ilişkin hükümler çerçevesinde kati ithalat hükmündedir²⁸.

4.1.1 İthalatta Şartlı Muafiyet Sistemi

DİİB çerçevesinde ihracatı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ve serbest dolaşımda olmayan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamulle değişmemiş eşya, ambalaj ve işletme malzemesinin Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan firmalarca ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın vergisinin teminata bağlanmak şartıyla belli ya da bedelsiz ithalat edilmesi ve ihracatının taahhüdünün olmasına istinaden alınan teminatın idesi işlemidir.

Şekil 1: Şartlı Muafiyet Sistemi Uygulaması

Kaynak: Şaban Özdemir, Dahilde İşleme Rejimi Vergi İstisnası Semineri, İstanbul: Dış Ticaret Kompleksi 2006. S.2

²⁸ Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 24.12.2002 tarihli 29040 sayılı yazısı.

Şekil 1'deki Şartlı Muafiyet Sistemi'nin uygulamasında süreç ilk olarak Dahilde İzin İşleme Belgesi'nin alınması ile başlar. DİİB'in alınmasına istinaden üretimde kullanılacak olan hammaddenin ithalatı yapılır. Gümrük işleminin yapılacağı gümrüğe ithalat işlemi sırasında teminat mektubunun verilmesi ile (KDV ve Gümrük Vergisini içeren) süreç devam eder. Daha sonra ithalatı yapılan hammaddenin üretimi yapılarak nihai mamul haline getirilir. Nihai ürünün ihraç edilmesinden sonra DİİB kapatılır. Tüm bu işlemlerin ardından gümrük idaresi ihracatçıya verdiği teminatın iadesini yapar ve süreç sonuçlanır.

DİR bu sistemde yaygın olarak kullanılmaktadır. D1 kodlu belgeyle ihracat taahhüdü karşılığında ithal edilecek girdilerle alakalı ortaya çıkan gümrük vergisi, KDV ve benzer vergiler bu sistemde askıya alınmaktadır. Firmalar bu sistem içinde ithal ettikleri girdilere karşılık gelen vergileri ödemektedirler. Yaptıkları ithalatı gümrük idaresi saymanlıklarına, hesaplanan vergi tutarınca teminat yatırmak suretiyle vergileri askıya alabilirler.

Eğer firmalar taahhüt ettikleri ihracatı, koşullara uygun bir şekilde gerçekleştiremezlerse teminat karşılığında askıya alınmış olan vergiler cezalarla birlikte kendilerinden geri tahsil edilmektedir. Bu sebeple alınan teminat fonksiyonu, devletin muhtemel vergi kaybını garantiye almaktadır²⁹.

İthal edilen ürünün ithalatının vergiye tabi ihraç edilecek ürünlerde üretim girdisi olan eşyaların vergileri teminata bağlanır ve geçici olarak ithal edilmesi, sonrasında ihracatının yapılması mantığı ile çalışan bu sistem, taahhüt edilen ihracat işleminin gerçekleşmesi esnasında teminata bağlanan vergilerin iadesi yapılır.

Kısaca bu sistemde DİR'e tabi olan eşyalar:

- Serbest dolaşım içinde değildir.
- Vergiler teminata bağlanır.
- İşlem gören ürünlerin üretiminde kullanılmak için geçici ithal edilir.

²⁹ Turhan Atan, **Türkiye Avrupa Topluluğu Gümrük Birliği ve Gümrük Mevzuatı**, 1.Basım, İstanbul: Gümrük Müfettişleri Derneği Yayınları, 1996, s. 161.

- Ticaret politikası önlemlerine tabi olmazlar.
- İşlem gören ürünlerin üretiminde kullanıldıktan sonra yeniden ihraç edilir.
- İhracat kapsamında gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi değildirler.

Bu sistemde ihracatı yapılacak ürün içinde kullanılacak hammaddeler üstte belirtilen şekilde yurt dışından ithal edilebilir. Gümrük mevzuatı ihraç edilecek ürün içinde ithal eşyası yerine yurt içinde buna denk gelen eşya kullanımına ve yurtiçinden alımının yapılmasına imkân verir. Ayrıca aşağıda detayları verilen bu iki sistem şartlı muafiyet sisteminin alt içerikleri olarak mevzuatta yer alır.

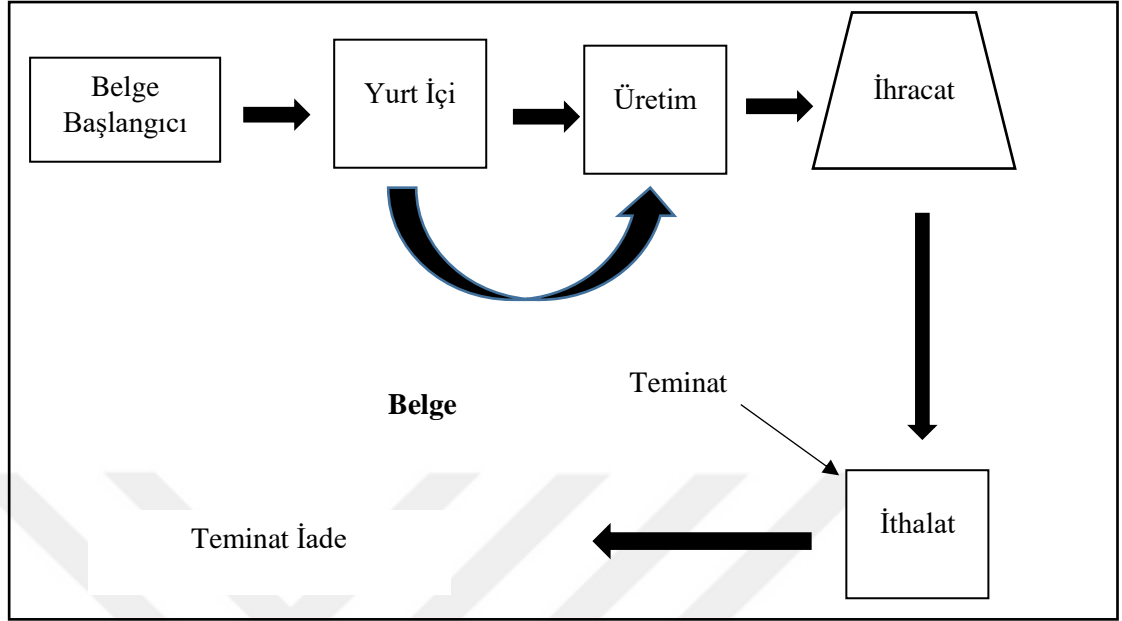
4.1.1.1 Eşdeğer Eşya Kullanımı

Bu tür kullanımda şartlı muafiyet sistemi içinde DİİB kapsamında işlem görmüş ürünü elde etmek için ithal eşya yerine asgari olarak 8'li bazda Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu, ticari kalite ve teknik itibari ile aynı kalitede ve özellikleri taşıyan serbest dolaşımda bulunan eşya kullanım sistemi olarak ifade edilir. DİR kapsamında eşdeğer eşya kullanımına imkân tanınmasının amacı, ihraç ürünlerin bünyesine giren ürünler bakımından yerli ürün kullanımının teşvik edilmesidir³⁰. Öncelikle ihracatının yapılır sonrasında ikame mal olarak kullanılan serbest dolaşım bulunan eşya kadar bu eşyanın ülkeye getirilmesine imkân tanınmaktadır ve ülkedeki mal miktarı değişmemektedir. Böylece firmanın finansman maliyetlerini dengeleyici nitelikte özellik taşıyan sistem, aynı zamanda ülke içindeki mal miktarı üzerinde de dengeleyici unsur yaratmaktadır³¹.

³⁰ Durman ve Önder, s. 77

³¹ Demir ve Diğerleri, s. 263.

Şekil 2: Eşdeğer Eşya Kullanımı Uygulaması

Kaynak: Şaban Özdemir, Dahilde İşleme Rejimi Vergi Semineri, İstanbul: Dış Ticaret Kompleksi 2006. S. 5

Şekilde 2’de Eşdeğer Eşya Kullanımı Uygulaması görülmektedir. İlk olarak Dahilde İzin İşleme Belgesi alınması ile süreç başlar. DİİB’in alınmasına istinaden üretimde kullanılacak olan hammaddenin temini yurt içinden yapılır. Temin edilen hammaddenin üretimi yapılır. Nihai ürün haline gelen hammaddenin ihracatı gerçekleştirilir. Çok kullanılan bir durum olmasa da yurt içinde eşdeğer eşya için kullanılan hammadde oranı kadar (DİİB ile yurt içinden eşdeğer eşya alımı) yurt dışından da bu ürünün ithalatını yapma hakkı bulunmaktadır. İthalat işleminin yapıldığı gümrük idaresine teminat mektubu verilir. DİİB’in kapanmasına istinaden teminat iadesi yapılır ve süreç sonlandırılır.

Bu sistem dahilinde, DİİB kapsamında daha önceden ihracat, sonradan ithalat yapılabilir ve ithal eşyası ile serbest dolaşımdaki eşya ile birlikte de kullanılabilir. İthalat işleminden önce ithal eşyasının eşdeğer eşyadan elde edilen işlem gören ürünlerin ihraç edilmesi durumunda, buna tekabül eden ithalat belge zamanı sonuna kadar yapılır. İşlem gören eşdeğer eşyadan elde edildiği zamanlarda ise gümrük işlemlerinde ithal eşyası eşdeğer eşya, eşdeğer eşya ise ithal eşyası olarak değerlendirilir. Eşdeğer eşyadan elde edilen

işlem görmüş ürünlerin ihracından sonra buna tekabül eden oranda ithal edilen eşya, belge sahibi firma tarafından serbestçe kullanılabilir³².

Eşdeğer eşya, serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithalatından doğan vergileri ödenen eşyanın kullanılmasında, üretimde girdi olarak kullanılmak için temin edilecek bu eşyanın ithal işleminin diğer firmalarca yapılmış olması mümkündür. Ayrıca DİİB'e sahip firma tarafından da belge kapsamı dışında ithal işleminin yapılması da mümkündür. Her iki durumda da ithalat vergileri (KDV ve Gümrük Vergisi) ödenmiş bir eşya söz konusudur. Böyle bir durumda DİİB'e sahip olan firma, şartlı muafiyet kapsamında kendi ithal edeceği eşyanın yerine Gümrük Vergisi ve KDV ödenerek öncesinde ithal edilmiş serbest dolaşımda bulunan eşdeğer eşyayı satın alıp kullanarak, bu eşya için malın mevcut satış fiyatına yansıtacak olan KDV'ye ek olarak Gümrük Vergisi'ni de dolaylı olarak yüklenmiş olur.

Eşdeğer eşya kullanımı için, ilgilinin izin başvurusunda bunu talep etmesi ve eşdeğer eşya ile ithal eşyasının aynı özellikte olması, bunların kontrol yollarının izin belgesinde belirtilmesi halinde mümkündür. Bakanlıkça, projenin özelliğine göre eşdeğer eşyanın kullanımına yasaklama veya kısıtlama getirilebilir.

Sistemin sonunda ise işlem görmüş ürünün ihracat işlemi ile birlikte ihraç edilen ürünün bünyesinde kullanılan eşdeğer eşyanın da ihracat işlemi gerçekleştiğinden, ihracat işleminde KDV istisnası uygulamasının sonucu olarak ödenen KDV vergi idaresinden geri alınır.

4.1.1.2 Yurtiçi Alımlar

DİR 31.12.1999 tarihli ve 99/13819 sayılı karar ile 200/4 sayılı tebliğ doğrultusunda 05.02.2000 tarihinden itibaren yeni Gümrük Kanunu yürürlüğe girmiştir. Bu yeni kanunun girişi ile paralel olarak yürütülen uygulamada eşdeğer eşya kullanımının yanı sıra "Yurtiçi Alımlar" gibi işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılan girdiler için yurt içinden alınma imkânı sağlanmıştır. DİİB çerçevesinde ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesi için kullanılan hammadde, yardımcı madde, mamul, yarı

³² Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 17.07.2002 tarihli 16085 sayılı tasarruflı yazısı.

mamul, değişmemiş eşya-ambalaj malzemelerinin ithali yerine yurt içinden temin edilmesine imkân veren sistemdir.

DİİB çerçevesinde ihracatı yapılmak üzere yurt içinden temin edilen eşya için;

1. Eşya rejim uygulamasında ithal eşyası gibi değerlendirilir.
2. Eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulmasından sonra çıkan ikincil işlem görmüş ürünün ihracatı zorunlu değildir. Bu durumda bahse konu olan ürünün ihracatının yapılmaması nedeniyle bir ceza uygulanamaz.
3. Yurt içinden alınan eşyadan elde edilen işlem gören ürünün belge süresi içinde ihracatının yapılmaması durumunda iki katından fazla para cezası uygulanmaz.
4. DİİB çerçevesinde işlem görmüş ürün için gerçekleştirilen ihracat işleminin belgelenmesi şartıyla, bu ihracat işlemine tekabül eden şeker ya da hububat, belge süresi bitse dahi Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) ve Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumu'nca (TCŞK) belirlenen şeker fabrikalarından temin edilebilir.
5. DİİB çerçevesinde işlem görmüş ürünle alakalı ihracat işleminin belgelenmesi şartıyla, TMO ve TCŞK'ca belirlenen herhangi bir şeker fabrikasından alım yapılmasının imkânın olmadığı durumda, belgeye azami 6 ay ek süre verilmek suretiyle ithalinin yapılmasına izin verilebilir.

DİİB çerçevesinde yurt içi alımda iki sistem vardır. Bunlar:

1. Tecil-Terkin sistemine istinaden eşya alımı,
2. TCŞK'ca tespit edilen şeker fabrikaları ile TMO'den yapılan alımlardır.

4.1.1.2.1 Tecil-Terkin Uygulaması

DİİB çerçevesinde yurt dışından ithal edilen ham ve yardımcı maddelerin kullanılarak üretilen malların ihracatının yapılması durumunda, bu malların ithal işleminde gümrük

vergesi ile diğerk mali yükümlülükler teminat karşılığında ertelenerek, ihracatı yapılacak malların girdi maliyetleri azaltılmaktadır.

İthal eşya için getirilen bu kolaylıklar yerli girdi kullanan firmalar için üretim açısından haksız rekabet unsuru teşkil etmektedir. Bu husus göz önüne alınarak ve bu durumu gidermek bakımından DİR kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak olan ham ve yardımcı maddeler için birtakım kolaylıklar getirilmiştir. Üretimde kullanılacak maddelerin yurt içinden satın alınması durumunda, satın almadaki işlemler için düzenlenen evraklara DIİB'nin geçerlilik süresi içinde vergi istisnası uygulanması konusunda Bakanlar Kurulu yetkilidir.

DİR kapsamında ihraç edilecek ürünlerin imalinde kullanılacak maddelerin tesliminde KDV Kanunu'nun 11/1-c maddesi kapsamında tecil-terkin işlemi yapılabilmesi için aşağıdaki koşulların gerçekleşmesi şarttır³³.

1. Alıcının Dahilde İşleme Belgesi'ne sahip imalatçı-ihracatçı olması gerekmektedir.
2. Teslimde bulunanın KDV Genel Tebliği'nde tanımlanan "imalatçı" vasfına uygun olması şarttır.
3. Teslime konu malın:
 - İhraç edilecek ürünlerin imalinde kullanılacağı sözü edilen belgelerde yazılı olan ham madde ve yardımcı madde olması,
 - İmalatçılar tarafından bizzat üretilmiş veya fason olarak imal ettirilmiş olması,
 - Düzenlenecek faturalarda her bir mal çeşidi itibariyle KDV hariç bedelin; tekstil ve konfeksiyon sektöründe kullanılan pamuk, yün, iplik ve kumaş dışındaki ham ve yardımcı maddelerde 500 TL; diğerk mallarda ise 2.500 TL aşması,

gerekmektedir.

³³ Şükri Şenalp, "Dahilde İşlem İzin Belgesi ve Tecil-Terkin Uygulamaları", 2005, http://www.alomaliye.com/sukru_senalp_diib.htm , (15 Aralık 2006).

DİİB’de bulunan malların alımında Tecil-Terkin sistemi içinde işlem yapılmasını talep eden mükellefler, DİİB’i satıcılara ibraz ettikten sonra hesaplanan verginin kendilerinden tahsil edilmemesini talep ederler. Bu kapsamda işlem yapan satıcılar tarafından öncelikle talep edilen malın, belgedeki cins ve miktara uygun olup olmadığı, daha önce satın alınan miktarlar da göz önünde alınarak incelenir. Böylece düzenlenecek faturada toplam bedel üzerinden hesaplanan katma değer vergisi alıcılardan tahsil edilmez³⁴.

Tecil-Terkin uygulaması kapsamında imalatçılar tarafından ihracatçılara teslim edilen mallar için düzenlenen faturaya; “3065 sayılı KDVK hükümlerine göre ihraç edilmek şartıyla teslim edildiğinden “KDV tahsil edilmemiştir” ibaresi yazılır³⁵. Daha önceki uygulamalarda, ihracat işlemlerinin tamamlanmasından sonra imalatçılar-ihracatçılar, tecil-terkin kapsamında satın aldıkları maddelerle imal ettikleri malları süresi içinde ihraç edildiğini Yeminli Mali Müşavir (YMM) tarafından düzenlenecek bir raporla tespit ettirmek zorunluluğu vardır ancak 03.05.2007 tarih ve 2007/10 sayılı Başbakanlığın Genelgesi’nde, İhracatçılar Birliği’nin düzenleyeceği DİİB’in kapatma yazısı ile rapora gerek kalmadan işlemlerin tamamlanacağı belirtilmektedir³⁶. DİİB kapatma yazısı vergi dairelerince yapılır.

Ülkemizde tecil-terkin sistemi her ne kadar yerli üreticileri rekabet bakımından DİR çerçevesinde indirimli teminat sistemi kullanılarak yerli ara madde, hammadde ve da ambalaj malzemesi temin eden ihracatçılar karşısında korumak gibi görünse de, uygulama alanında hiçbir kolaylık getirilmemesi ve ülkemizde iç finansman ile vadeli satış imkânının yetersiz olması sebebiyle firmaların yerli ürünleri kullanmak yerine DİR kapsamında ithalata yöneldikleri görülmektedir.

4.1.1.2.2 TMO ve Şeker Fabrikalarından Yurt İçi Alımlar

DİR çerçevesinde hububat ve şekeri girdi olarak kullanan imalatçılar için dünya fiyatlarından girdi temin edilebilmesinin sağlanması için ve bu kurumların stoklarının

³⁴ Abdullah Kütükçü, “İhracatta KDV İstisnası”, İgeme-İso Dış Ticaret Eğitim Programı, İstanbul: (25-27 Şubat) 2004, s. 14.

³⁵ Atıla Bağrıaçık ve Yılmaz Özel, “İhracatta KDV İadesi Esasları”, **Marmara Üniversitesi Nihad Sayar Eğitim Vakfı Dış Ticaret Eğitim Programı**, İstanbul, (Aralık-Ocak 2004), s.8.

³⁶ Atıla Bağrıaçık, “İhracatta Gümrük ve KDV İşlemlerinde Bürokrasiyi Azaltan Yeni Kolaylıklar”, **Yaklaşım Dergisi**, No. 174, (Haziran 2007), s. 22.

minimumuna indirilmesi için TMO ve Şeker Fabrikaları'ndan yurt içi alım yapma imkânı sağlamıştır. Buradaki ana amaç ihracat yapan firmaların ülke kaynakları ile dünya piyasasına yönelmesi ve ihracat pazarlarında rekabet gücünün artırılmasıdır.

DİR'i uygulanmakta olan bazı uygulamalar, TMO ve Şeker Fabrikaları'nda yapılan yurt için alımlar için farklı olarak uygulanmaktadır. Bu tür yurt içi alımlar için rejimin ana kurallarından biri olan döviz kullanım oranı uygulamasıdır. Bu uygulama ikincil işlem görmüş ürüne ilişkin hükümler için uygulanamaz. Şartlı muafiyet çerçevesinde ithal edilen eşya için DİİB süresinin bitmesinden sonra ithalat işlemine izin verilmez. Ancak, TMO ve Şeker Fabrikaları'ndan yapılacak yurt içi alımlarda belirli durumlar için DİİB süresi bittikten sonra da alım yapılabilmekte ve ihracat işleminin gerçekleştirilmesinin tespiti şartıyla yurt içi alımın imkânı olmaması durumunda 6 ay ithalat süresi verilebilmektedir. Tecil-Terkin uygulaması kapsamındaki yurt içi alımlar için önceden ihracat, sonradan yurt içi alıma izin verilmemektedir. Ancak, T.C. Şeker Kurumu'nca (TCŞK) tespit edilen şeker fabrikaları ile TMO'dan yurt içi alımlarda ise önceden ihracat sonradan yurt içi alıma izin verilmesi mümkündür.

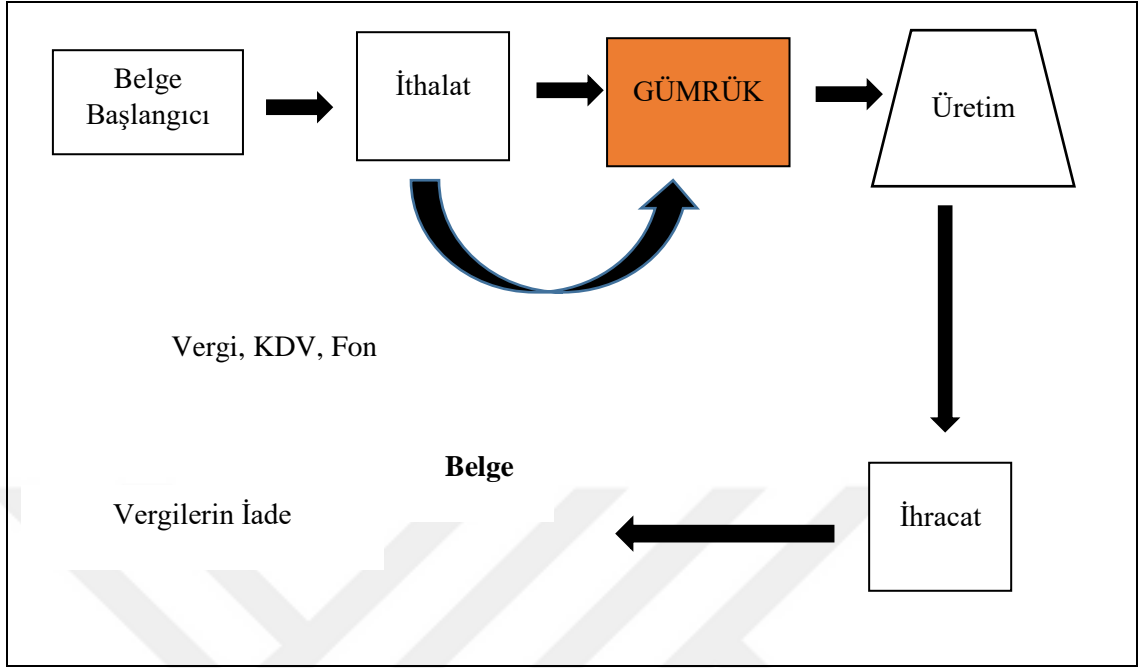
4.1.2 Geri Ödeme Sistemi

DİİB kapsamında serbest dolaşıma giren hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşya, ambalaj ve işletme malzemesinden elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı halinde, bu eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında tahsil edilmiş olan ithalat vergileri, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında geri verilir. Eşyanın bu şekilde DİR'den yararlanmasına Geri Ödeme Sistemi denir³⁷.

Buradaki uygulamanın amacı DİİB olmayan şirketlerin ithalat sürecinde ödedikleri vergilerin daha sonra alacakları DİİB süresi içinde ihracatın yapılması sonrası alabilmeleridir.

³⁷ Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (2005/1), madde 11.

Şekil 3: Geri Ödeme Sistemi Uygulaması

Kaynak: Şaban Özdemir, Dahilde İşleme Rejimi Vergi Semineri, İstanbul: Dış Ticaret Kompleksi 2006. S. 5

Şekilde 3'te de görüldüğü üzere Geri Ödeme Sistemi Uygulaması'nda ilk olarak Dahilde İzin İşleme Belgesi alınır. DİİB'in alınmasına istinaden daha önce ithalatı yapılmış ve gümrükten geçirilmiş olan hammadde üretilerek nihai ürün haline getirilir. Nihai ürününün ihrac işlemleri gerçekleştirilir. İhracat işlemlerini gerçekleştirdiğinin gösteren belgelerin ispat edilmesine istinaden ithalat sırasında ödediği vergilerin iadesi yapılır.

Serbest dolaşıma giren eşyanın işletme faaliyetlerine tabi tutulmak amacıyla işlem gören bir ürün olarak ihracatının yapılması durumunda eşya için uygulanan gümrük vergilerinin geri verildiği bu sistemden faydalanabilmek için DİİB'in alınmış olması gerekir ya da ithalat işlemlerini takip eden 6 aylık süre zarfı içinde DİİB alınması için müracaatının yapılması gereklidir. Geri Ödeme Sistemi'nin uygulanması sırasında ithalat işlemlerinde eşyaya denk gelen vergiler gümrüğe ödenir ve Geri Ödeme Sistemi formu doldurulur. Bu işlemlerden sonra İthalat Beyannamesine de not düşülür.

Sistemden yararlanabilmek için, eşyanın geri ödeme kapsamında olduğu hususunun gümrük beyannamesinde belirtilmiş olması zorunludur³⁸. DİİB ile gerekli bilgilerin gümrük beyannamesi içine kayıt edilmesi ve bu belgenin bir kopyasının da gümrük beyannamesine eklenmesi gerekir. Bu şekilde ithalatı yapılan eşya için gümrük idaresince gerekli ticaret politikası önlemleri uygulanarak ithalat işlemi gerçekleştirilir.

İthalat işlemi tarihinden itibaren 6 ay içinde ihracat müşterisi Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü'ne (EBİGM) başvurarak DİİB kapsamında 12 ay içinde ihracat gerçekleştirir. Belgenin kapatılmasından sonra 3 ay içinde de ithal gümrüğüne başvurularak ödediği vergilerin iadesi talep edilmektedir.

“Geri Ödeme Sistemi” ve “Şartlı Muafiyet Sistemi” arasındaki en belirgin fark şu şekildedir: Geri Ödeme Sistemi kapsamında işleme faaliyetine tabi olan eşya daha önce ticaret politikası önlemlerine dahil olarak serbest dolaşıma sokulan eşyadır. Bu eşya işletme faaliyetleri sonrasında ihraç edilirse bu eşyanın serbest dolaşıma girişinde tahsil edilen ithalat vergileri geri verilir. Şartlı Muafiyet Sistemi'nde ise DİR'e girecek eşya serbest dolaşıma sokulmaz. Bu sebeple ithalat politikası önlemlerine tabi olmaz ve ithalat vergileri ödenmez. Bunun yerine ithalat vergileri teminata bağlanır. Teminata bağlanan vergiler işleme faaliyetlerinden sonra gerçekleştirilen ihracat sonrası iade edilir.

DİİB çerçevesinde Geri Ödeme Sistemi içinde ihracatı yapılacak olan işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılacak olan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş olan eşyanın gümrük vergisiyle diğer vergiler teminata bağlanır. A.TR dolaşım belgesi ise Avrupa Topluluğu'na (AT) üye ülkelere ya da kanıt belgeleri ışığında AT'ye üye olan ülkelere Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonu'na taraf ülkelere ithalat işlemine izin verilebilir.

Aşağıda belirtilen eşyalar Avrupa Birliği'ne üye olan ülkeler menşeli tarım ürünleri ithalat işlemi dışında geri ödeme sisteminden yararlanamazlar:

³⁸ Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 09.08.2005 tarihli 20358 sayılı tasarruf yazısı.

- STA imzalanmış ülkenin menşei olmayan eşyadan elde edilen işlem gören ürünlerden olup, menşe ispat belgeleri ile anlaşma imzalanan ülkeye ihraç edilen eşya.
- İthal edilen eşyanın serbest dolaşıma giriş beyanının kabulü esnasında işlem görmüş üründen maddi ihracat geri ödemesine tabi olan eşya.
- İşlenmemiş tarım ürünü ya da tarım politikasıyla ilgili olan düzenlemeler çerçevesinde ithalat vergilerine tabi olan eşya.
- İthal edilmesi miktar kısıtlamalarına tabi olan eşya.
- Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonu'na dahil ülkeler menşeli olmayan eşya kullanarak üretilen kümülyasyona dahil olan nihai üründen olan menşe ispat belgeleri ışığında kümülyasyona taraf ülkelere ihracatı yapılmış eşya.

Geri Ödeme Sistemi'nde düzenlenen DİİB ihracat taahhüdünün kapatılmasına istinaden 3 ay içinde ithalat esnasında ödenen vergilerin iadesi için ilgili gümrük idaresine müracaat edilir. Vergilerin iadesi süresi gümrük vergilerinin yükümlüye tebliğ edilmesinden itibaren 1 yıldır. Türkiye'de ithalat sırasında vergilerin ödenmesine istinaden ihracattan sonra ödenen bu vergilerin geri alınması ekonomik ve ağır işleyen bir kamu mekanizması sebebiyle pratik ve gerçekçi görünmediğinden, ihracatçılar bu sistemden yararlanmak yerine Şartlı Muafiyet Sistemi'ni tercih etmektedirler.

4.2 Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Yoluyla Yapılması (DİR Otomasyon Projesi)

DİR prosedürü izin başvurusundan başlayıp ithalatın yapılmasına, ithalatı yapılan eşyanın yurt içinde işleme faaliyetlerine tabi tutulduktan sonra ihracatının yapılmasına ve daha sonra ithalat sırasında verilen teminatların açılarak DİİB'in kapanmasına kadar olan süreci belirtir.

DİR Otomasyon Projesi, DİİB'i düzenlenme aşamasından taahhüt hesaplarının kapatılmasına geçen bu sürecin hazırlanan web tabanlı (<http://eortak.dtm.gov.tr/eortak/login/listApplications.htm>) program ile internet

üzerinden gerçekleştirilmesini sağlayan 1 Ocak 2006 tarihi itibariyle uygulamaya konulan bir projedir³⁹.

İhtiyaç duyulan bilginin en kısa sürede temin edilmesi, akış sisteminde yaşanan zaman kaybının azaltılması, bilgi güvenliğinin sağlanarak ihracatçı firmalara hızlı bir şekilde hizmet verilmesi, e-devlet uygulamalarına katkıda bulunulması gibi nedenler DİR'in elektronik ortama aktarılmasını projesinin amacını oluşturur⁴⁰. Bu proje ile kapsamdaki tüm işlemler yer ve mekân sorunu olmadan herhangi bir bilgisayar üzerinden yapılabilmekte ve belgelerle ilgili işlemler yine buradan takip edilebilmektedir.

Projede yer alan diğer bir yenilik belgenin üzerine satır kodu konulmasıdır. Satır kodu, EK 1'de bulunan belge üzerinde de görüldüğü gibi ithalat ve ihracat eşyasını belirten 11 kodlu numaradır. Bu kod kullanımı, ithalat ve ihracat işlemlerinin madde bazında takibini mümkün kılmakta ve belgenin otomatik olarak kapatılmasına olanak sağlamaktadır⁴¹. Proje uygulanırken firmaların elektronik imza sertifikası, <http://eortak.dtm.gov.tr/eortak/login/listApplications.htm> internet adresinden projeye dahil olması isteğini belirtmesi, DİİB almak için istenilen bilgi ve belgeleri bir kereye mahsus İhracatçılar Birliği'ne vermesi ve yukarıdaki web adresinden DİİB sahibi olmak için müracaatta bulunması gerekmektedir.

İhracatçılar Birliği yapılan değerlendirme için belirtilen bilgi ve belgeleri sisteme aktarır. Bu bilgi ve belgeler firma tanımlaması için EBİGM'ye yollanır. Firma tanımlaması yapılan elektronik imza sertifikasına sahip olan kuruluşlar DİİB almak için elektronik ortamda EBİGM'ye müracaat ederler. Müracaat sırasında ithal ve ihraç ürünler için ayrı ayrı asgari 8'li bazda gümrük istatistik pozisyonu belirtilir.

Proje temel aşamaları şu şekildedir:

1. Organizasyon ve Kullanıcıların Tanımlanması,
2. Firmanın Tanımlanması,

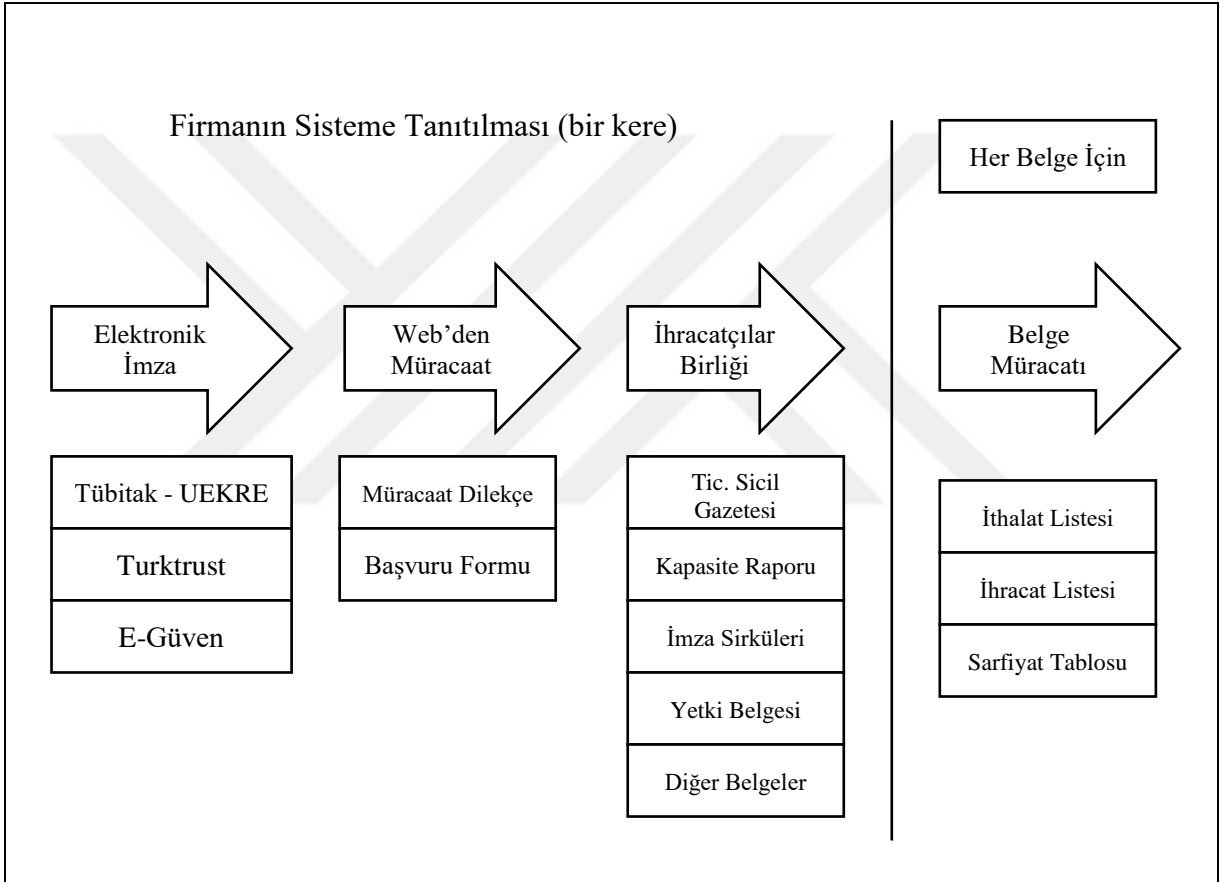
³⁹ Ekonomi Bakanlığı, DİR Otomasyon Projesi, 2006, <http://eortak.dtm.gov.tr/eortak/login/listApplications.htm>

⁴⁰ İGEME, "Dahilde İşleme Rejimi'nin Elektronik Ortama Aktarılması Projesi", 2007, <http://www.igeme.com.tr> (15 Mayıs 2007).

⁴¹ Atıla Bağrıaçık ve Necati Korkmaz, "Elektronik Ortamda Dahilde İşleme İzin Belgesinin Uygulama Prosedürü", **İgeme Dış Ticaret Eğiti Semineri**, İstanbul (21-23 Mart) 2007, s. 68.

3. Belge Başvurularının Alınması,
4. Evrak Akışı ve Belgenin Değerlendirilmesi,
5. Gümrük Müsteşarlığı (İthalat ve İhracat işlemleri),
6. Revize İşlemleri ve Belgenin Takibi (İhracatçı Birlikleri),
7. Belgenin Kapatılması (İhracatçı Birlikleri).

Şekil 4: DİR Otomasyon Projesi İşleyişi

Kaynak: www.pki.iam.metu.edu.tr/sunumlar/DTM_Dir_Projesi.ppt

Şekil 4'te DİR Otomasyon Projesi İşleyişi için süreç Elektronik İmza başvurusunun yapılması ile başlar. İşlemin ilk aşamasındaki Elektronik İmza, bakanlıkça izin verilen Tübitak, UEKRE; Turktrust ve E-Güven kurumlarından alınmaktadır. Elektronik imzanın alınmasına istinaden Ekonomi Bakanlığı internet sitesinden dilekçe ve başvuru formu ile başvuru yapılır. Bu işlemin ardından DİR Otomasyon Projesine dahil olacak şirketin ticaret sicil gazetesi, kapasite raporu, imza sirküleri, yetki belgesi ve diğer belgeleri ile

birlikte İhracatçılar Birliği'ne onaylatılır. İşlemin son aşamasında ise İhracatçılar Birliği'nde onaylatılan her bir belgeye ithalat listesi, ihracat listesi ve sarfiyat tablosu da eklenerek Ekonomi Bakanlığı'na tekrar müracaat edilir ve süreç bu şekilde tamamlanır.

EBİGM, elektronik ortamda yapılan başvuruların değerlendirilmesini de bu ortamda yapar. EBİGM belge için düzenleme kararı verirse maksimum 12 ay süreli olarak DİİB'ni elektronik ortamda kuruluşlara verir.

Belge alındıktan sonra BİLGE (Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri) sistemine dahil olan gümrük idarelerince belge kapsamında gerçekleştirilen ithalat ve ihracat işlemleri, belgenin orijinal nüshası aranmaksızın belgenin elektronik ortamdaki kayıtları dikkate alınarak yürütülür⁴².

DİR Otomasyon Projesi ile getirilen yenilikleri ve bu yeniliklerin firmalara sağlayacağı avantajları şu şekilde ifade edebiliriz⁴³;

- Firmalardan belge müracaatı için talep edilen evraklar bir defaya mahsus firma tanımlaması için istenecektir.
- 20 günlük sürelerde sonuçlanan belge müracaatları 2 gün içinde sonuçlanacaktır.
- E-imza alan firmalar tüm işlemlerini istedikleri yerden yapabileceklerdir.
- İthalat ve ihracat işlemleri anında takip edilebilecektir.
- Gümrük memurlarınca yapılan Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) miktar/değer kontrolleri sistem tarafından anında yapılacaktır.
- Bu sistemle iş hafifleyecek ve zaman kaybı azalacaktır.
- Belge ile yapılan tüm işlemler takip edileceğinden belge kapatma sırasında yaşanan zaman kaybı önlenecektir.
- Belge sahibi olan firmalar belgenin orijinal nüshası aranılmaksızın elektronik ortamda kayıtlar üzerinde revize işlemleri yapılmasına imkân verilecektir.
- İthalat ve ihracat işlemlerinde beyannamelerdeki satır kodu kullanımına geçilmesi ile ithalat ve ihracat işlemlerinin madde bazında tatbiki mümkün olacaktır.

⁴² Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 04.01.2006 tarihli 00003 sayılı tasarruflu yazısı.

⁴³ Bağrıaçık ve Korkmaz, s. 71.

4.3 Dahilde İşleme İzin Belgesi Almak için Gerekli Belgeler

01.01.2006 tarihinden itibaren elektronik imza sertifikası sahibi kullanıcılar, Türkiye Gümrük Bölgesi'nde (serbest dolaşım hariç) yerleşik imalatçı-ihracatçı veya ihracatçılar adına, DİR'e ilişkin işlemleri bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gerçekleştirebilmeleri için web sayfası vasıtasıyla elektronik ortamda EBİGM'e müracaat ederler⁴⁴.

DİİB almak için firmalar Telekomünikasyon Kururumu'nca yetki verilmiş sertifika hizmet sağlayıcılarından elektronik imza sertifikası alırlar. Bu sertifikaya sahip kullanıcılar Türkiye Gümrük Bölgesi'nde (serbest bölgeler hariç) yerleşik imalatçı veya ihracatçılar adına DİR'e ilişkin işlemleri yapmak için elektronik ortamda EBİGM'e müracaattan sonra aşağıdaki bilgi ve belgeler müracaat etmeleri gerekir.

DİİB almak için istenen belgeler aşağıdaki gibidir:

1. Dilekçe
2. Firma Tanımlama Formu (EK 2)
3. İhraç edilecek mamulün üretimi ile ilgili Kapasite Raporu (EK 3)
4. Hammadde Sarfıyatı Tablosu (EK 4)
5. İmza Sirküleri
6. Ticaret Sicil Gazetesi aslı,
7. Firmaya ait Vergi Numarası Belgesi
8. Elektronik imza sahibi kişinin yetki belgesi
9. İhracatçı Birliği üyesi olduğuna dair belge
10. Gümrükçe Onaylanmış Kişi Statü Belgesi (varsa)

4.4 Dahilde İşleme İzin Belgesi Müracaatının Değerlendirilmesi

EBİGM, DİİB başvurusunda ithal eşyasının işlem gören ürünlerin üretiminde kullanıldığının tespitinin mümkün olması, Türkiye Gümrük Bölgesi'nde bulunan yerleşik üreticinin ekonomik çıkarlarının olumsuz yönde etkilenmemesi, işleme faaliyetlerinin katma değer yaratan ve kapasite kullanımını arttıran bir faaliyet olması gibi durumları ile

⁴⁴ Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat 2005/9). Resmi Gazete Tarihi: 03.08.2005, Resmi Gazete Numarası: 25895, madde5.

birlikte ürünün rekabet gücü ile ihrac potansiyelini arttıran bir niteliğinin olup olmadığını inceler.

Bunlarla birlikte;

- İthalat ve ihracat ön görülen ürünlerin kapasite raporunda yer alıp almadığı,
- Proje formunda belirtilen ihracat ve ithalat ön görülen ürünlerin madde adı, GTİP (8-12'li bazda) uyumu,
- Hammadde sarfiyat tablosu ihracat edilecek mamulün, kapasite raporunda belirtilen miktarı aşmış aşmadığı,
- Hammadde sarfiyat tablosunda belirtilen fire raporu,
- İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'nce döviz kullanımı oranının %80'i aşmış aşmadığı, değişmemiş eşyanın ihracat taahhüdünün %1'i aşmış aşmadığı, işletme malzemesinin ihracat taahhüdünün %2'yi aşmış aşmadığı kontrol edilir⁴⁵.

4.5 Dahilde İşleme İzin Uygulamasında Gümrüklerce Yapılan İşlemler

Rejim uygulanırken BİLGE (Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri) sisteminde bulunan Gümrük İdareleri'nce yapılan işlemler İhracat ve İthalat olarak ayrılır.

1. İthalat kısmında, Gümrük İdaresi aşağıdaki koşullarda ithalat işlemine izin verir:
 - Belge süresinin geçerli olması,
 - Belgede kayıtlı Gümrük İstatistik Pozisyonunda olması,
 - Miktarın aşılması,
 - Belge kapsamında verginin teminata bağlanması,
 - İthalata ait beyannamenin üzerindeki satır kodunun bulunması.
2. İhracat kısmında ise;
 - İhracat Gümrük Beyannamesi üzerinde Dahilde İşleme Belgesi (DİB) sayısının ve ithalata ilişkin beyannamenin tarih ile sayısının bulunması,
 - Belge kapsamında ihracat beyannamesi üzerinde belgede kayıtlı Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu'nun (GTİP) yer alması,

⁴⁵ Dahilde İşleme İzin Belgesi Ön İncelemesi Hakkında Genelde (2005/1) madde 5.

- Belirtilen ihrac ürününün ad ve miktarının yer alması,
- Firmanın imalatçı-ihracatçı ve ihracatçı unvanı ile belgede yer alması,
- İhrac edilecek eşyanın tamamı ya da belli kısmının üretimin bir alt aşamasının yan sanayicinin üretimi ile gerçekleşmesi durumunda yan sanayicinin unvanının yer alması,
- İhracata ait beyannamenin üzerinde satır kodunun bulunması

şartıyla ihracata izin verilir.

Belge kapsamında yurt içi alım olması durumunda belge orijinalinin ithalat bölümüne gerekli düşümü yapılan alıma ait fatura kayıtlarının en geç yurt içi alımın yapıldığı günü takip eden 3 gün içinde belge sahibi firmaca Bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarılması gerekir.

BİLGE sisteminde olmayan gümrük idarelerinden gerçekleştirilen ihracat ve ithalat işlemlerinde belge kapsamında ihracat ve ithalata ilişkin kayıtlar ise en geç işlemin tamamlandığı günü takip eden 3 gün içinde firma tarafından bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarılmalıdır.

4.6 Dahilde İşleme İzin Belgesi'nin Süresi

Belgenin süresi sektörün türüne göre maksimum 12 aya kadar tespit edilir komple tesis, gemi inşası gibi üretim süreci 12 aydan fazla olan ürünler ve savunma sanayi alanına giren ürünlerin ihracat işlemine ilişkin düzenlenen belgenin zamanı ise proje süresi kadar tespit edilebilir. Bu süre içinde firmalar DİİB kapsamında ithalat ve ihracat işlemlerini yapmak zorundadırlar. Sürenin başlangıcı DİİB tarihi olarak kabul edilir. Süre sonu ise, belge süresi (ek süre, haklı ve mücbir sebep ile fevkalade hallere ilişkin süreler dahil) bitiminin rastladığı ayın son günüdür⁴⁶.

Bir örnek ile özetleyecek olursak 01/01/2017 tarihinde alınan ve belge süresi 12 ay olarak belirlenen belgenin süre sonu tarihi 31/12/2017 olacaktır. 03/01/2017 tarihinde alınan ve

⁴⁶ Avni Ertuş, **Bütün Yönleriyle Gümrük İşlemlerinde Süreler**, 1. Basım, İstanbul: Gümrük Kontrolörleri Yayınları, 2002, s. 91.

belge süresi 12 ay olarak belirlenen bir belgesinin kayıtlı süre sonu 02/01/2018 tarihi olması sebebiyle belge süre sonu 31/01/2018 tarihi olacaktır.

DİİB'e sahip firmalara ek süre, belge kapsamındaki performansı ile üretim veya ihracat işlemlerini ihmal ve kusuru olmaksızın gerçekleştirememesi durumunda verilebilmektedir. Firmanın elinde ihmal ve kusurunun bulunmadığı durumlar olan doğal afetler, ülkedeki sektörde ekonomik kriz ya da ekonomik durgunluk, kamu otoritelerinin firma faaliyetlerini sonlandırması veya durdurması, lokavt ve grev, devletin koyduğu yasaklar örnek verilebilir.

Firmanın performansına bakıldığından aşağıdaki süreler kadar ek süreler de verilebilir:

- Haklı sebebe ilişkin süre (Bakanlığın verdiği süre),
- Mücbir sebep (Bakanlığın verdiği süre),
- Belge ihracat taahhüdünün en az %25'i (belirli performansa sahip firmalar için bu oran %15'tir) gerçekleştiren firmalara orijinal süresinin ½'si olmak üzere en fazla 6 ay ek süre,
- İthalatın yapıldığı tarihe kadar verilen ek süre (maksimum 3 ay).

Firmalar ek süreleri alabilmek için EBİGM'ye müracaat ederler. Bunun içinde DİİB aslı, gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin liste ve listede yer alan gümrük beyannamelerinin belge kapsamında kullanılacağına ve bu bilgilerin doğruluğuna dair taahhünameyi 3 ay içinde teslim etmeleri gerekir. Bakanlığın haklı sebep veya mücbir sebebe ilişkin verileceği ilave süreler belge üzerinde kayıtlı süre sonundan başlamak üzere verilir ve belgeye kaydedilir⁴⁷.

4.7 Dahilde İşleme İzin Belgesi Kapsamında İthalat ve İhracat İşlemleri

İthalat işlemlerinde DİR için izin verilmesinin ardından ilk olarak ithal olan eşyalara ilişkin beyannamenin gümrük idaresine sunulması gerekmektedir. Beyannamenin gümrük idaresine sunulması normal ithalat işlemlerine ilişkin hükümlere tabidir. Beyanname kullanımını talimatına uygun olarak 6, 7 ve 8'inci nüshalar doldurulur ve izin belgesi ile birlikte gümrük idaresine sunulur. EK-5'te bulunan gümrük ithalat

⁴⁷ Dahilde İşleme Rejimi Hakkında Genelde (2005/3), madde 11.

beyannamesinin 37 numarasında bulunan kutuya DİR'den yararlanıldığına dair kod yazılır. Şayet burada eşdeğer işlem uygulaması bulunuyorsa bunun belirlenebilmesi için tanımlar ayrıntılı olarak belirtilmelidir. İthalat yapıldığı sırada ise eşyanın değerini gösteren fatura, kıymet bildirim formu, nakliye belgeleri ile yükleme listeleri de beyannameye dahil edilir.

Şartlı Muafiyet Sistemi'nde ithal eşyasının gümrük idaresi tarafından muayenesine istinaden eşyaya ilişkin beyannamenin tescil işlemleri gerçekleştirilir. Tescil tarihi ithalat işleminde gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarih olarak kabul edilir. Bu tarihte yürürlükte bulunan gümrük tarifesine göre hesaplanan Gümrük Vergisi oranında ya da indirimli teminat sisteminin uygulanabilirliğinin olması durumunda hesaplanacak teminatın gümrük idaresine sunulması ile ithalat işlemi gerçekleşir. İthal olan eşyanın işlenmesinin ardından elde edilen işlem gören ürünlerin esas itibari ile ihraç edilmesi gerekir. Ayrıca, izin alınmak suretiyle elde edilen işlem görmüş ürünler gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma da tabi tutulabilir.

Geri Ödeme Sistemi'nde ise izin alınmasının ardından işlem görecekt eşyaların serbest dolaşım beyannamesi ile gümrüğü beyanı esastır. Yine bu beyan verilirken beyannamenin 6, 7 ve 8'inci nüshaları kullanılır. Şartlı Muafiyet Sistemi'nden farklı olarak bu sistem için önce eşyanın vergileri tahsil olunur. Ardından izin hak sahibi Geri Ödeme Sistem'i kapsamında serbest dolaşım giren ithal eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihraç edildikleri veya sonra yeniden ihraç edilmek üzere transit, antrepo, geçici ithalat ya da DİR'e tabi tutulduğu ya da çıkış rejimi hükümlerine göre serbest bölgeye konulduğu gümrük idarelerine belgelenmesi zorunludur.

İhracat işlemlerinde ise DİB çerçevesinde ihracat işleminin gerçekleştirilmesi, DİİB ihracatı taahhüt edilen işlem görmüş olan ürünün ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ya da serbest bölgelere ihracat işleminin gerçekleşmesidir. Şartlı Muafiyet Sistemi veya Geri Ödeme Sistemi çerçevesinden belge süresi içinde serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışın veya bir başka belge kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi'ne ithalatın yapılması zorunludur⁴⁸. Yurt içinden şayet belge

⁴⁸ **Dahilde İşleme Rejimi Tebliği** (İhracat: 2005/1), madde 43.

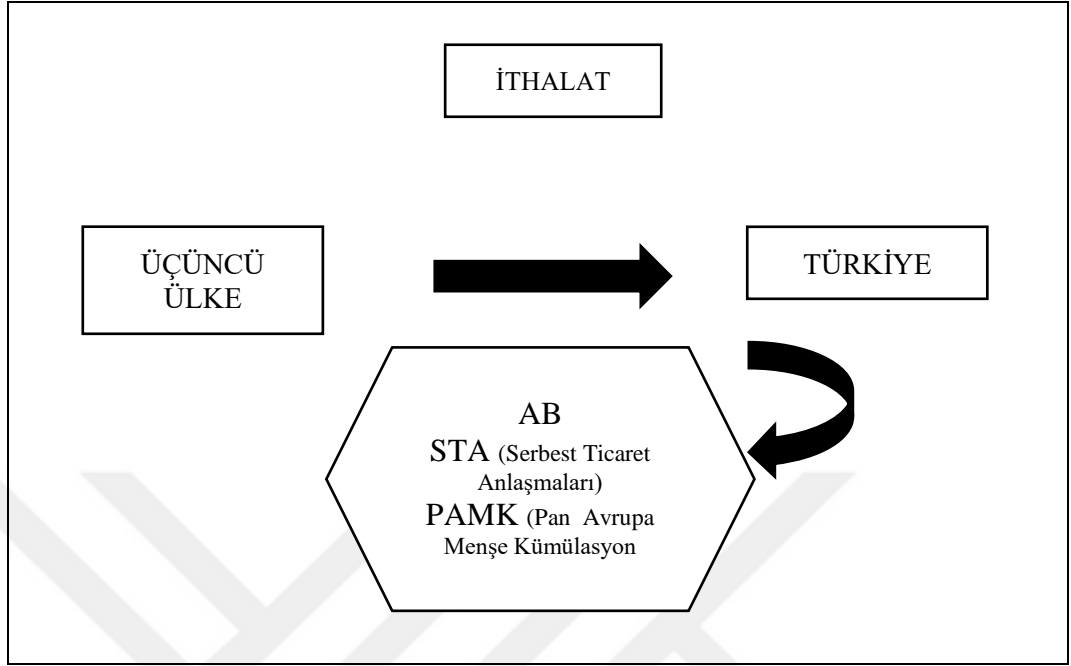
kapsamında herhangi bir alım yapılmamış ise, belge orijinal nüshasının ithalat bölümüne gerekli düşümü yapılmış olan alıma ilişkin fatura kayıtlarının bu alımın yapıldığını takip eden en geç 3 gün içinde belge sahibi firma tarafından Ekonomi Bakanlığı web sayfasından elektronik ortama aktarılması gereklidir. Şayet bu süre içinde yapılmaması durumunda kuruluşlara 1 yıl süreyle indirimli teminat uygulanmaz.

4.8 Telafi Edici Vergi (TEV)

Gümrük Birliği Anlaşması'nda sanayi ürünlerinin ticareti ile sanayi ürünlerinin ortak gümrükte dolaşımı ile alakalı olarak üçüncü ülkelerden ithalat işleminin yapılmasında Ortak Gümrük Tarifesi düzeyinde vergiye tabi olduğu belirtilir. Gümrük vergisi ve var ise diğer vergiler ödenmeden üçüncü ülke menşeli mallarının Türkiye ve AB ortak gümrük alanında serbest bir şekilde dolaşamayacağı hükmü yer alır. Bu durumda üçüncü ülkelerden ithal edilecek olan eşya için AT'ye üye olan ülkeler ve Türkiye'nin de dahil olduğu yeni bir gümrük bölgesi oluşturulmuştur.

Üçüncü ülkelerden DİİB kapsamında ithal edilen eşyalara tekabül eden vergiler ithalat işlemi sırasında tahsil edilmeyip teminata bağlanır. Bu eşya Türkiye'de işlendikten hemen sonra işlem görmüş ürünler olarak AB ülkelerinde A.TR dolaşım belgesi çerçevesinde ihraç edilmek istendiğinde, ithalat işlemi sırasında şartlı muafiyet sisteminden yararlanılarak askıya alınmış vergilerin tahsil edilmesi zorunluluğu ortaya çıkar. Ödenen bu vergiye ise Telafi Edici Vergi denir.

Şekil 5: Telafi Edici Vergi Uygulaması

Kaynak: Şaban Özdemir, Dahilde İşleme rejimi Vergi İstisnası Semineri, İstanbul: Dış Ticaret Kompleksi 2006. S.7

Şekil 5'deki Telafi Edici Vergi Uygulaması'nda üçüncü ülkelerden (AB, STA Anlaşması ve PAMK olamayan ülkeler) DİİB kapsamında ithal edilen eşyalara tekabül eden vergiler ithalat işlemi sırasında tahsil edilmeyip teminata bağlanmaktadır. Bundan sonraki süreçte eşya Türkiye'de işlenir ve ardından işlem görmüş ürünler olarak AB ülkelerine A.TR dolaşım belgesi çerçevesinde ihraç edilir. İthalat işlemi sırasında şartlı muafiyet sisteminden yararlanılarak askıya alınmış vergilerin tahsil edilmesi zorunluluğu ortaya çıkar. Ödenen bu vergi ise Telafi Edici Vergi olarak adlandırılır.

Daha açık bir şekilde ifade edecek olursak; DİİB kapsamında, üçüncü ülkelerden ithal edilen hammadde, yarı mamul ve mamulün ihracı taahhüt edilen ürünün bünyesinde kullanılmasından sonra, üretilen bu ürünün Avrupa Birliği üyesi ülkelere ATR Dolaşım Belgesi eşliğinde serbest ticaret anlaşmalı ülkelere menşe ispat belgeleri (EUR-1 dolaşım

sertifikası) eşliğinde sevk edilmesi halinde ihraç edilen ürünün bünyesinde kullanılan girdilere tekabül eden gümrük vergisidir⁴⁹.

Belge kapsamında ödenmesi gereken TEV'in hesaplanmasında belge kapsamında önceden ithalat, sonradan ihracat yapıp yapılmadığına bakılmaksızın ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki TCMB döviz satış kuru ve bu tarihte ithalat rejiminde belirtilen gümrük vergisi oranı esas alınır⁵⁰.

Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'nde, ödenecek bu verginin menşe ülkelerle yapılan anlaşmalardaki lehte hükümler saklı kalmak kaydıyla ödeneceği şeklinde düzenlemeler yer almaktadır. Burada lehte hükümden kastedilen, belirtilen verginin aynı ithal eşyası için toplulukta uygulanan vergiden yüksek olması ve bunun firma tarafından gümrük idarelerine teşvik edilmesi halinde, toplulukta uygulanan verginin ödeneceği hükmüdür.⁵¹

4.9 Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu Kavramı

Bu sistem Avrupa Birliği, EFTA Üyesi Ülkeler ile bir kısmı merkezi ve Doğu Avrupa ülkeleri arasındaki serbest ticaret anlaşmaları çerçevesinde 1 Ocak 1997 tarihinden günümüze kadar uygulanmakta olan bir anlaşmadır. Bu sistemde taraf ülkelerdeki serbest ticaret anlaşmalarının menşe kümülasyonu yolu ile birleştirerek fiili anlamda serbest ticaret alanı oluşturulmasını ve Avrupa sanayisinin üçüncü ülkeler karşısında bir sanayi hareketi olmasını amaçlar.

Esas itibari ile menşe kümülasyonu, tercihli ticaret anlaşmasına taraf olan ülkelerin birbirlerine kaynaklı ürünlere kendi buldukları ülke menşeli ürünlere aynı işlem yapabilmelerini ve bu ürünlerin üretiminde sınırlama olmaksızın kullanarak çıkan ürünü tercihli rejim üzerinden diğer taraflara ihraç etme imkânı sağlar. Bu sayede firmalar Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu (PAMK) ülkelerinden yarı mamul ya da mamul ürünlerini herhangi bir menşe problemi ve engeli olmaksızın daha fazla işlenmek üzere bulunan

⁴⁹ Coşkun Şenol, "Dahilde İşleme Rejimine İlişkin Düzenlemeler İle Rejimin Yerli Üreticiler Üzerindeki Etkileri"; **Gümrük Dünyası Dergisi**, Sayı: 48, 2006, s. 14-23.

⁵⁰ **Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi**, Telafi Edici Vergi Uygulaması (2005/2), madde 5.

⁵¹ Binhan, s. 37.

bölge içinde diğer ülkelere gönderebilmekte ve nihai ürünü tercihli rejim kapsamında sistem içindeki diğer ülkelere ihraç edebilmektedir.

4.10 Dahilde İşleme Kapsamında Serbest Bölgelere Yapılacak İhracat

Şartlı Muafiyet Sistemi veya Geri Ödeme Sistemi çerçevesinde belge süresi içerisinde serbest bölgelere yapılan ihracat, en geç belge süresi bitiminden itibaren 3 ay içerisinde serbest bölgelerden başka bir ülkeye satışının veya belge kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi'ne ithalinin yapılması şartıyla, DİİB ihracat taahhüdüne sayılır⁵². Fakat serbest bölgeye ihraç edilmiş olan işlem gören ürünün burada yeniden işleme faaliyetlerine tabi tutularak vasfının değiştirilmesi (8'li bazda GTİP, madde adı, vs.) suretiyle DİİB'de işlem gören ürün olarak bulunan eşyanın serbest bölgeden diğer bir ülkeye satış işlemi ya da başka bir belge kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi'ne ithalatının yapılması durumunda serbest bölge müdürlüğünden bu durum ile ilgili kanıtlayıcı yazı istenir.

3 aylık süre zarfında serbest bölgelerden başka ülkeye işlem görmüş ürünün satışı olması ya da Türkiye Gümrük Bölgesi'ne belge kapsamında ithalat işleminin olması durumunda, serbest bölge gümrük müdürlüklerince onaylanmış olan serbest bölge bilgi işlem formu firma nüshasının aslı Ekonomi Bakanlığı Bölge Müdürlükleri'ne belgelenir. Belgelenen bu form üzerine Ekonomi Bakanlığı Bölge Müdürlükleri DİİB numarasını yazarak "İhracat taahhüdüne sayılmıştır" açıklamasını yazar. Geri Ödeme Sistemi kapsamında ise belge süresi içinde serbest bölgelere yapılan ihracat işleminin belge süresi bitiminde itibaren 3 ay içinde serbest bölgelerden bu işleme konu olan eşyanın direkt ya da vasfı değiştirilerek başka bir ülkeye satışının yapılması kaydıyla serbest bölgelere yapılan ihracatı DİİB taahhüdüne sayılır.

4.11 Dahilde İşleme Rejimi'nde Teminat Uygulaması

DİR kapsamında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Kanunu çerçevesinde yapılmakta olan teminat uygulaması, DİİB kapsamında ithal edilen mallar için Gümrük Vergisi, KDV ve diğer vergiler tahsil edilmediğinden, ihracat taahhüdünün yerine gelmemesi ihtimaline karşı bu vergilerin teminata bağlanması amacını taşımaktadır⁵³.

⁵² Atıla Bağrıaçık, **Serbest Bölgeler ve Avantajları**, 1. Basım, İstanbul: Bilim Teknik Yayınları, 1999, s.58.

⁵³ Turhan, s. 161.

Teminat, ithalatta alınması gereken her türlü vergi tutarında alınır ve aşağıdaki unsurlardan bir veya birkaçından oluşur⁵⁴.

- Para,
- Bankalar tarafından verilen teminat mektupları,
- Hazine tahvil ve bonoları.

DİR çerçevesinde geri ödeme sistemi, gümrük vergileri önceden ödenmiş ve serbest dolaşıma girmiş olan eşyaları işleme tabi tutup ihracatının yapılması kuralını esas aldığından teminat kavramı bu sistemde bulunmaz. Yine DİR'in başka bir uygulaması olan Şartlı Muafiyet Sistemi'nde, DİİB kapsamında ihracat işlemi taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinden kullanılan ve serbest dolaşım içinde olmayan yardımcı malzeme, hammadde, mamul, yarı mamul ile değişmemiş eşya Türkiye Gümrük Bölgesi'nde bulunan firmalarca ticaret politikası önlemlerine tabi olmaksızın ithal edilir. Bu sırada doğacak olan ithalat vergilerinin teminata bağlanması şartıyla ithalat işlemine izin verilir ve ihracat taahhüdünün gerçekleşmesine istinaden teminat iadesi işlemi gerçekleşir.

Bu sistemin uygulanmasında DİB süresi içinde yapılan tüm ithalat işlemlerindeki teminatlar ihracat işlemlerinin bitirilmesine takiben belge süresi sonunda topluca çözülür. Yatırılan teminatların tümünün geri alınabilmesi için ithal edilmiş girdilere karşılık gelen ihracat taahhüdünün tamamının gerçekleştirilerek İhracatçı Birlikleri tarafınca yapılan kapatma işlemlerinin bitirilmesi gerekmektedir.

4.12 Onaylanmış Kişi Statü Belgesi

Bu belge, gümrük mevzuatı kapsamında Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca verilen bir belge olup, "Onaylanmış Kişi" statüsü kazananlar adlarına düzenlenen belge ile sınıflarına göre eşya ile ilgili rejime geçişinin kayıt yoluyla yapılması, eksik bilgi ve belgeyle beyan, basitleştirilmiş kontrol, A.TR belgesi düzenleme, onaylama ve vize işlemleri, kısmi ve götürü teminat uygulaması gibi uygulamalardan yararlanabilirler.

⁵⁴ Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (2005/1), madde 8.

Onaylanmış kişi statü belgesi verilecek kişiler dış ticaret hacmi, istihdam düzeyi ve sermaye düzeylerine göre A sınıfı, B sınıfı ve C sınıfı olmak üzere 3'e ayrılmaktadır⁵⁵. C sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi'ne sahip kişiler eksik bilgi ve belge ile beyan, tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden eşyanın özelliğine bakılmaksızın yararlanma ve kısmı teminat sistemi yer alır.

B sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi'ne sahip kişiler, C sınıfında bulunan tüm uygulamalar ile birlikte; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne (TOBB) tasdik ve gümrük idarelerine vize işlemi için ibraz sorumluluğu olmadan A. TR Dolaşım Belgesi hazırlama, basitleştirilmiş kayıt yöntemi ve götürü teminat sisteminden yararlanırlar.

A sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi'ne sahip kişiler ise C ve B sınıfı uygulamalar ile birlikte kayıt yoluyla rejim beyanına da imkân sağlarlar.

4.12.1 Belge İçin Aranılan Genel Koşullar⁵⁶

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi için başvuruda bulunan kişilerin:

- a) Yönetim kurulu üyeleri ve sermayesinin %10'undan fazlasına sahip olanlar ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisine haiz şirket mensupları hakkında, Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ile Türk Parasının Kıymetinin Korunması Hakkında Kanuna muhalefetten mahkûmiyet kararı olmaması,
- b) Bir önceki ve başvuru yılı içinde, takvim yılı itibariyle işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin beyanname toplam sayısının %1'ini aşan ve aynı zamanda 5'ten fazla sayıda vergi kaybına neden olan Gümrük Mevzuatı ihlali nedeniyle haklarında Gümrük Kanunu'nun 236'ncı maddesi uyarınca ceza uygulanmaması,
- c) Bir önceki ve başvuru yılı içinde, takvim yılı itibariyle işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin beyanname toplam sayısının %1'ini aşan sayıda Gümrük

⁵⁵ Bağrıaçık, Etkin İhracat Yönetimi, s. 239.

⁵⁶ Onaylanmış Kişi Statü Belgesi", <http://www.gumruk.gov.tr> (10 Mayıs 2006).

Mevzuatı ihlali nedeniyle haklarında Gümrük Kanunu'nun 235 ve 238'inci maddeleri uyarınca ceza uygulanmaması,

d) Bir önceki ve başvuru yılı içinde, takvim yılı itibariyle işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin beyanname toplam sayısının %2'sini aşan ve aynı zamanda 10'dan fazla sayıda Gümrük Mevzuatının ihlali nedeniyle haklarında Gümrük Kanunu'nun 241'inci maddesinin birinci fıkrası hariç 239 ila 241'inci maddeleri uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmaması,

e) Başvuru tarihinde asgari ödenmiş sermaye tutarları;

1. A Sınıfı Onaylanmış Kişi için 1 Milyon Türk Lirası,
2. B Sınıfı Onaylanmış Kişi için 500 Bin Türk Lirası,
3. C Sınıfı Onaylanmış Kişi için 100 Bin Türk Lirası, olması,

f) İmalatçı olmayan Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ile, idaresi, murakabesi veya sermayesi bakımlarından aralarında vasıtalı veya vasitasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların dış ticaret işlemlerini gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketleri hariç, başvuru tarihinden geriye dönük bir ay içinde en az;

1. A Sınıfı Onaylanmış Kişi için 250 işçi,
2. B Sınıfı Onaylanmış Kişi için 100 işçi,
3. C Sınıfı Onaylanmış Kişi için 30 işçi, istihdam ediliyor olması ve ilgili mevzuat uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olmaması,

g) Gümrük Mevzuatı uyarınca kesinleşmiş ceza borcu bulunmaması,

h) Vergi Mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmaması,

i) İhracatçılar için, bağlı olduğu İhracatçı Birliği kayıtlarına göre, Türkiye İhracatçılar Meclis (TİM) veya İhracatçı Birlikleri'nce ilgili mevzuat çerçevesinde performans ve güvenilirliğinin onaylanmış olması,

- j) Başkası adına ve namına hareket edilmemesi.
- k) Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ile idaresi, murakabesi veya sermayesi bakımlarından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların dış ticaret işlemlerini gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketleri hariç imalatçı olması,
- l) A Sınıfı Onaylanmış kişi için mali yapısının sağlamlığının Sermaye Piyasası Kurulunun belirlediği denetim ilke ve kuralları ile genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre anılan kurulca belirlenen şartları taşıyan ve bağımsız denetim yetkisi verilen denetçi tarafından son 2 yılı esas alınmak üzere mali tabloları incelenerek rapora bağlanmış olması,

gerekmektedir.

4.12.2 Belge İçin Aranılan Özel Koşullar⁵⁷

Onaylanmış Kişi Statü belgesi almak için başvuruda bulunan kişilerin genel koşulların yansira, A Sınıfı Onaylanmış Kişi Statüsü kazanmak için aşağıdaki özel koşullardan en az birinin sağlanması gerekir;

1. Bir önceki takvim yılı veya başvuru yılı içinde asgari 25 milyon (FOB) ABD Doları kıymetinde eşyanın fiili ihracatının yapılmış olması,
2. Bir önceki takvim yılı veya başvuru yılı içinde gerçekleştirilen ithalat ve ihracat toplamının asgari 100 milyon ABD Doları kıymetinde olması, Dış Ticaret Sermaye şirketi olması.

B Sınıfı Onaylanmış Kişi Statüsü kazanmak için aşağıdaki özel koşullardan en az birinin sağlanması gerekir;

⁵⁷ “Onaylanmış Kişi Statü Belgesi”, <http://www.gumruk.gov.tr> (10 Mayıs 2006).

1. Bir önceki takvim yılı veya başvuru yılı içinde asgari 5 milyon (FOB) ABD Doları kıymetinde eşyanın fiili ihracatının yapılmış olması,
2. Bir önceki takvim yılı veya başvuru yılı içinde gerçekleştirilen ithalat ve ihracat toplamının asgari 20 milyon ABD Doları kıymetinde olması.

C Sınıfı Onaylanmış Kişi Statüsü kazanmak için aşağıdaki özel koşullardan en az birinin sağlanması gerekir;

1. Bir önceki takvim yılı veya başvuru yılı içinde asgari 2 milyon (FOB) ABD Doları kıymetinde eşyanın fiili ihracatının yapılmış olması,
2. Bir önceki takvim yılı veya başvuru yılı içinde gerçekleştirilen ithalat ve ihracat toplamının asgari 8 milyon ABD Doları kıymetinde olması.

4.12.3 Götürü Teminatı Uygulaması

A ve B sınıfı Onaylanmış Kişi Statüsüne sahip firmaların, gümrük rejimleri gereğince teminata bağlanması gereken kamu alacaklarını kapsayacak şekilde faydalanabildikleri teminat sistemidir. Diğer bir ifade ile, gümrükçe onaylanmış işlem ve kullanımlardan her biri için ayrı ayrı teminat verilmesi yerine, gümrük rejimleri gereğince teminata bağlanması gereken tüm kamu alacaklarını kapsayacak şekilde tek bir teminat verilmesi sistemidir⁵⁸.

BİLGE sistemi kapsamında götürü teminatı gümrük işlemleri yapılan gümrük idarelerinde teminat alınması gereken birden fazla işlem için mümkündür. Bu sistemde öncelikle sistemden faydalanan firmaların ve teminatların içeriğine dair bilgiler firmaların vergi numaralarına bağlı olarak sisteme tanıtılmaktadır.

Daha önce sisteme tanıtılan teminatı kullanmak isteyen yükümlü, beyannamenin veya özet beyanın tescili aşamasında teminat türünü "Götürü Teminat" olarak belirlediğinde sorumlu, taşıyıcı veya alıcıya ilişkin kullanılabilir teminat kaydı bu kişilerin vergi

⁵⁸ **Gümrük Genel Tebliğ**, Resmî Gazete Tarihi: 24.01.2004, Resmî Gazete Numarası: 25356.

numarasına bağı olarak otomatik olarak ekrana gelmektedir. Bu sebeple götürü teminat sisteminden, sadece götürü teminattan faydalanma hakkı bulunan ve vergi numaraları sisteme tanıtılan firmaların yararlanması sağlandığından, bir firmaya ait götürü teminatın başka bir firma tarafından kullanılması engellenmiştir⁵⁹. Ancak ithalatçının gümrük idaresine her türlü gümrük işlemleri için verilmiş teminatın, o kişinin o gümrük idaresindeki tüm gümrük işlemleri için kullanılabileceği gibi takip edilebilir olması halinde başka gümrük idarelerinde de geçerli olacağı hükme bağlanmıştır.

4.12.4 Teminat İadesi

DİR'in şartlı muafiyet sistemi kapsamında gümrük idarelerince alınan teminatlar ihracat taahhüdünün yerine getirilmesi koşulu ile belge süresi sona erdiğinde, gümrük idaresince iade edilirler. Daha önceki uygulamalarda firma, belge süresi sona erdikten sonra belge kapsamı gümrük beyannamelerini bağı bulunduğu İhracatçılar Birliği'ne göndermekte, İhracatçılar Birliği DİİB'nin kapatıldığını Gümrük Müsteşarlığı'na bildirmesine rağmen gümrük idareleri teminat mektupları ile giriş-çıkış beyannamelerinin teyidini yapmaları sebebiyle iade işlemleri gecikmekteydi. Yeni uygulamaya göre ise, belge kapatma yazısının teminat mektuplarının iadesinde yeterli olduğu ifade edilmektedir⁶⁰.

4.13 İhracat Taahhüdünün Kapatılması

DİİB'e ilişkin ihracat taahhütlerinin kapatılması için belge sahibi firmaların, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 ay içerisinde elektronik ortamda ve aynı süre içerisinde gerekli bilgi ve belgelerle birlikte Ekonomi Bakanlığı Bölge Müdürlükleri'ne müracaat etmeleri gerekmektedir.⁶¹ Kapatma süresi içinde herhangi bir müracaatta bulunmayan firmalara süre bitimine istinaden elektronik ortamda 1 aylık daha ihracat taahhüdü kapatma müracaatında bulunulması talep edilir.

Gümrük beyannamesinin DİİB ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için Ek 6'da bulunan gümrük beyannamesinin 44 no'lu kısmında bulunan kısımda ilgili gümrük beyannamesi

⁵⁹ Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 14.11.2005 tarihli 28813 sayılı tasarruflu yazısı.

⁶⁰ Bağrıaçık, "İhracat, Gümrük ve KDV İşlemlerinde Bürokrasiyi Azaltan Yeni Kolaylıklar", s. 22.

⁶¹ Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat 2005/9), madde 14.

aslı üzerine belge tarihi, belge sayısı ile firmanın imalatçı veya ihracatçı sıfatıyla unvanının yer alması gerekmektedir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre, daha önceki uygulamalarda ihracata ilişkin gümrük beyannameleri fiili ihracatın gerçekleşmesini müteakip kapatılmakta; kapanan beyannamenin 1 ve 2 no'lu nüshaları ihracat işlemlerinin tamamlandığı gümrük idaresinde saklanmakta, 3 no'lu nüshası üzerinde beyannamenin kapatıldığına ilişkin bir meşruhat düşülmesini takiben ihracatçıya verilmekteydi. Söz konusu kapanma meşruhatına "intaç tarihi" veya "kapanma tarihi" veya "fiili ihracat tarihi" olarak beyannamenin kapandığı tarih kaydedilmekte iken, uygulamanın özellikle KDV İadesi işlemlerinde sıkıntı yaratması ve bürokrasiyi artırması sebebiyle Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 04.04.2007 tarih ve 2007/19 sayılı genelgesi ile değiştirilmiştir. Bu genelge ile, 01.05.2007 tarihinden itibaren ihracat beyannameleri üzerine fiili ihracat tarihi kaşesi vurulmayacağı, ihracat beyannamelerinin 3 no'lu nüshası üzerine herhangi bir kapanma meşruhatı düşülmeksizin ve beyanname muhteviyatı eşyanın yurt dışı edildiği hususunun sınır gümrük idaresi tarafından teyit edilmesi beklenmeksizin ihracatçıya teslim edileceği belirtilmiştir⁶².

Kısacası, ihracat işlemi bir iç gümrükte, örneğin Ankara'da tamamlandıktan sonra gümrük beyannamesinin ihracatçı nüshası olan 3. nüshasının doğrudan ihracatçıya verilebilme imkânı sağlanmıştır.

Gümrük idarelerinin otomasyona geçmesinden sonra getirilen yeni uygulama ile firmalara, internet üzerinde beyanname kapama tarihlerini öğrenebilme ve ihracat beyannamelerindeki bilgilerin elektronik ortamda Maliye Bakanlığı ve EBİGM ile paylaşılmasına imkân yaratılmıştır. Firmaların, internet üzerinden beyanname kapama tarihini nasıl görecekları aşağıda uygulamalı olarak gösterilmiştir⁶³.

⁶² Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 03.05.2007 tarih ve 2007/10 sayılı Gazetesi.

⁶³ Bağrıaçık, "İhracat, Gümrük ve KDV İşlemlerinde Bürokrasiyi Azaltan Yeni Kolaylıklar", s.19

4.14 Dahilde İşleme İzin Belgesinin Kapatılması ve Dahilde İşleme Tedbirlerine Uyulmaması

Belge sahibi işletmeler belgenin kapatılması için belge süresinin sonundan sonra 3 aylık dönem içinde DİR otomasyonu projesi kapsamında elektronik ortamda ve yine bu süre içinde aşağıdaki belgelerle birlikte Ekonomi Bakanlığı Bölge Müdürlükleri'ne belge kapatmak için başvuruda bulunur:

1. Dahilde İşlem İzin Belgesi orijinali,
2. Gümrük Beyannameleri orijinalleri,
3. İhracat ve İthalat Listeleri (EK 7 ve EK 8),
4. Telafi Edici Vergi Makbuzu,
5. A.TR Dolaşım belgesi ve Menşe İspat Belgeleri,
6. Şayet serbest bölgeden bir ihracat işlemi gerçekleşmişse serbest bölge işlem formu.

Bununla birlikte Dahilde İşleme Tedbirleri'ni belgedeki şartlara uygun olarak yerine getirmeyen firmalardan aşağıdaki vergiler tahsil edilir;

- A. Belge kapsamında ithal edilmiş olan işletme malzemesinin CIF ithal tutarının gerçekleşmiş FOB ihraç tutarının %2'den fazla olmaması durumunda bu oranı aşan kısma denk gelen ithalat ile ilgili alınmayan vergi,
- B. Belgede kayıtlı olan miktarın üstünde ithalat işlemi yapıldığının belge ihracat taahhüdünün kapatılması esnasında tespit edilmesi durumunda bu kısma denk gelen ithalattan doğan vergi,
- C. Belge kapsamında ithal edilmiş olan ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışında veya serbest bölgelere fiili olarak ihracat işlemi yapılmayan eşyanın ithali sırasında alınmayan vergi,
- D. İthal tarihi itibariyle belgenin iptal edilmesi durumunda, belge kapsamında alınmayan vergi 6183 Sayılı kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

5. GELİŞMİŞ ÜLKELERDEKİ UYGULAMA ÖRNEĞİ OLARAK AB MEVZUATINDA DAHİLDE İŞLEME REJİMİ

5.1 Avrupa Birliği'nde Rejimden Yararlanabilme Koşulları

AB'de DİR'in genel esasları 19.10.1992 tarih ve 302/24 sayılı AT Resmi Gazetesinde yayınlanan Topluluk Gümrük Koduna ilişkin konsey düzenlemesi ile belirlenmiştir⁶⁴. Gümrük Kodu, DİR'i ihracatı yapılacak olan ürünlerin üretimi sırasında kullanılan malların topluluk gümrük bölgesine gümrük vergilerinde muaf olarak Ticaret Politikası Önlemleri'ne tabi olmadan gelmesine ve topluluk dışına ihraç edilmesi durumunda ürünlerin üretimi sırasında kullanılan serbest dolaşımdaki mallara denk gelen gümrük vergilerinin geri ödenmesi imkân sağlayan rejim olarak nitelendirilir.

Kod'un 117.maddesi, rejimden yararlanabilme koşullarını sıralamıştır⁶⁵.

Bu şartlar;

- Firmanın topluluk bölgesinde kurulmuş olması,
- İthal edilen ürünlerin ihraç mamullerinin üretiminde kullanıldığının tespit edilebilmesi,
- DİR'in nihai ürünlerin ihracatı için avantajlı koşullar yaratması ve Topluluk üreticilerinin temel çıkarlarını olumsuz yönde etkilememesidir.

AB ülkelerinde DİR uygulamalarında, şartlı muafiyetle ithaline izin verilen malların, Topluluk üreticilerinin temel çıkarlarını olumsuz yönde etkilememesi gerektiği hususu, en önemli koşuldur. Buna göre firmalar ilgili mercilere yapacakları Dahilde İşleme İzin müracaatlarında, yapılacak işlemin Topluluk üreticilerinin temel çıkarlarını olumsuz yönde etkilemediğini gösterir bilgi ve belgeleri sunmak zorundadırlar. İhracatçı firmalar tarafından yapılan müracaata ilişkin değerlendirme ve incelemeyi yapacak mercilerin, müracaat dosyalarını Uygulama Yönetmeliğinin 552. Maddesine göre ekonomik teste tabi tutma yükümlülükleri vardır⁶⁶. Ekonomik koşullar kapsamındaki incelemelerde uygun görülen proje sahibi firmaların DİR'den yararlanmasına izin verilmektedir.

⁶⁴ Oğuz Binhan, **Dahilde İşleme Rejimi ve Tekstil Sektörüne Etkileri**, İstanbul: İTO Yayınları, 2000, s.41.

⁶⁵ Altunyıldız ve Başer, s.20.

⁶⁶ Atan, s. 167.

Türkiye’de olduğu gibi AB’de de kategoriler bulunmakta olup, Gümrük Yönetmeliği’nin 552. Maddesinde kategoriler kodlar ile ifade edilmektedir. Bu kodlar:

- Topluluk içinde yetersiz üretim (KOD 6102)
- Topluluk hammadde ve ara malı fiyatlarının üretimi ekonomik olarak mümkün olmadığı durumlar (KOD 6104)
- Gerekli kalite ve özelliklere sahip olmayan ikame ürünler (KOD 6105)
- Basit >İşlemler (KOD 6302)
- İleri derece işleme (KOD 6303)

dır.

Topluluk gümrük bölgesinde bulunan hammadde ve ara malının yeterli düzeyde üretilmediği durumları içine alan KOD 6102 kapsamında yapılan Dahilde İşleme Müracaatlarında, ithalatı yapılacak ürünün topluluk içinde yeterli düzeyde üretilmediğinin müracaatta bulunan proje sahibince araştırılması ve ilgili kurumları ikna edici bilgi ve evrakların sunulması gerekmektedir. İlgili kurumların doğru bilgiye ulaşabilmeleri amacıyla topluluk düzeyindeki derneklerden incelemeye konu Dahilde İşleme Projesi kapsamında talep edilen ithal ürünler ile ilgili olarak topluluk içinde üretim, tüketim ve bu alanda faaliyet gösteren firmalar ile ilgili bilgi-belge istemektedirler.

Topluluk gümrük bölgesinde üretilen ve nihai ürünlerin hammadde ve ara mal fiyatlarının afaki olması ya da ihraç pazarlarında nihai ürünleri satan rakip firma fiyatlarıyla rekabet edecek koşulların yaratılmaması durumu KOD 6104’ü ifade etmektedir. Üreticiler, topluluk içinden temin edilecek olan malların fiyatlarının Dahilde İşleme kapsamında olan üretimi ekonomik olarak mümkün kılmadığını belge ve raporlar ile kanıtlamak zorundadırlar. Bu kod altındaki DİİB müracaatları aşağıdaki bilgilerle yapılır:

- Topluluktaki benzer ürünlerin fiyatları.
- İthalatı yapılan ürünlerin fiyatları.
- Maliyetler: Üretim, nakliye, pazarlama.
- İşlem sonunda üretilen nihai ürünün ihraç pazarlarındaki satış fiyatı.

DİR'den yararlanılabilmesi için sağlanması zorunlu olan ekonomik kriterler, rejimin işletilmesini zor durumda bırakmış olması ve bu nedenle rejim uygulamalarından amacına uygun sonuçlar alınamaması, ayrıca üye ülkelerde farklı yaklaşımların izlenmesi neticesinde Komisyon, gerek ekonomik etkili gümrük işlemlerinden yararlanma koşullarının basitleştirilmesi, gerekse üye ülkeler arasındaki farklı uygulamalara son verilerek standart bir uygulamanın sağlanması amacıyla Gümrük Yönetmeliğinin 501 ve 502'nci maddeleriyle ilgili bir taslak metin hazırlamıştır. 1998 yılında AB üye ülkelerin ve ülkemiz temsilcilerinin de katılımı ile gerçekleştirilen toplantı sonucunda Bordeaux Kriterleri benimsenmiştir⁶⁷.

Bu kriterler şunlardır;

1. Üretim ve taşıma maliyetleri dikkate alınarak Topluluk veya üçüncü ülke menşeli malların kullanımının nihai ürünün üretim maliyetleri üzerine etkisi,
2. Topluluktaki malların bulunabilirlik düzeyi,
3. Topluluk malları ile üçüncü ülke malları arasındaki kalite farkları ve teknik farklılıklar,
4. Bir veya birkaç işleme yönteminin kullanılması halinde ortaya çıkacak avantaj ve dezavantajların kanıtlanması koşullarında DİR'den yararlanılabileceği standart haline alınmak istenmiştir.

5.2 Avrupa Birliği'nde İzin, Takip, Değerlendirme, Askıya Alma ve Geri Ödeme Sistemi

Mevzuattaki izin ile ilgili tüm kurallar, Kod'un 116-117 yönetmeliğinin 551-567'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Buna göre, Dahilde İşleme ile ilgili işleme faaliyetlerini yapan kurum ya da kişinin yazılı olarak tespit edilen gümrük idarelerine müracaatı gereklidir. İzin ile ilgili olarak başvuru sırasında işleme tabi olacak olan eşyanın niteliği, süresi, miktarı gibi bilgilerin bulunması gerekir. Ayrıca ithal edilen eşyanın işlenmiş ürünler içinde teşhisinin mümkün olması ve işlemin topluluk üreticilerinin çıkarlarını olumsuz yönde etkilememesi gereklidir. İşlenmiş ürünlerin ihracı ya da tekrar ihraç edilmesi veya başka bir gümrükçe onaylanmış işleme tabi olması için gerekli süreyi gümrük idareleri tespit ederler. İşletme faaliyetlerinin bu süre içinde gerçekleştirilmesi ve

⁶⁷ Altunyıldız ve Başer, s. 24.

işlenmiş ürünlerin elden çıkarılması için gerekli süre dikkate alınır. Bu süre Dahilde İşleme için azami 2 yıldır. Mücbir sebepler olması durumunda yeni belge düzenlenerek süre uzatımı yapılmaktadır.

DİR ekonomik etkili bir rejim olması nedeniyle ülke ekonomisi ve ihracatı üzerinde makro düzeyde, sektörde ise mikro düzeyde değişiklikler meydana getirir. Bu nedenle DİR bu değişiklikleri gözetmek suretiyle yürütülür. Ülkemizde ve AB'deki ülkelerde yürütme birimleri farklılık göstermektedir. Türkiye'de DİR usul ve esaslara ilişkin uygulamaları Gümrük Müsteşarlığı yapmaktadır. Avrupa Birliği ülkelerinden İngiltere'de gümrük idareleri merkezden değil, yerel yönetimlerce yapılır. Dahilde İşleme İzin'i alabilmek için firmalar ilk müracaatlarını yerel makamlara yaparlar. Çok önemli bir sorun olması durumunda merkezi makamlar ile irtibata geçilir. İngiltere'de basit işlemler olarak adlandırılan ekonomik test gerektirmeyen Dahilde İşleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinde gümrükler tek yetkili makamlardır. Ekonomik test gerektiren müracaatlarda ise Ticaret Bakanlığı devreye girmektedir.

Askıya Alma Sistemi ve Geri Ödeme Sistemi'nde ise prosedürler aslında Türkiye'deki ile aynıdır. DİR'i askıya alma ve geri ödeme sistemi ile iki tür sistemde gerçekleşir. Askıya Alma Sistemi belge kapamasında ithalat işlemi sırasında vergileri askıya alınan eşyanın işlendikten sonra ihracatının yapılmasını gerektirir. Geri Ödeme Sistemi'nde vergileri ödenen ve ithalatı yapılan eşyanın işlenmesine istinaden ihracatının yapılması durumunda ithalatında alınan vergilerin iadesinin yapıldığı sistemdir.

5.3 Avrupa Birliği'nde Eşdeğerlik ve Önceden İhracat İle Üçgen Trafik

Eşdeğerlilik, topluluk mallarının ithal edilmiş mallara eşdeğer görülebilir oldukları sürece, ithal mallara ikame edilmesine imkân veren bir prosedürdür. Malların eşdeğer olabilmeleri için aynı ticari kaliteye, aynı teknik özelliklere ve aynı 8'li bazda gümrük koduna sahip olmaları gereklidir⁶⁸. Önceden İhracat ise, eşdeğer eşya uygulamasının özel bir versiyonu olarak kabul edilebilir. Bu sistem eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihracatının ithal eşyanın ithal edilmesinden önce gerçekleştirilmesine imkân

⁶⁸ Çetin İnanç, **Dış Ticaret Mevzuatında Geçici Muaflık, Geçici Kabul ve Dahilde İşleme Rejimlerinin Türkiye' deki Uygulamaları ile AB Mukayesesi**, 1. Baskı, İstanbul, 1997 s. 92.

tanır. Önceden ihracatla ilgili kurallar Gümrük Kodunun 115'nci maddesinde düzenlenmiş olup, bu maddeye göre gümrük işlemlerinde ithal eşyası eşdeğer eşya, eşdeğer eşya ise ithal eşyası olarak değerlendirilir. Uygulama metodu Türkiye'de uygulanan metot ile aynıdır. Bu uygulamada, eşdeğer eşyadan üretilen eşya ihraç edilince KDV iade edilmektedir. Bu uygulama, acil bir ihracat siparişinde, operatörün stoğunda Dahilde İşleme mallarından bulunmaması halinde, eşdeğer malların kullanılarak ihracatın derhal gerçekleştirilmesini ve daha sonra DİİB kapsamında ithalat vergilerini ödemedenden üçüncü ülke mallarının ithalini sağlamaktadır⁶⁹.

Üçgen Trafik, ithal eşyasının önceden ihracatının gerçekleştirildiği gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresinden sokulmasıdır. Topluluk kodunun 115-116 ve yönetmeliğin 600-601'nci maddelerinde yer alan bu sistemde serbest dolaşıma bırakılan malların ihracatçısı ile Dahilde İşleme mallarının daha sonraki ithalatçısı aynı kişiler olmayabilir. Yani ihraç edilen eşya karşılığında ithal edilen eşya belirli bir süre içinde bir diğer ülkeye de gelebilir⁷⁰.

AB Gümrük Yönetmeliğin 601'nci maddesine göre, İhraç edilen işlenmiş ürünlerin miktarına tekabül eden ithalat eşyaları için, Üçgen Trafik'de "INF 5" bilgi belgesi kullanılmakta ve ihracat belgesi ile birlikte gümrük idaresine ibraz olunmaktadır⁷¹.

5.4 Avrupa Birliği Gümrük Mevzuatındaki Bilgi Formları

AB Gümrük Mevzuatında DİR kapsamında 4 adet form kullanılmaktadır. Bu formlar:

1. INF 1 FORMU

DİR kapsamında işlem görmüş ürünlerin izin belgesinde bulunan gümrük idaresi dışında herhangi bir gümrük idaresi dışında başka bir gümrük idaresinden serbest dolaşım için geçişlerinde kullanılan belgedir.

⁶⁹ İnanç, s. 91.

⁷⁰Ali Nural ve Remzi Akçin, **Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri**, Ankara: Gümrük Kontrolörleri Derneği Yayını,1997, s.50.

⁷¹ Atan, s. 173.

2. INF 5 FORMU

DİR kapsamında Üçgen Trafikte kullanılan formdur. İhracatı yapılan işlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılan eşya kadar ithal eşyasının rejimden yararlandırılması için kullanılır.

3. INF 7 FORMU

Geri ödeme kapsamındaki işleme faaliyetlerinden çıkan işlenmiş ürünlerin, bu ürünler için bir geri ödeme talebinde bulunulmasından önce değişmemiş durumda veya verilen izin kapsamında daha ileri düzeyde işleme faaliyetlerinden sonra serbest dolaşıma giriş işleminin yapıldığı gümrük idaresi dışındaki başka bir gümrük idaresince gümrükçe onaylanmış işlem ya da kullanımlardan birine tabi olması halinde kullanılır.

4. INF 9 FORMU

Eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş olan ürünün ihracat işlemine önce ithal eşyasının girmesi durumunda, işlem görmüş ürünün elde edilmesi için kullanılan eşdeğer eşya kadar ithal eşyasının da rejimden yararlanması kontrolü amacıyla kullanılan formdur.

6. AVRUPA BİRLİĞİ'NDE DAHİLDE İŞLEME REJİMİ

Avrupa Parlamentosu (AP) ve Toplulukları Konseyi'nin, 19.10.1992 tarihinde Avrupa Birliği Resmî Gazetesi'nde yayınlanan 12.10.1992 tarihli 2913/92 sayılı "Topluluk Gümrük Kodu"⁷² yayınlandığı tarihte yürürlüğe girmiştir. Gümrük Kodu Uygulama Yönetmeliği⁷³ ise 2454/93 sayılı Komisyon Tüzüğü 01.01.1994 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Topluluk Gümrük Kodunda, DİR 114 ila 128. Maddelerinde yer almaktadır.

6.1 Yürürlükte Olan Topluluk Gümrük Kodunda Dahilde İşleme Rejimi

DİİB'in AB ülkelerinden alınabilmesi için bir takım ekonomik şartlar bulunmaktadır. Topluluk gümrük kodu uygulama yönetmeliğinin 502 ve 522. Maddelerinde bu şartlar açıklanmıştır. Tüm bunlar göz önüne alındığında AB ülkelerinde DİR'in yaygın olarak kullanılan bir uygulama değildir. AB ülkelerinde DİR şarta bağlı olmasından ötürü kullanımında birtakım engeller bulunmaktadır. Tedariki mümkün olmayan ya da tedarik süresi uzun olan ürünler bunlara örnek gösterilebilir. Ekonomik koşullar ile ilgili düzenlemeler Birleşik Krallık uygulamalarında detaylı olarak ele alınacaktır.

6.1.1 Dahilde İşleme Rejimi

DİR, AB'deki birlik bölgesinde işletme faaliyetleri sonrasında tekrardan ihracat faaliyetleri amacıyla birlik dışında bulunan ülkelere temini sağlanacak olan hammaddelerin ticaret politikası ya da gümrük vergilerine tabi olmadan ithal edilmesine ya da ödenen ithalat vergilerinin geri alınmasına olanak veren ekonomik etkili rejimdir.

6.1.2 Eşdeğer Eşya Uygulaması

DİR çerçevesinde eş değer eşya uygulaması ile birlikte ithalat işleminden önce eşdeğer eşyada üretilen ürünlerin birlik bölgesinden ihracat işlemine imkân sağlamaktadır. Buradaki en önemli faktör ithalatı yapılacak olan eşyalar ile eşdeğer eşyaların aynı kaliteye sahip olması gerekir. Bazı özel durumlarda bunların aynı seviyede olmasına izin verilir. İhracat işlemi gerçekleştirilen işlem gören ürünün eşdeğer eşyadan elde edildiği

⁷² Official Journal of the European Union, L 302, 19.10.1992

⁷³ Official Journal of the European Union, L 253, 11.10.1993

zamanlarda ise gümrük işlemlerinde ithal eşyası eşdeğer eşya, eşdeğer eşyası ise ithal eşya olarak nitelendirilir.

AB gümrük kodu yönetmeliğinin 536. Maddesi gereğince önceden ihracat tanımı içinde işlem gören ürünün eşdeğer eşyadan elde edilmesi durumunda ihracat işleminin gerçekleştirilmesinden sonra Askıya Alma Sistemi'nde eşyanın ithaline izin verilmektedir.

6.1.3 İzin Düzenlenmesi ve Süresi

DİİB işletme faaliyetleri gerçekleştirecek olan kişi veya temsilcilerinin müracaatı sonrasında ilgili kurularca düzenlenir. Değerlendirme kısmında ise DİR kapsamında gerçekleştirilecek olan işletme faaliyetlerinin gerekli ekonomik koşullara uygunluğu, birlik dahilinde bulunan yerleşik üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz olarak etkileyip etkilemediği dikkate alınır.

Gümrük idareleri tarafından gerçekleştirilecek olan işletme faaliyetlerinin türlerine göre ise izin süreleri belirlenir. Bu izinin süresi birlik dışından gerçekleştirilen ithalat işlemi ile başlar. İzin süresinin sonu ise iznin biteceği ayın son günü olarak dikkate alınır. Ek süre imkânı bulunmakla beraber bunun için müracaat yapılması gerekmektedir.

6.1.4 Verimlilik Oranı Tespiti

DİR kapsamında verimlilik oranı satın alınan malların birim miktarlarından elde edilmiş olan ürün miktarı olarak kabul edilir. Gümrük idareleri verimlilik oranının veya bunun metodunu belirler.

İşletme faaliyetinin genelde tek tip özellik gösteren eşyalardan oluşması durumunda veya önceden belirlenmiş oranların mevcut olduğu durumlarda standartların üzerinden kabul edilir.

6.2 Teminat Uygulaması

DİR çerçevesinde gerçekleştirilen ithalat işlemleri sırasında ortaya çıkan gümrük vergisi teminata bağlanır. Bu tutarın belirlenmesinde DİR kapsamında ithalat işlemi yapılmış

eşyanın beyanname tescil tarihindeki ilgili vergi oranı baz alınır. İthalat işlemi sırasında gümrük idaresi tarafınca alınan teminat, izin taahhüdünün kapatılmasına istinaden iade edilir.

6.3 Birlik Gümrük Bölgesi Dışındaki İşletme Faaliyetleri

DİR çerçevesinde gümrük idaresinden izin almak şartı ile ithal edilen işlenmiş eşyaların hariçte işleme çerçevesinde, AB dışında üretim faaliyetlerinin yapılmasına izin verilebilir. Hariçte işleme faaliyeti sonrasında yeniden ithal işlemi gerçekleştirilen eşyalar için gümrük vergisinin ortaya çıktığı durumlarda ise hariçte işleme rejimi hükümleri uygulanır. Bu hükümler uyarınca ve aynı türden bir ihracat işlemi gerçekleşmeden önce ihraç edilip ikincil bir rejime tabi olarak serbest dolaşıma giren eşyalara uyguladığı gibi hesaplaması yapılacaktır.

6.4 Şartlı Muafiyet ve Geri Ödeme Sistemi

AB’de ithalatı gerçekleştirilen üçüncü ülke mallarından alınan gümrük vergisi, Katma Değer Vergisi ve diğer tüm vergilerin işleme sonunda malların tekrar geri ihracatı şartı ile askıya alınmasına “Şartlı Muafiyet” denir.

Geri Ödeme Sistemi’nde ise serbest dolaşıma giriş beyannamesi üzerinden geri ödeme sisteminin belirtildiği ve ilgili izinin eklendiği durumlarda ise işletme faaliyeti sonrasında ihracat işleminin gerçekleştirilmesi veya nihai ihracat işleminin gerçekleştirileceği şekilde antrepo, transit, geçici ithalat rejimleri veya serbest bölgeye ihracatın gerçekleştirilmesi durumunda ithalat işlemi sırasında ödenen vergilerin geri iadesi talep edilir.

6.5 Birlik Gümrük Kodunda Dahilde İşleme Rejimi

Birlik Gümrük Kodu yürürlüğe girmeden önce 1992 yılında kabul edilen Topluluk Gümrük Kodu uluslararası gelişmelerin gerisinde kalmasından kaynaklı Avrupa Komisyonu Topluluk Gümrük Kodu’nu tamamen değiştirecek bir çalışmayı 2005 yılında başlatarak esas itibarla kâğıt belgeler kullanılarak işleyiş sağlayan bu kod yerine

teknolojik yenilikleri de göz önüne alarak elektronik ortamda işlem yapılmasını sağlayacak “Modernize Gümrük Kodu”⁷⁴ 2008 yılında kabul ederek yayınlamıştır.

Modernize Gümrük Kodu’nun, uygulama hükümlerinin yer aldığı Yönetmelik 24.04.2013 tarihinde yürürlüğe girmesi amaçlanmasına rağmen yeni elektronik uygulamaların başlatılmasının mümkün olmamasından dolayı 13.12.2007 tarihinde yürürlüğe giren Lizbon Anlaşması kaynaklı olarak henüz yürürlüğe girmeden Modernize Gümrük Kodunun değiştirilmesine kararı verilmiştir. 20.02.2012 tarihinde hazırlanan “Birlik Gümrük Kodu”⁷⁵ taslağı 09.10.2013 tarihinde kabul edilerek, 10.10.2013 tarihinde Birlik Resmî Gazetesinde “952/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü” olarak yayımlanmıştır. Birlik gümrük kodun da “İşleme Rejimi” altında, 255 ila 258 maddelerinde “Dahilde İşlem” olarak yer almaktadır. Bu maddeler 01.06.2016 tarihinde yürürlüğe girerek geçerli olmuştur. Birlik Gümrük Kodu Uygulama Yönetmeliği’nin ise 01.01. 2020 tarihinde yürürlüğe girmesi planlanmaktadır.

6.5.1 Dahilde İşleme Rejimi

DİR işletme faaliyetinde, ihtiyaç görülen topluluk dışından temin edilecek hammadde için ithalat vergileri ve yürürlükte olan harçlar ile topluluğun gümrük bölgesi içinde giriş veya çıkışını yasaklamadığı mallar için ticaret politikası önlemlerine tutulmaksızın ithalat işlemine izin verilir. Bu kapsamda eş değer eşya uygulamasıyla ithalat işleminden önce eş değer eşyadan üretilmiş olan ürünlerin birlik bölgesinden ihracat işlemine imkân sağlanır.

6.5.2 Verimlilik Oranı ve izin Süresi

Birlik topluluğu tarafından belirlenen durumlar dışında gümrük idaresince ortalama verimlilik oranını veya uygun görülen oranın belirlenme yöntemini Dahilde İşleme faaliyeti esnasından oluşan verimlilik oranı belirler. Ortalama verimlilik oranı ya da verimlilik oranı ise işletme rejiminin gerçekleştirildiği veya gerçekleştirileceği durumlar sırasında belirlenecektir.

⁷⁴ Official Journal of the European Union, L 145, 04.06.2008

⁷⁵ Official Journal of the European Union, L 269, 10.10.2013

İzin süresi ise işletme faaliyetinin türüne göre gümrük makamında belirlenir. Bu süre 6 ayı geçmez. Ancak gümrük idaresi izin sahibi işletme tarafından haklı gerekçeler olması durumunda uzatılabilir. Topluluk dışı malların usul için beyan edilmesi gereken süre belirlenirken ihracat durumlarında gümrük makamları eşyanın tedarik ve nakliye sürelerini göz önüne alarak 12 ayı geçmeyecek şekilde belirler.

6.5.3 Birlik Gümrük Bölgesi Dışındaki İşletme Faaliyetleri

Dahilde İşleme Usulü kapsamında ithalat işlemi yapılan eşyanın bir kısmı ya da tamamı gümrük makamlarının izni alınmak şartı ile hariçte işleme rejimi uyarınca uygun olan koşullar çerçevesinde topluluğun gümrük bölgesi dışında daha fazla işleme şartıyla geçici olarak yeniden ihracatı yapılabilir.

6.6 İyi Örnek Olarak Birleşik Krallık'ta Dahilde İşleme Rejimi Uygulaması

12.10.1992 tarihli, 2913/92 sayılı "Topluluk Gümrük Kodu" ve buna 2454/93 sayılı Uygulama Yönetmeliği'ne dayanarak ve daha önce yürürlükte bulunan Eylül 2007 tarihli ve Ocak 2012 tarihli tebliğleri yürürlükten kaldıran ve Şubat 2014 tarihinde yayınlanan 221 sayılı tebliğ Birleşik Krallıkta Dahilde İşlem uygulamasını açıklamaktadır.

6.6.1 Dahilde İşleme Rejimi'nin Amacı ve Sağladığı Avantajlar

DİR ile AB'de bulunan yerleşik üreticilerin ihracat odaklı, ihracat amaçlı hammadde ve yarı mamul ihtiyaçlarını öncelikli olarak gümrük vergisi istisnası olmak üzere farklı kolaylıklardan yararlandırmak suretiyle temin etmesi amaçlanmıştır.

Buna istinaden ihracat işlemi yapanların DIR'i kullanmaları durumunda aşağıdaki avantajlar sağlanır;

- Dış Ticarete standardizasyona tabi olmama.
- Dış Ticarete Teknik düzenlemelere tabi olmama.
- Üçüncü ülkelerden yapılan ithalat işlemlerinde gümrük vergisinden muaf olma.
- Üçüncü ülkelerden yapılan ithalat işlemlerinde KDV'den muaf olma.
- Üçüncü ülkelerden yapılan ithalat işlemlerinde diğer vergilerden muaf olma.
- İhracat taahhüdü zamanında üçüncü ülkelere gerçekleştirilmesi şartı ile kota ve gözetim uygulamalarına tabi olmama.

6.6.2 Birleşik Krallık'ta Dahilde İşleme Rejimi Uygulaması

Birleşik Krallık'ta DİR'i uygulanabilmesi bir şarta bağlıdır. Bunun için Her Majesty's Revenue and Customs (HMRC), yani Gelirler ve Gümrükler Genel Müdürlüğü'nden ön izin alınması gereklidir. Şartlı Muafiyet Sistemi ve Geri Ödeme Sistemi olarak iki ayrı uygulaması bulunmaktadır. Yine rejim uygulaması için izin başvurusu standart ve basitleştirilmiş olarak iki ayrı durumla yapılabilmektedir.

6.6.2.1 Şartlı Muafiyet Sistemi ve Geri Ödeme Sistemi

Şartlı muafiyet, ekonomik etkisi olan bir gümrük işlemidir. AB'de işlenmek amacıyla ithal edilen üçüncü ülke malları üzerinden alınacak olan gümrük vergisi, KDV ve diğer gümrük vergilerinin işleme sonunda malların tekrar geri ihraç edilmesi şartı ile askıya alınmasıdır. Uygulamadaki ana amaç benzer türdeki malların toplulukta bulunan yerleşik üreticilerin hak ve çıkarlarına zarar vermeden dünya piyasasında eşit şartlarda yarışabilmek için AB'de yerleşik olan firmalara yardımcı olmaktır.

Geri Ödeme Sistemi ise 01.06.2016 yılında yürürlüğe giren Birlik Gümrük Kanunu ile yürürlükten kaldırılmıştır. Geri Ödeme Sistemi'nde gümrük vergileri, KDV ve harçlar ithalat işlemi sırasında ödenir. İşletme faaliyetleri sonrasında taahhüt edilen eşya ihraç edildiğinde, DİR şartlı muafiyet seçeneğine sahip olan bir kişiye aktarıldığı zaman ithalat sırasından ödenen vergiler geri talep edilir. DİR kapsamında geri ödeme seçeneğine tabi olan diğer mallar diğer üye ülkelere gönderildiğinde ise T1 (üçüncü ülkeler), T2 (serbest dolaşım) durumları gösterilerek transit prosedür kapsamında gönderilmelidirler. Bu şekilde yapılacak olan transit işlemlerde gümrük vergilerinin geri ödenmesi için talepte bulunulmamaktadır.

6.6.2.2 Eşdeğer Eşya Kullanımı ve Teminat Uygulaması

DİR çerçevesinde izin alınmak şartı ile serbest dolaşımda bulunan eş değer eşyanın kullanımına izin verilir. Bu kullanım ise bazı durumlarda kısıtlanabilmektedir. Teminat uygulaması kısmında ise ithalat işlemleri sırasında meydana gelen gümrük vergisi karşılığında ise teminat verilmesi gerekmektedir.

6.6.2.3 Avrupa Birliği Dışında İşletme Faaliyeti

AB dışındaki ülkelerde Dahilde İşleme faaliyetinin gerçekleştirilmesi durumunda birlik dışındaki üretim faaliyetlerine ihtiyacın olması durumunda ilgili gümrük idaresinden izin almak şartıyla hariçte işleme rejimi kullanılabilir. Hariçte İşleme Rejimi çerçevesinde ihracatı gerçekleştiren ürün işlem gördükten sonra yeniden ithal edilmelidir. Yeniden ithal edilmeyecek ürünler için ise kesin olarak ihracat beyannamesinin hazırlanması gerekir.

6.6.2.4 Dahilde İşleme İzin Müracaatı

Birleşik Krallık'ta DİR izini iki türlü olup, Standart ve Basitleştirilmiş İzinler olarak isimlendirilir.

Standart İzin başvurusunda C&E 810⁷⁶ nolu form kullanılmaktadır. Standart izin başvurusu ithal edilecek eşyanın ithalinden sonra en az 2 ay önce yapılır. Bu başvuru yerel gümrük idaresine yapılır ve bu başvurunun onaylanması sonucunda izin numarası verilir. Bu izin numarası 3 yıl geçerli olmaktadır ve ihracatçılar üretim durumlarına göre kendi sürelerini belirleyebilmektedirler. Bu kapsamda ithalatı yapılacak bölge içi alımı yapılacak ya da üretimi yapılacak olan eşyalar hakkındaki bilgilerin eksiksiz olarak başvuru formunda belirtilmesi gereklidir.

Basitleştirilmiş İzin de ise izin eşyaların gümrüğe beyan edildiği tek idari belge üzerinde verilmektedir. Bu belge Gümrük Beynamesidir. Basitleştirilmiş İzin sadece şartlı muafiyete izin verir, geri ödeme sistemine izin vermez. Bu izinin takibini yerel gümrük idaresi yerine National Import Reliefs Unit⁷⁷ (NIRU) yapmaktadır. Bu izinde süre 6 aydır.

6.6.2.5 Standart Dahilde İşleme İzni

Birleşik Krallık Maliye ve Gümrük İdaresi, müracaatın değerlendirilmesi için yapılan başvuru bilgilerinin incelenmesi ve uygun görmesi durumunda üretim yerlerinin gezilmesi gibi çeşitli kontrolleri gerçekleştirebilmektedir.

⁷⁶ <http://www.hmrc.gov.uk/forms/ce810.pdf>

⁷⁷ <https://www.gov.uk/guidance/hmrcs-national-import-reliefs-unit-niru>

DİR çerçevesinde işlemlerin uygulanabilmesi için ithaline ihtiyaç duyulan hammaddelerin diğer ülkelerden alınması için aşağıdaki belirtilen kriterlere uygun olması gerekmektedir:

- AB ülkelerinden tedarik süresinin uzun olması,
- AB ülkelerindeki fiyatların diğer ülke fiyatlarından yüksek olması,
- AB ülkelerinden temininin olmaması ya da az olması,
- AB ülkelerindeki ürün kalitesinin diğer ülkelerden düşük olması.

Dİİ kapsamında ithal edilmesi planlanan bazı hammaddelerin müracaat esnasında incelenmesine veya bir ekonomik testin Department for Environment, Food and Rural Affairs⁷⁸ (DEFRA) tarafından yapılmasına ihtiyaç duyulabilmektedir. 2454/93 sayılı kuralları uygulayan gümrük kodunun 70 numaralı ekinde ekonomik kurallar listelenmiştir.

Tek bir birlik izin ya da gümrük antreposu dahil entegre bir izin için başvuru yapılan durumlar haricindeki tüm gerekli bilgilerin alınmasına istinaden 30 gün içinde, gümrük antreposu dahil entegre bir izin için yapılan başvurular ise 60 günde incelenmektedir.

6.6.2.5.1 Entegre İşlem İzni

DİR'e ek olarak diğer gümrük rejimlerine ihtiyaç duyulan işleme faaliyetlerinde Entegre İşlem İzin'i için başvuru yapılması gerekir. Buradaki uygulamanın gerçekleştirilebilmesi için izin başvurusu sırasında talep edilen rejimler çerçevesinde gerçekleşecek olan işletme faaliyetleri hakkında genel bilgilerin verilmesi gerekmektedir.

6.6.2.5.2 İzin Yenilenmesi

İzin sahibi firma kullandığı izinde şayet çok önemli değişiklikler bulunmuyorsa izin süresi sona ermeden önceden yenileme yapmak durumundadır. Yenileme başvuruları başvuru formu ile birlikte izin süresi sona ermeden en az 1 ay önce ilgili gümrük idaresine yapılır.

⁷⁸ <https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-environment-food-rural-affairs>

6.6.2.6 İzin Süresi ve İzin Revizesi

İzin süresi işlenecek olan ürünün işletme faaliyetlerine ve de ekonomik olarak test gerektirip gerektirmediği gibi bazı kurallara göre belirlenir. Dahil İşleme İzin Projesi süresi maksimum 3 yıldır. Talep durumunda bu süre daha da arttırılabilir. Yine yetkili makamların incelemeleri sonucunda bu süre 3 yıldan az olarak da belirlenebilir. Tüm bunlara istinaden işletme faaliyeti kapsamında ithal edilen hammaddenin 1 yıl içinde işlenip mutlaka ihracatının yapılması gerekmektedir.

Belgede herhangi bir değişiklik yapılması durumunda izni düzenleyen makama müracaat edilmesi gerekir. Belge üzerindeki tüm bilgilerin güncel tutulması gerekmektedir. İzinin AB genelinde kullanımında ise diğer üye ülkelerdeki yetkili gümrük makamlarında da revize işlemlerinin yapılması gerekmektedir. Tüm bu taleplerin işlemde önce yapılması gerekmektedir.

6.6.2.7 İthalatın ve İhracatın Gerçekleştirilmesi

DİR çerçevesinde yapılacak olan ithalat işlemlerine ait beyannameler gümrük idarelerine CHIEF sisteminden elektronik olarak verilmektedir. Bu belge sistem üzerinden izin sahibi ya da temsilcisi tarafından düzenlenir. Beyanname hazırlanırken ithalatı yapılacak olan ürünlerin tanımdaki izin ile uyumlu olması gerekmektedir. Yine ürünlerin Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunun (GTİP) izin ile uyumlu olması şarttır. Doğru rejim kodunun belirtilmesi ise gereken diğer başlıklar arasında olmalıdır.

Bu kapsamda gerçekleştirilen beyannamesinin iptali talep edildiği durumlarda 3 ay içinde ilgili gümrük idaresine müracaat edilmelidir.

İthalatta olduğu gibi DİR çerçevesinde düzenlenecek ihracat işlemlerine ilişkin beyannameler gümrük idarelerine CHIEF sistemi üzerinden elektronik ortamda verilir. İhracata ilişkin malların yüklemeye önce elektronik ortamda sunumu, eşyanın elektrik ortamda gümrük idaresine sunumu, idarenin izin vermesi, ihracat ilişkin onayın alınması süreci ile gerçekleşir. İhracat beyannamesi CHIEF sistemi üzerinden izin sahibi, acente veya nakliyecisi tarafından hazırlanabilir. Beyanname hazırlanırken ihracatı yapılacak olan ürünlerin tanımları izin ile uyumlu olmalıdır. Yine ihracatı yapılacak olan ürünlerin GTİP

izini ile uyumlu olması şarttır. Doğru rejim kodunun belirtilmesi ise gereken diğer başlıklar arasında olmalıdır.

6.6.2.8 İhracat Taahhüdünün Kapatılması

DİR kapsamında ihracatın gerçekleşmesi ya da diğer şekillerde rejimin sonlandırılması tespiti için kapama evraklarının 30 gün içinde gümrük idaresine sunulması gerekmektedir. Bu işlem için gerekli evrakların ilgili gümrük idaresine belirtilen süre zarfı içinde teslimi izin sahibi firmanın sorumluluğundadır. Süre sonuna ilişkin ilgili gümrük idaresince herhangi bir uyarı yazısı tebliğ edilmez. Süresi içinde teslim edilmeyen belgeler için askıda olan gümrük ve KDV vergileri tahakkuk ettirilmektedir. Dİİ kapsamında yapılan tüm işlemler için ilgili mercie güncel bilgilerin verilmesi gerekmektedir.

Taahhütün kapatılması işleminde ithalat sırasında askıya alınan gümrük vergileri ve KDV sorumluluğunun yerine getirilmesi amacıyla HMRC uygulamanın başından sonuna kadar rejim şartlarına uygunluğunu denetleyerek sonucu neticelendirir.

6.6.2.9 Basitleştirilmiş Usulde Dahilde İşleme İzni Verilmeyen Haller ve Sınırlandırmalar

Basitleştirilmiş usul çerçevesinde Dahilde İşleme İzni için daha öncesinde izin alınmasına gerek bulunmamaktadır. İzin işlemi ithalat işlemleri sırasında talep edilmektedir. İzin süresi 6 aydır. Bu izin kapsamında ithalat işlemi yapılan eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulmasından 6 ay içinde Avrupa Birliği dışına ihracat işleminin yapılması gerekmektedir.

İhracat işlemi için müsaade edilen 6 ay içinde HMRC'nin Avrupa Birliği dışından yapılan ihracat işlemleri kontrolleri yetkilisinin NIRU taahhüt kapatma müracaatını yapması gerekmektedir. Bu usulde işletmeler yılda 10 defa Dahilde İşleme İzni kullanabilmektedirler ve kullanım sırasında eşdeğer eşya uygulamasından faydalanmaları mümkün değildir.

6.6.2.10 Dahilde İşleme İzin Sahibinin Hukuki Sorumluluğu

Belge izin sahibi DİR'in sonlandırılmasına ilişkin taahhüdün kapatma müracaatından sorumludur. Müracaat sırasındaki beyanın doğruluğu ve tam olması hukuki bir beyan olması sebebi ile önemlidir. Bu beyan Dİİ sahibi tarafından ya da onun adına imza yetkilisi sahibi olan kişilerce yapılır.

2003 sayılı Vergi Kanunu'nun⁷⁹ 3. Kısım ithalat ve ihracata ilişkin harç ve vergilerde cezalar detaylı olarak tanımlanmaktadır. Bu kanunun 24. Maddesinde ise her türlü vergi ya da harçtan kaçınmak veya mevzuata aykırılık olması durumunda gümrük vergisi, topluluk ihracat vergisi, topluluk ithalat vergisi, ithalat KDV'si ve tercihli tarife uygulayan ülkenin gümrük vergisi uygulanır.

6.6.2.10.1 Kayıtlar ve Hesapların Tutulması

İşletmenin takip edilen bir kayıt sistemine sahip olması gereklidir. Bu sistem hakkında bilgilendirme izin müracaatında gümrük idaresine bildirilmelidir. Belirtilen durum işletme faaliyeti için yan sanayici veya dışarıdan hizmet veren işletmelerin de kullanılmasında geçerli olacaktır. Tüm bu kayıtların daha sonra ilgili makamlarca kontrol edilebilmesi için en az 4 yıl süre ile muhafaza edilmesi gerekir.

6.6.2.10.2 Birleşik Krallık'ta İhracatın Gerçekleştirilememesi ve Faizin Tahsil Edilemeyeceği Haller

İhracat işleminin yapılamaması durumunda ithali yapılan hammaddenin verginin faizi ile birlikte ödenmesi gerekir. İhracat işleminin gerçekleştirilememesi durumunda ödenecek olan vergilere uygulanacak faizler aşağıdaki durumlarda tahsil edilmez:

- İkincil işlem görmüş ürün ithalatlarında,
- 1 aydan daha kısa süreli işlemlerde,
- 20 EUR altında olan faiz tutarlarında,
- Teminatın nakit yatırıldığı durumlarda,
- Tercihli tarifeden yararlanan bir ülkeye gerçekleştirilecek ihracatta EUR1⁸⁰.

⁷⁹ <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2003/21/contents>

⁸⁰ EFTA ülkeleri, Türkiye ile Serbest Ticaret Anlaşması imzalamış olan diğer ülkeler ile ticarete ve Türkiye'nin Avrupa Birliği ile demir çelik ürünlerinde imzaladığı anlaşma kapsamı ürünlerin ticaretinde düzenlenen belge.

6.6.2.10.3 Kaçakçılık ve Kural İhlal Cezası

Birleşik Krallık 2003 sayılı Vergi Kanununun 25. Maddesinde kaçakçılık cezası düzenlenmiştir. Buna göre her türlü harç veya vergi kaçakçılığına ilişkin durumları yapanlar bu davranışları cezai sorumluluğa neden versin ya da vermesinler vergi tutarına eş değer cezaya tabi olurlar. Yine aynı kanunun 26. Maddesi ise kural ihlal edilmesi nedeniyle oluşan cezaları içerir. Kural ihlali cezasında geçerli bir vergi veya harcın oluşması durumunda kişi ya da kurum belirlenen kuralları ihlal ederse 2.500 Pound'dan fazla olmamak kaydı ile cezaya çarptırılmaktadır.

6.6.2.11 Denetim

İşletmelerin kayıt takip sistemlerini gerekli mercilere bildirmeleri gerekir. Şayet bilgisayarlı bir kayıt sistemi varsa Dahilde İşleme şartlarının yerine getirildiğinden emin olmak için kullandıkları yazılım paketlerini gümrük idarelerine bildirmeleri gerekmektedir.

Ayrıca işletmeler aşağıdaki bilgileri denetim esnasında beyan etmek zorundadırlar;

- DİR çerçevesinde yapılan işleme faaliyetinin birden fazla safhada gerçekleştirildiği durumlarda işlem safhalarına ait bilgi,
- İşleme faaliyetleri sırasında elde edilen verimlilik oranını ve ikincil işlem görmüş ürün saptayan üretim verileri,
- İşletme faaliyetleri sonrasında ihracat işleminin ne zaman ve nereden yapıldığına dair bilgi,
- İşlemenin meydana geldiği yer,
- Dahilde İşleme kapsamında ithalat işlemi yapılan eşyanın miktar ve değeri
- Dahilde İşleme kapsamında ithalatı yapılan eşyaya ait mal kodları, ticari ve teknik tanımları,
- Dahilde İşlemeye giren malların, üretilen ürünlerde nasıl tanımlandığı.

7. TÜRKİYE İLE AVRUPA BİRLİĞİ VE BİRLEŞİK KRALLIK DAHİLDE İŞLEME REJİMİ UYGULAMA KARŞILAŞTIRMALARI

7.1 Dahilde İşleme Rejimi Uygulamaları Karşılaştırmaları

7.1.1 Uluslararası Anlaşmalara ve İlgili Kurumlara Göre

01.01.1996 tarihinde AB ile Türkiye arasında Gümrük Birliği anlaşması yürürlüğe girmiştir. 1/95 sayılı Karar'ın 54.maddesi, Gümrük Birliği'nin işleyişi ile doğrudan ilgili alanlardaki Türk mevzuatının mümkün olduğunca Topluluk mevzuatı ile uyumlaştırılmasını öngörmektedir. Söz konusu maddenin ikinci paragrafında, Gümrük Birliği'nin işleyişi ile doğrudan ilgili alanlar; Topluluk ticaret politikası ve üçüncü ülkelerle yaptığı tercihli ticaret anlaşmaları, sanayi ürünleri ticaretindeki teknik engellerin kaldırılmasına ilişkin mevzuat, rekabet politikası, fikri ve sınai mülkiyet haklarına ilişkin mevzuat ve gümrük mevzuatı yer almaktadır⁸¹.

Buna göre DİR, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın teşkilat içinde yer aldığı ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nda ekonomik etkili bir rejim olarak görülür. Gümrük Birliği anlaşmasından gelen ve kanunla düzenlemiş olmasına rağmen 2005/8391 sayılı kararname ile Ekonomi Bakanlığı'nca ayrı bir düzenleme yapılmıştır. Ülkemizde Gümrük Kanunu halen bakanlık kararnamesine göre yapılan düzenlenmelerin geçerliliğini korumaktadır.

AB, Birleşik Krallık örneğinde ise 1992 senesinde yayınlanan topluluk gümrük kodu ile yürürlüğe konan ve sonrasında değiştirilen Modernize ve Birlik Gümrük kodlarında bulunan ekonomik etkili rejim olan DİR'in Gümrük İdarelerince yürütüldüğü görülür.

Ülkemizde DİR Ekonomi Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile İhracatçılar Birliklerince gerçekleştirilmektedir. Başvurular ise EBİGM'ce işleme alınarak, inceleme ve değerlendirme prosedürlerinin ardından belgelendirme işlemi yapılır. Dİİ başvuruları ise ithalatın ardından gümrük idarelerine yapılmakta ve verilmektedir. Kapatma işlemleri

⁸¹ <http://www.ab.gov.tr/index.php?p=46234&l=1>

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) altında bulunan ve sektörel olarak yapılanmış ihracatı birlikleri tarafından yapılır. Dİİ kapama işlemleri ise izni veren gümrük idaresince yapılır.

DİR'in Birleşik Krallık'taki durumu ise başvurunun yapıldığı, incelenerek kabul edildiği, ithalat ve ihracat işlemlerinin yapıldığı ve son olarak rejimin sonlanması yapıldığı tek bir kurum olduğu, onunda Avrupa Birliği Gümrük Kodu'ndan gelen yetki ile Gümrük İdaresi'nin olduğu tespit edilmiştir.

7.1.2 Yapılan Başvuru ve Değerlendirme Prosedürlerine Göre

Dİİ müracaatları ülkemizde EBİGM'e ait Dahile İşleme Otomasyon Sistemi üstünden elektronik imza ile yapılır. Müracaat işlemi EBİGM web sayfasında⁸² ithali ve ihracı ön görülen ürünlere ait formların (EK 5) doldurulup elektronik ortamda kurumun incelemesine sunulur. Uygun görülen başvurular için e-belge düzenlenir ve ithalat ile ihracat işlemlerinde kullanılır. Dİİ müracaatı için ithalat işleminin gerçekleştirileceği gümrük idaresine ithalat ve ihracatı ön görülen ürünlere ilişkin "Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri İzin Formu"nun sunulması ile imkân verilmektedir. Daha sonra bu formun düzenlenmesine istinaden ithalat işlemlerine izin verilir (EK 6).

Türkiye'de DİİB ve Dİİ başvuruları iki farklı kurum tarafından Ekonomi Bakanlığınca tespit edilen benzer değerlendirme metodları ile neticelendirilir. Bunlar aşağıdaki gibidir:

- Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler dahil değildir) üreticilerin temel ekonomik menfaatleri ve Türk Malı imajının olumsuz etkilenmemesi.
- Firmaların Dahilde İşleme İzin Belgeleri ya da Dahilde İşleme İzin çerçevesindeki performansları,
- İthal edilmiş eşyanın işlem görmüş ürünün ele edilmesinde kullanıldığının tespitinin mümkün olmaması.

DİR kapsamında Birleşik Krallık'ta birleştirilmiş bir izin belgesi ile DİR'in kullanılabilmesi (EK-6) için Birleşik Krallık Maliye ve Gümrük İdaresi'ne başvuru yapılması gerekmektedir.

⁸² <http://eortak.dtm.gov.tr/eortak/login/listApplications.htm>

7.1.3 Geriye Dönük İzin Değerlendirmesine Göre

Birleşik Krallık'taki ve ülkemizdeki DİR uygulamaları farklılıklar göstermektedir. Serbest dolaşımdaki eşya için Birleşik Krallık'ta izin verilebilmektedir. Bu izin 1 yıl geriye kadar dayanır. Ortak tarım politikası çerçevesindeki bazı eşyalar için en fazla 6 ay geriye dönük izin verilmektedir. Güvene dayalı bir sistemin bulunduğu Birleşik Krallık'ta geriye dönük izin talep edilirken ekstra bir nedene sebep duyulmaksızın izin taleplerinin gümrük idarelerine bildirilmesi yeterli olmaktadır.

7.1.4 Süre Değerlendirmelerine Göre

Ülkemizde DİİB'in ve DİR'in süresi sektörler göre değişmektedir ve azami olarak 12 aya kadar tespit edilir. Bu izinler sektörel bazda belirlenmekte olup ithal edilen ürünün ihracatı için 6 ya da 12 aylık süre zarfında süre tanınır. 12 ayı aşan süreler için ve savunma sanayi alanında olan ürünlerin ihracı için düzenlenen belgenin ya da izini süresi proje süresi kadar tespit edilebilir.

Birleşik Krallık'ta basitleştirilmiş usulde Dahilde İşleme İznininProje süresi azami 3 yıldır. İzin sahibinin talebi ve bunun belgelendirilmesi şartı ile izin süresi 3 yıldan fazla olarakta belirlenebilir. DİR'in basitleştirilmiş usulde 3 yıllık süre olmasına rağmen ithali yapılan hammaddenin ithalatı yapıldığı tarih başlangıç olmak şartıyla 1 yıl içinde AB sınırları dışına ihracat işleminin yapılması gerekmektedir.

Ülkemizdeki bu süreler dikkate alındığında ise rejim kullanımı için tanınan süreler üreticilerin üretim faaliyetlerini veya projelerini hazırlamaları için yeterli olmadığı görülmektedir. Ayrıca ülkemizde ek süreler alınması ihracat performansı koşuluna bakılırken Birleşik Krallık'ta talep sonrasında ek süre verildiği görülmektedir.

7.1.5 Uygulanan Cezalara Göre

Ülkemizde uygulanan tedbirler DİR'nde izinde verilen esas ve şartlara uygun olarak yapılmaması durumunda belge ya da izin kapsamında varsa tahsil edilmeyen vergi, ithalat yapıldığı tarih itibari ile 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve de 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerinde tahsil edilmektedir.

Birleşik Krallık'ta ise Dahilde İşleme Tedbirleri kapsamında Dİİ'de bulunan şartlar ve esaslar çerçevesinde yapılmaması durumunda maksimum 2.500 Pound olarak cezai işlem uygulanmaktadır.

8. SONUÇ VE ÖNERİLER

Dahilde İşleme Rejimi ithal girdilerle ihracat yapan üreticiyi ithalde ödenen vergilerin finansal yükünden kurtarmaya yönelik bir ihracat teşviğidir. Söz konusu girdilerle üretim yapan firmalar bu avantajlardan yararlanarak muhtemel finansal yüklerden kurtulmakta ve rekabet güçlerini arttırmaktadır. Türkiye’de ihracat artışı sağlamaya yönelik teşvikler çerçevesinde geliştirilen DİR, ihracata dayalı büyüme modelinde kullanılan araçlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu doğrultuda, ihracatını gerçekleştireceğimiz ürünlerin dünya pazarları ile fiyat rekabetine girebilmesi için temel adım girdi maliyetlerini aşağı çekmek olmuştur.

Esas itibariyle ihracatta rekabet olanağı sağlamakta ve bu suretle “sürdürülebilir ihracat” bağlamında da önemli bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. En gelişmiş ekonomiler de dahil olmak üzere dünyanın hemen hemen her ülkesinde kullanılan son derece önemli bir “ihracat teşvik” mekanizmasıdır. Bunda şüphe yoktur. Burada sorulacak sorular şunlardır: Dahilde İşleme Rejimi ne oranda kullanılmalıdır? Bu sisteme dayanılarak yapılan ihracatın, bir ülkenin toplam ihracatı içindeki payı Türkiye’de olduğu gibi % 50’lerde mi olmalı yoksa Avrupa Birliği ortalamasında olduğu gibi % 10’larda mı olmalıdır? Bir ülkenin ihracatının % 50’si Dahilde İşleme’ye dayanıyor ve Dahilde İşleme sayesinde olabiliyorsa, bu noktada “o” ülkenin ihracat ekonomisinin sorgulanması gerekmektedir. Örneğin, Ankara’daki bir üretim ve ihracat tesisi hammadde ve/veya ara malı ihtiyacını yüksek fiyat nedeniyle 100 kilometre yakınındaki bir Türk üreticisinden karşılamayıp, Dahilde İşleme sistemi çerçevesinde 13.000 kilometre uzaklıktaki Malezya’dan navlunu da üstlenerek karşılıyorsa bu sorgulanmalıdır.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ekonomik gelişme ve kalkınmaya dayalı modellerin başında ihracata dayalı büyüme gelir. Böylece ihracatın artması ve sürekliliğinin kazanılması ana hedef olmaktadır. Ülkemizde ihracata dayalı büyüme modelinin uygulama temelinde ihracat artışını sağlamaya yönelik teşvikler bulunmaktadır. Rekabetin çok yoğun olarak yaşandığı günümüzde ihracat payını arttırmak ve devamlılık kazandırmak, mevcut pazarları kaybetmeden yeni pazarlar bulmak ve maliyeti arttırmadan kaliteli ürünler üretmek çok büyük önem arz eder.

Ülkemizde ihracatın artırılması, ihracat mallarına çeşitlilik kazandırılması, mevcut pazarların korunarak yeni pazarlara girmek ve bununla birlikte ekonomik gelişmenin sağlanabilmesi için çeşitli teşvik tedbirleri uygulanmıştır. 24.01.1980 tarihinde uygulamaya alınan ekonomik program ile korumacılığa dayanan ithal ikamesi politikaları terk edilmiş, “İhracata Dayalı Büyüme Modeli” benimsenmiştir. Bu tarihten sonra ihracatta sürekli artış gözlemlenmiş olup ihracat ürünlerinin niteliğinde sanayi ürünleri lehine gelişim kaydedilmiştir. Yine bu dönemde ihracata yönelik teşviklere büyük önemler verilmiş, navlun primi ödemesi ya da “Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF)” ödemesi gibi adlarla nakit teşviklere başvurular olmuştur.

Ülkemizde gümrük birliği sonrası dönemin en önemli özelliği İhracat Teşvik Mevzuatı'nın şekil ve hükümler itibarıyla AB mevzuatına yakınlaştırma çabaları olmuştur. Bu dönemde Türkiye'de ihracat teşvik uygulamalarının uluslararası düzeyde disipline olması adına çalışmalar yapıldığı ve uygulamalarının yapıldığı bazı teşviklerin kaldırılıp yeni teşvik uygulamalarının yapıldığı bir dönem olmuştur. 01.01.1996 tarihinde İhracat Teşvik Mevzuatı'nın yerine DİR ikame edilmiştir. DİR'in ihracatçıların girdi maliyetlerinin düşürülmesi ve rekabet gücünün artırılması yönünde etkilere sahip olması dönemin en önemli uygulaması olmuştur.

Ülkemizde yapılan toplam ihracat işlemlerinin %50'si DİR çerçevesinde yapılmaktadır. Yıllık bazda sektörler itibarıyla bakıldığında tekstil sektörü birinci planda yer almaktadır. Tarım sektörü ise en az kullanılan orandadır. Bunun nedeni ise 1980 sonrası ülkemizde sanayi ve ticaret ağırlıklı üretim yapısı ile dışa açılmaya yönelik kalkınma modelinin benimsenmesidir. Diğer bir önemli husus ise bu uygulamanın yerli üreticiyi olumsuz etkilemeyecek şekilde uygulanmasının oluşturulmasıdır.

AB sisteminin en belirgin özelliğini Dahilde İşleme Sistemi ile yerli üretim dallarının olumsuz yönde etkilememesi oluşturmaktadır. Bu kapsamda, DİR tebliği ile birlikte bu sorunun giderilmesine yönelik bazı düzenlemeler yapılmıştır. Belge kapsamında iç piyasadan alınan hammadde yarı mamuller için KDV ödenmesi zorunluluğu kaldırılmıştır. Tecil-terkin sistemi olarak adlandırılan bu uygulama yerli üreticileri rekabet unsuru açısından DİR kullanan ihracatçılar karşısında koruyucu gibi görünse de,

hiçbir kolaylık getirmemesi ülkemizde firmaların yerli ürünler kullanmak yerine DİR çerçevesinde ithalat yapmaya yönlendirmektedir. Bu nedenle yerli üretimi okumak için geline bu durumun geliştirilmesi gerekir. Bunun içinde DİR çerçevesinde yapılan ithalat işlemlerinin ticaret politikası araçlarına tabi tutulması gerekir. Bu durumda ihracatçı diğer ülkedeki ihracatçılara göre dezavantajlı duruma düşeceğinden DİR uygulamalarının yerli üretime zarar vermemesi koşulları bu kapsamda belirlenmelidir.

01.01.1996 itibari ile AB ile gümrük birliğine girilmesi dünya ticaretini belirleyen GATT anlaşması ve sonunsa Dünya Ticaret Örgütü'ne taraf olunması bazı mevzuat uyumlarını zorunlu hale getirmiştir. Bununla birlikte ihracata yönelik nakit teşvikleri yerine faaliyete dayalı teşviklerin olması gündeme gelmiştir.

DİR, Türkiye ve AB'de benzer özellikler gösterse de bazı ayrılıklar da bulunmaktadır. AB'de işlemler sadece gümrük kodunda düzenlenmiş, izin verilmesi ve tatbiki gümrük idarelerince yerine getirilmektedir. Türkiye'de ise benzer durum birbiriyle çelişen normlarla düzenlenmekte ve bizden fazla kurum bünyesinde yürütülmektedir. Ülkemizde DİR uygulamasına ilişkin usul ve esaslar 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 17.01.2005 tarih ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile düzenlenmiştir. Türkiye'de KDV iadesini ihracatçıların kısa süreler içinde alamamaları KDV Kanunu'nda bulunan ihracat istisnasının uygulanabilmesi için ihracat işleminin 3 ay içinde yapılması DİİB sahibi firmalara KDV istisnası tanınmış olması, firmaların DİİB ile KDV tecil-terkin uygulamamasına yönlendirmektedir. AB'de ise KDV'de tecil-terkin uygulaması belgeye bağlı olmaksızın yapılmaktadır.

AB'de ekonomik olarak yerli üreticilerin çıkarlarının zarar görmemesi şartı belge sahibi olmak isteyen firmalardan ilgili ürünlerin elde edilen çeşitli verilerin ekonomik olarak teste tabi olması sonucunda belirlenir. Özellikle hassas ürün olarak nitelendirilen bazı tarım ürünleriyle alakalı olarak standart verim oranları bulunmaktadır. Bu tarım ürünlerindeki eşdeğer eşya kullanımına, süre kısıtlamaları getirilerek gümrük kodu uygulama yönetmeliğinde bu durum belirtilmiştir. Türkiye'de ise yerli üreticilerin ekonomik çıkarlarına zarara gelmemesi için ilgili kriterler Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliği'nde ilgili rejime ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı veya tebliğlerde

belirtilmemiştir. Bunun yerine Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü ya da İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince yapılan çalışmalar ve olaylar bazında belirlenmektedir.

AB uygulamalarına uyumlaşma için yapılan bir diğer çalışma ise otomasyon çalışmasıdır. Dahilde İşleme Otomasyon Projesi olarak adlandırılan bu proje firmalara elektronik imza kullanarak zaman ve mekân kısıtlaması olmadan her yerde rejim kapsamında işlem yapma olanağı sağlamıştır. Bu şekilde birçok bürokratik engel ortadan kalkmış olup, firmalar direkt olarak işlemlerini buradan yapabilmektedirler.

AB uyum sürecinde yapılan tüm bu çalışmaların yanında bazı kuralların da bir an önce hayata geçirilmesi gerekmektedir. Bu kurallar kapsamında yurt içi alımlarda DİR'in daha fazla kullanılması gerekmektedir ve bunun için gerekli önlemler alınarak ihracatçı ile yerli üretim yapan firmalar birbirlerine bağımlı hale getirilmelidir.

Son yirmi yıldır DİR'in yüksek seviyelerde kullanılması, özellikle tekstil sektöründe iflaslara kadar varan sonuçlara sebebiyet vermiştir. Bunlardan en çarpıcı olanı ise 2007 yılında 700 işçi ve 60 Milyon Dolarlık ihracatı olan DEBA'nın (Denizli Basma ve Boya Sanayii) 2010 yılında iflas etmesidir. DEBA'nın iflası içsel ve dışsal krizler, kötü yönetim gibi klasik nedenlerle açıklanabileceği gibi bu iflasta Dahilde İşleme sisteminin ülkemizde aşırı noktalara gelmesi ile de izah etmek mümkündür. Buna bağlı olarak tekstil sektöründeki seri iflaslar sonucunda DİR'e ilişkin mevzuatta bir değişiklik yapılmış, genel olarak uygulanan % 80 seviyesindeki döviz kullanım oranı tekstil için % 60'a indirilmiştir.

Çare, iç piyasadaki hammadde üretim maliyetlerinin aşağıya çekilmesidir. Bu durumda Ankara'daki firma 13.000 kilometre uzaktan yabancı menşeli ürün ithal etmeyecek, 100 kilometre, belki de 10 kilometre yakınından Türk menşeli ürün temin edecek ve bu ürünü kullanacaktır. Bunun zor bir iş olduğu görülmektedir. Ancak, özellikle ve doğal olarak Maliye Bakanlığı gelir azaltıcı önlemlere sıcak bakmamaktadır. "Üretim maliyetlerinin düşürülmesi" denildiğinde enerji, vergi, işçi primleri ve benzeri gelir kaybettirici unsurlar gündeme gelecektir. İşin zorluğunu tekrarladıktan sonra, Dahilde İşleme suretiyle yapılan

ithalatın azaltılamaması durumunda 1980 yılından bu yana tüm hükümetlerin programlarında büyük harflerle yazılı olan “Türkiye Kalkınmasını İhracata Dayandıracaktır” lafı havada kalacak, tam aksine Türkiye “ithalatla kalkınan bir ülke” olarak anılacaktır.

KAYNAKÇA

Kitaplar

Arzova, Burak. **İhracat Hakkında Herşey**, 1.Basım, İstanbul: Türkmen Yayınevi, 2006.

Atan, Turhan. **Türkiye Avrupa Topluluğu Gümrük Birliği ve Gümrük Mevzuatı**, 1.Basım, İstanbul: Gümrük Müfettişleri Derneği Yayınları, 1996.

Bağrıaçık, Atila. **Etkin İhracat Yönetimi**, 1. Basım, İstanbul: Yaklaşım Yayıncılık, 2006.

Bağrıaçık, Atila. **Serbest Bölgeler ve Avantajları**, 1. Basım, İstanbul: Bilim Teknik Yayınları, 1999.

Bağrıaçık, Atila. **Uygulamalı Dış Ticaret İşlemleri**, 8. Basım, İstanbul: Bilim Teknik Yayınevi, 2004.

Binhan, Oğuz. **Dahilde İşleme Rejimi ve Tekstil Sektörüne Etkileri**, İstanbul: İTO Yayınları, 2000.

Demir, Abdurrahman ve Diğerleri. **Gümrük Teftiş Kurulu Seminerleri 1**, Ankara: Gümrük Müfettişleri Derneği Yayınları, 2001.

Durman, Mustafa ve Hüseyin Önder. **İhracat Teşvikleri**, 1. Basım, İstanbul: Alfa Aktüel Yayınları, 2007.

Ertaş, Avni. **Bütün Yönleriyle Gümrük İşlemlerinde Süreler**, 1. Basım, İstanbul: Gümrük Kontrolörleri Yayınları, 2002.

Ertürk, Emin. **Uluslararası İktisadi Birleşmeler**, 3. Basım, Bursa: Vipaş Yayınları, 2002.

İnanç, Çetin. **Dış Ticaret Mevzuatında Geçici Muaflık, Geçici Kabul ve Dahilde İşleme Rejimlerinin Türkiye'deki Uygulamaları ile AB Mukayesesi**. 1.Baskı, İstanbul, 1997.

Kemer Osman Barbaros. **İhracat Teşvikleri Teori ve Uygulama**, 1. Basım, Bursa: Alfa Yayınları, 2003.

Nural, Ali ve Remzi Akçin. **Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri**. Ankara: Gümrük Kontrolörleri Derneği Yayını, 1997.

Özker, A. Niyazi ve Nihat Edizdoğan, **“Türk Vergi Sistemi-Gelir Vergisi”**, 1. Basım, İstanbul: Ekin Yayıncılık, 2002.

Seyidoğlu, Halil. **Uluslararası İktisat**, 13. Basım, İstanbul: Güzem Yayınları, 1999.

Şenyüz, Doğan. **Türk Vergi Sistemi**, 9. Basım, Bursa: Ezgi Kitapevi Yayınları, 2003.

Tomanbay, Mehmet. **Uluslararası Ticaret ve Finansmanı**, 1. Baskı, Ankara, Gazi Kitapevi, 2014.

Sürelî Yayınlar

Altunyıldız, Ziya ve Feridun Başer. “Türkiye ve Avrupa Birliği’nde Dahilde İşleme Rejimi Uygulamaları”, **İKV Dergisi.**, ss. 17-33,1999.

Aslan, Nurdan. “Maliye Politikasının Ticaret ve Kalkınma Üzerindeki Etkileri”, **Maliye Yazıları Dergisi.** Sayı 23, ss.68-75, Mart-Nisan, 1999.

Bağrıaçık, Atila. “İhracat, Gümrük ve KDV İşlemlerinde Bürokrasiyi Azaltan Yeni Kolaylıklar”, **Yaklaşım Dergisi.** Sayı 174, ss. 18-22, Haziran 2007.

Koç Aytekin, Güner. “Güney Kore’nin İhracata Dayalı Büyüme Modeli Kapsamında 2023 Türkiye İhracat Stratejisi”, **Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,** Sayı 8, ss. 82, 2015.

Morgil, Orhan. “Türkiye-Avrupa Birliği Ekonomik İlişkileri” **Gazi İ.İ.B.F. Dergisi.** ss.103-116, 2003.

Şenol, Coşkun. “Dahilde İşleme Rejimine İlişkin Düzenlemeler İle Rejimin Yerli Üreticiler Üzerindeki Etkileri”; **Gümrük Dünyası Dergisi,** Sayı: 48, 2006.

Tokatlıoğlu, Mircan Yıldız. “Türkiye’de Dış Ticaretin Vergilendirilmesi ve Avrupa Birliği”, **Akdeniz İ.İ.B.F.Dergisi.** Sayı:10, ss. 46-72, 2005.

Tuncer, Selahattin. “Finansal Kesim Üzerindeki Mali Yük KKDF”, **Yaklaşım Dergisi.**Sayı:174, ss. 9-13, 2007.

Yayla, Sefa ve Bayram Çelik. “Gümrük Vergileri ve Uygulamalarına Genel Bakış”, **Gümrük Dünyası Dergisi.** Sayı:49, ss.18-22 2006.

İnternet Kaynakları

Ekonomi Bakanlığı, DİR Otomasyon Projesi, 2006,
<http://eortak.dtm.gov.tr/eortak/login/listApplications.htm>

<http://eortak.dtm.gov.tr/eortak/login/listApplications.htm>

<http://www.ab.gov.tr/index.php?p=46234&l=1>

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-environment-food-rural-affairs>

<https://www.gov.uk/guidance/hmrcs-national-import-reliefs-unit-niru>

<http://www.hmrc.gov.uk/forms/ce810.pdf>

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2003/21/contents>

İGEME, “Dahilde İşleme Rejimi’nin Elektronik Ortama Aktarılması Projesi”, 2007, <http://www.igeme.com.tr> (15 Mayıs 2007)

Mollasalihoğlu, Yavuz. “İhracat Teşvikleri”, <http://ilhanozogul.blogspot.com.tr/2011/02/ihracat-tesvikleri-1-tarihsel-gelisim.html>

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi”, <http://www.gumruk.gov.tr> (10 Mayıs 2006).

Şenalp, Şükrü “Dahilde İşlem İzin Belgesi ve Tecil-Terkin Uygulamaları”, 2005, http://www.alomaliye.com/sukru_senalp_diib.htm , (15 Aralık 2006).

Eğitim Programları

Bağrıaçık, Atila ve Necati Korkmaz. “Elektronik Ortamda Dahilde İşleme İzin Belgesinin Uygulama Prosedürü”, **İgeme Dış Ticaret Eğitim Semineri**, İstanbul (21-23 Mart) 2007.

Bağrıaçık, Atila ve Yılmaz Özel. “İhracatta KDV İadesi Esasları”, **Marmara Üniversitesi Nihad Sayar Eğitim Vakfı Dış Ticaret Eğitim Programı**, İstanbul, (Aralık-Ocak 2004).

Kütükçü, Abdullah. “İhracatta KDV İstisnası”, **İgeme- İso Dış Ticaret Eğitim Programı**, İstanbul: (25-27 Şubat)2004.

Diğer Kaynaklar

Dahilde İşleme İzin Belgesi Ön İncelemesi Hakkında Genelde (2005/1) madde 5.

Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi, Telafi Edici Vergi Uygulaması (2005/2).

Dahilde İşleme Rejimi Hakkında Genelde (2005/3), madde 11.

Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat 2005/9), Resmî Gazete Tarihi: 03.08.2005, Resmî Gazete Numarası 25895.

Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (2005/1), Resmî Gazete Tarihi: 27.01.2005, Resmî Gazete Numarası: 25709, madde3.

Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (2005/1), madde 11.

Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2005/1), madde 43.

Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (2005/1), madde 8.

EFTA ülkeleri, Türkiye ile Serbest Ticaret Anlaşması imzalamış olan diğer ülkeler ile ticarete ve Türkiye'nin Avrupa Birliği ile demir çelik ürünlerinde imzaladığı anlaşma kapsamı ürünlerin ticaretinde düzenlenen belge.

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 24.12.2002 tarihli 29040 sayılı yazısı.

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 17.07.2002 tarihli 16085 sayılı tasarruflu yazısı.

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 09.08.2005 tarihli 20358 sayılı tasarruf yazısı.

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 04.01.2006 tarihli 00003 sayılı tasarruflu yazısı.

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 14.11.2005 tarihli 28813 sayılı tasarruflu yazısı.

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 03.05.2007 tarih ve 2007/10 sayılı Gazetesi.

Gümrük Genel Tebliğ, Resmi Gazete Tarihi: 24.01.2004, Resmi Gazete Numarası: 25356.

Katma Değer Vergisi Kanunu, Resmî Gazete Tarihi: 02.11.1984, Resmî Gazete Numarası: 18563, madde 11.

Official Journal of the European Union, L 302, 19.10.1992

Official Journal of the European Union, L 253, 11.10.1993

Official Journal of the European Union, L 145, 04.06.2008

Official Journal of the European Union, L 269, 10.10.2013

Özel Tüketim Vergisi Kanunu, Resmî Gazete Tarihi: 12.06.2002, Resmî Gazete Numarası 24783 madde 7.

EKLER

EK 1 Dahilde İşleme İzin Belgesi

T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI İhracat Genel Müdürlüğü		DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ (D1)			
1. Belgenin Numarası		2015/D1-00217			
2. Belgenin Tarihi		15/01/2015			
İZİN SAHİBİNİN					
3. Vergi Numarası	3630178028	4. Vergi Dairesi	SİNCAN		
5. Adı/Unvanı	ERKUNT TRAKTÖR SAN. A.Ş. (İmalatçı - İhracatçı)				
6. Adresi	ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ BATI HUN CAD. NO:2-4 SİNCAN/ANKARA 06935 OSB - SİNCAN/ANKARA				
7. Belgenin İhracat Süresi	14/01/2016 (12 ay)	8. Belgenin İthalat Süresi	14/01/2016 (12 ay)		
9. Öngörülen İhracat Değeri	9.863.641 ABD \$	10. Öngörülen İthalat Değeri	4.467.137 ABD \$	11. Döviz Kul.Oranı	% 45.29
12. Teminat Değeri	4.467.137 ABD \$	13. Teminat Oranı	% 100		
14. Ürün Açıklaması	İmalat - Makina İmalat - Traktörler ve parçaları;tr.Emniyet Kabini,motor,römork,karik pulluğu				
15. Yen Sanayicinin; Vergi Numarası, Adı/Unvanı					
16. Özel Şartlar :	<p>1. Bu belge kapsamında ithal edilen maddelerin ihraç edilen mamuller bünyesinde kullanıldığını gösterir Ekspertiz Raporunun taahhüt hesabının kapatılması sırasında tevsiki gerekmektedir.</p> <p>2. İşbu belge kapsamında, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşyanın, belge süresi sonunu takip eden 1 (bir) ay ya da 2 (iki) aylık süreler içerisinde Gümrük Kanunu'nun 241 inci maddesi ve 2005/8391 sayılı DİR Kararı'nın 22 nci maddesi çerçevesinde, rejimin gerektirdiği işlemlerin bitirilmesi, ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir işçiya veya kullanıma tabi tutulması halinde işbu belge DİR mevzuatında yer alan herhangi bir süre uzatımı imkanından yararlandırılmayacaktır.</p>				
<p>Bu belge, ihracatçıların Dahilde İşleme Tedbirlerinden Yararlandırılması amacıyla, İhracat Genel Müdürlüğüne düzenlenmiştir. Dahilde İşleme Tedbirleri, bu belgede belirtilen esas ve şartlara göre Dahilde İşleme Mevzuatı çerçevesinde ilgili kuruluşlar tarafından uygulanır.</p> <p>İş bu belge 06/01/2015 tarih ve G2015/D1-00174 sayılı firma müracaatının incelenmesi sonucu Bakanlar Kurulu'nun 17/01/2005 tarih ve 2005/8391 sayılı kararına istinaden elektronik ortamda düzenlenmiş ve onaylanmış, belgenin basılı nüshasıdır. 15/01/2015 16:23:53</p> <p>EK : İthalat ve İhracat Listesi</p> <p>Belgenin Aşılı Elektronik İmzasıdır.</p>					

Başım Zamanı: 15/01/2015 12:23:36

T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI
İHRACAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
799981

DÄHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ (D1)

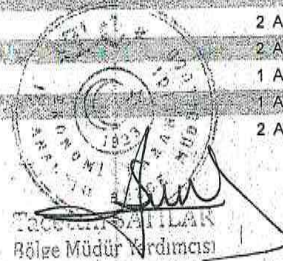
Belgenin Numarası: 2015/D1-00217

Belgenin Tarihi: 15/01/2015

İHRACAT LİSTESİ

SATIR KODU	G.T.İ.P.	MADDE ADI	MIKTAR	BİRİM	DEĞER (\$)
15.1.00217.001	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4eKabin	4	ADET	96,344
15.1.00217.002	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4e+ kabin	6	ADET	151,116
15.1.00217.003	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4 Lux Kabin	3	ADET	78,633
15.1.00217.004	87.01.90.35.00.00	Traktör 1104 Lux Common Rail Kabin	6	ADET	227,484
15.1.00217.005	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e Kabin	1	ADET	23,205
15.1.00217.006	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e+ Kabin	4	ADET	96,268
15.1.00217.007	87.01.90.31.00.00	Traktör 854 Lux Kabin	7	ADET	173,173
15.1.00217.008	87.01.90.31.00.00	Traktör 1054+ Kabin	7	ADET	198,842
15.1.00217.009	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e Platform	2	ADET	41,942
15.1.00217.010	87.01.90.31.00.00	Traktör 1054e+Platform	3	ADET	77,901
15.1.00217.011	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4e+ Kabin	8	ADET	201,488
15.1.00217.012	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4 Lux Kabin	5	ADET	131,055
15.1.00217.013	87.01.90.35.00.00	Traktör 1104 Lux Common Rail Kabin	4	ADET	151,656
15.1.00217.014	87.01.90.20.00.00	Traktör 504e Kabin	1	ADET	20,908
15.1.00217.015	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4eKabin	3	ADET	72,258
15.1.00217.016	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4e+ Kabin	6	ADET	151,116
15.1.00217.017	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4Lux Kabin	4	ADET	104,844
15.1.00217.018	87.01.90.35.00.00	Traktör 1104 Lux Common Rail Kabin	4	ADET	151,656
15.1.00217.019	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e+ Kabin	7	ADET	168,469
15.1.00217.020	87.01.90.31.00.00	Traktör 854Lux Kabin	9	ADET	222,651
15.1.00217.021	87.01.90.31.00.00	Traktör 1054e+Kabin	10	ADET	284,060
15.1.00217.022	87.01.90.35.00.00	Traktör 1104 Lux Kabin	2	ADET	72,024
15.1.00217.023	87.01.90.25.00.00	Traktör 704e Kabin	2	ADET	45,438
15.1.00217.024	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e Platform	1	ADET	20,971
15.1.00217.025	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e Kabin	36	ADET	835,360
15.1.00217.026	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e+ Kabin	49	ADET	1,179,283
15.1.00217.027	87.01.90.31.00.00	Traktör 854 Lux Kabin	45	ADET	1,113,255
15.1.00217.028	87.01.90.31.00.00	Traktör 1054e+ Kabin	3	ADET	85,218
15.1.00217.029	87.01.90.35.00.00	Traktör 1104 Lux Kabin	5	ADET	180,060
15.1.00217.030	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4 FG	9	ADET	199,296
15.1.00217.031	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4s Platform	9	ADET	201,771
15.1.00217.032	87.01.90.25.00.00	Traktör 704e Platform	3	ADET	61,362
15.1.00217.033	87.01.90.25.00.00	Traktör 704e Kabin	1	ADET	22,719
15.1.00217.034	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e Platform	1	ADET	20,971
15.1.00217.035	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e Kabin	4	ADET	92,820
15.1.00217.036	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e Kabin	1	ADET	23,205
15.1.00217.037	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e+ Kabin	3	ADET	72,201
15.1.00217.038	87.01.90.31.00.00	Traktör 1054e+ Platform	1	ADET	25,967
15.1.00217.039	87.01.90.31.00.00	Traktör 1054e+ Kabin	1	ADET	28,406
15.1.00217.040	87.01.90.35.00.00	Traktör 1104 Lux Kabin	8	ADET	288,096
15.1.00217.041	87.01.90.25.00.00	Traktör 704e Platform	1	ADET	20,454
15.1.00217.042	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e Kabin	6	ADET	139,230
15.1.00217.043	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e+ Kabin	1	ADET	24,067
15.1.00217.044	87.01.90.31.00.00	Traktör 1054e+ Kabin	1	ADET	28,406
15.1.00217.045	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e Kabin	3	ADET	69,615
15.1.00217.046	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e+ Kabin	2	ADET	48,134
15.1.00217.047	87.01.90.31.00.00	Traktör 904e Kabin	1	ADET	24,879
15.1.00217.048	87.01.90.25.00.00	Traktör 584e Platform	1	ADET	16,507
15.1.00217.049	87.01.90.31.00.00	Traktör 904e Kabin	2	ADET	49,758
15.1.00217.050	87.01.90.31.00.00	Traktör 904e+ Kabin	2	ADET	57,784
15.1.00217.051	87.01.90.31.00.00	Traktör 1054e+ Kabin	1	ADET	28,406
15.1.00217.052	87.01.90.25.00.00	Traktör 704e Kabin	1	ADET	22,719
15.1.00217.053	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e Kabin	2	ADET	46,410

Basım zamanı: 19/01/2015 17:24

DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ (D1)

Belgenin Numarası: 2015/D1-00217

Belgenin Tarihi: 15/01/2015

İHRACAT LİSTESİ

SATIR KODU	G.T.İ.P.	MADDE ADI	MIKTAR	BİRİM	DEĞER (\$)
15.1.00217.054	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e Kabin	6	ADET	139,230
15.1.00217.055	87.01.90.31.00.00	Traktör 854e+ Kabin	3	ADET	72,201
15.1.00217.056	87.01.90.31.00.00	Traktör 854 Lux Kabin	3	ADET	74,217
15.1.00217.057	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4e Kabin	2	ADET	48,172
15.1.00217.058	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4e+ Kabin	3	ADET	75,558
15.1.00217.059	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4 Lux Kabin	3	ADET	78,633
15.1.00217.060	87.01.90.35.00.00	Traktör 1104 Lux Common Rail Kabin	2	ADET	75,826
15.1.00217.061	87.01.90.20.00.00	Traktör 504e Kabin	2	ADET	41,816
15.1.00217.062	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4e Kabin	3	ADET	72,258
15.1.00217.063	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4e+ Kabin	3	ADET	75,558
15.1.00217.064	87.01.90.31.00.00	Traktör 1004 Lux Common Rail Kabin	1	ADET	37,411
15.1.00217.065	87.01.90.35.00.00	Traktör 1104 Lux Common Rail Kabin	3	ADET	113,742
15.1.00217.066	87.01.90.20.00.00	Traktör 504e Kabin	1	ADET	20,908
15.1.00217.067	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4e Kabin	1	ADET	71,086
15.1.00217.068	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4e+ Kabin	5	ADET	125,930
15.1.00217.069	87.01.90.25.00.00	Traktör 804.4 Lux Kabin	3	ADET	75,539
15.1.00217.070	87.01.90.31.00.00	Traktör 1004 Lux Common Rail Kabin	3	ADET	112,233
15.1.00217.071	87.01.90.35.00.00	Traktör 1104 Lux Common Rail Kabin	3	ADET	113,742
15.1.00217.072	87.01.90.25.00.00	Traktör 584e Platform	2	ADET	33,914
15.1.00217.073	87.01.90.31.00.00	Traktör 654e Kabin	2	ADET	46,410
15.1.00217.074	87.01.90.31.00.00	Traktör 1054e+ Kabin	3	ADET	85,218
15.1.00217.075	87.01.90.31.00.00	Traktör 904e+ Kabin	3	ADET	79,176
15.1.00217.076	87.01.90.31.00.00	Traktör 1054e+Kabin	2	ADET	56,812
15.1.00217.077	87.01.90.35.00.00	Traktör 1104 Lux Kabin	5	ADET	150,969
15.1.00217.078	87.01.90.35.00.00	Traktör 1104 Lux Common Rail Kabin	1	ADET	37,914
				Toplam:	9,863,841

İTHALAT LİSTESİ

SATIR KODU	G.T.İ.P.	MADDE ADI	MIKTAR	BİRİM	DEĞER (\$)
15.2.00217.001	87.08.50.35.00.19	CARRARO TRANSMİSYON T506HD 12+12	194	ADET	749,529.40
15.2.00217.002	84.08.20.35.00.00	MOTOR PERKINS 1104A-44 FAZ3 RR81 726 61 KW@2200 C2607	198	ADET	672,293.16
15.2.00217.003	84.08.20.35.00.00	MOTOR PERKINS 1104D-24T FAZ3 NL82271 55.5 KW@2200 T3051 (flex)	62	ADET	272,190.36
15.2.00217.004	87.08.50.35.00.11	ARKA/AKS KOMPLESİT-557L	47	ADET	216,785.88
15.2.00217.005	84.08.20.55.00.00	DEUTZ MOTOR TGD 3.6 L4 30.9KW	23	ADET	171,855.08
15.2.00217.006	84.08.20.35.00.00	MOTOR 1104D-44TA+ 73499/2200 74.9KW(PERKINS)	32	ADET	149,228.16
15.2.00217.007	87.08.50.35.00.19	CARRARO TRANSMİSYON T506JP 12+12(HİDROLİK SİZ)	32	ADET	106,573.24
15.2.00217.008	84.08.20.35.00.00	MOTOR 1104D-44TA+ T3059/2200 81KW(PERKINS)	20	ADET	94,640.4
15.2.00217.009	84.08.20.35.00.00	MOTOR 1104D-44T FAZ3 NL75320 54KW@2200 T-061 (PERKINS)	1	ADET	40,361.02
15.2.00217.010	87.08.99.97.99.19	HİDROLİK KALDIRICI BEYİN ÜNİTESİ KOMPLESİ(2.NESİL)	91	ADET	37,791.39
15.2.00217.011	87.08.99.97.99.19	EK DÄMPER VALFİ	489	ADET	29,794.77
15.2.00217.012	87.08.94.35.00.12	HİDROLİK DİREKSİYON ÜNİTESİ	321	ADET	27,843.54
15.2.00217.013	87.08.99.97.99.19	HİDROLİK KALDIRICI (MİTA SPE090 121)	32	ADET	18,636.40
15.2.00217.014	87.08.29.90.10.00	ÇEKİ GRUBU KOMPLESİ - (ZF 557 OTOMATİK DÖNERLİ)	47	ADET	14,851.06
15.2.00217.015	87.08.99.97.99.19	SENKROMEÇ	200	ADET	14,374
15.2.00217.016	87.08.99.97.99.19	HİDROLİK PİSTON	209	ADET	14,055.7
15.2.00217.017	84.87.90.90.00.11	YAĞ KEÇESİ	50	ADET	1,800.00
15.2.00217.018	87.08.99.97.99.19	SENKROMEÇ	100	ADET	1,800.00
15.2.00217.019	85.96.10.10.00.19	COBO 15 0157 000 MÜSÜR	1433	ADET	1,800.00
15.2.00217.020	87.08.99.97.99.19	ÇİFT KONULİ SENKROMEÇ 86,5/92	47	ADET	1,800.00

Basım zamanı: 19/03/2015 12:27

Sayfa 2 / 5 92

Tasatlı SATILAN
19/03/2015

DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ (D1)

Belgenin Numarası: 2015/D1-00217

Belgenin Tarihi: 15/01/2015

İTHALAT LİSTESİ

SATIR KODU	G.T.I.P.	MADDE ADI	MİKTAR	BİRİM	DEĞER (\$)
15.2.00217.021	87.08.30.91.00.00	DOLU FRENLEME DİSKİ (Vollscheibenbremse)	200	ADET	5,430
15.2.00217.022	84.81.20.10.00.00	KONTROL VALFİ	141	ADET	5,415.81
15.2.00217.023	87.08.99.97.99.19	TEK KONİLİ SENKROMEÇ	47	ADET	4,950.51
15.2.00217.024	87.08.99.97.99.19	ÇİFT ALIN DIŞLISI 42/46	47	ADET	4,239.87
15.2.00217.025	87.08.94.35.00.12	HİDROLİK DİREKSİYON ÜNİTESİ (T557)	47	ADET	4,076.78
15.2.00217.026	87.08.99.97.99.19	SENKROMENÇ	47	ADET	3,785.38
15.2.00217.027	84.81.20.10.00.00	KONTROL VALFİ	47	ADET	3,756.24
15.2.00217.028	87.08.30.91.00.00	BALATA 6-1/2 x 4-1/2	800	ADET	3,648
15.2.00217.029	84.21.31.00.90.00	HAVA FİLTRESİ KOMPLESİ	52	ADET	3,558.88
15.2.00217.030	90.25.80.80.90.00	SICAKLIK GÖSTERGESİ COBO (U2M02B004.01)	350	ADET	2,537.5
15.2.00217.031	84.87.90.90.00.11	V-RING YAYSIZ KECE	760	ADET	2,211.6
15.2.00217.032	84.87.90.90.00.11	YAĞ KEÇESİ	760	ADET	2,166
15.2.00217.033	84.87.90.90.00.11	YAĞ KEÇESİ	760	ADET	2,128
15.2.00217.034	84.21.31.00.90.00	KURU HAVA FİLTRESİ KOMPLESİ	35	ADET	1,762.95
15.2.00217.035	87.08.99.97.19.19	ÇİFT ALIN DIŞLISI Z=19/25	47	ADET	1,601.76
15.2.00217.036	84.82.50.00.00.00	SİLİNDİRİK MAKARALI RULMAN	47	ADET	1,601.76
15.2.00217.037	87.08.29.90.10.00	Z DEMİRİ KOMPLESİ (ZF 557)	47	ADET	1,572.62
15.2.00217.038	87.08.40.99.00.00	VİTES TOPUZU	47	ADET	1,147.27
15.2.00217.039	87.08.40.99.00.00	İLERİ GERİ VİTES TOPUZU	47	ADET	1,124.24
15.2.00217.040	87.08.40.99.00.00	VİTES ÇATALI V.R	47	ADET	978.54
15.2.00217.041	87.08.40.99.00.00	VİTES ÇATALI	47	ADET	925.9
15.2.00217.042	84.87.90.90.00.11	YAĞ KEÇESİ	380	ADET	748.6
15.2.00217.043	73.26.90.98.00.19	HAVALANDIRMA TAPASI	194	ADET	440.38
15.2.00217.044	87.08.99.97.99.19	GERGİ ÇUBUĞU KOMPLESİ	47	ADET	353.44
15.2.00217.045	87.08.99.97.99.19	GERGİ ÇUBUĞU KOMPLESİ	47	ADET	336.52
15.2.00217.046	40.16.93.00.21.00	SEGMAN R-RING 28X15KA	94	ADET	323.36
15.2.00217.047	83.01.20.00.00.00	KONTAK ANAHTARI (COBO: 14.135.0000)	27	ADET	239.22
15.2.00217.048	87.08.99.97.99.19	DİFERANSİYEL KİLİTLEME DÜĞMESİ	47	ADET	225.6
15.2.00217.049	84.87.90.90.00.11	YAĞ KEÇESİ	47	ADET	168.73
15.2.00217.050	87.08.99.97.99.19	4WD DÜĞMESİ	47	ADET	157.49
15.2.00217.051	84.15.20.00.00.00	KABİN KLİMA KİTİ (ERKUNT TIP-03) YERLİ ÜRETİM	343	ADET	250,763.87
15.2.00217.052	40.11.92.00.00.00	ARKA DIŞ LASTİK 16 4/15-30	608	ADET	172,276.8
15.2.00217.053	87.08.29.90.10.00	KABİN İSKELETİ	186	ADET	145,483.62
15.2.00217.054	40.11.92.00.00.00	ÖN DIŞ LASTİK 12 4/11*24	608	ADET	77,380.16
15.2.00217.055	87.08.70.99.00.13	ARKA JANT KOMPLESİ W15L-30 (506UP)	436	ADET	67,492.8
15.2.00217.056	87.08.29.90.10.00	KABİN İSKELETİ	82	ADET	64,653.72
15.2.00217.057	87.08.29.90.10.00	ÖN DİNGİL MESNEDİ 4WD	341	ADET	57,339.15
15.2.00217.058	87.08.29.90.10.00	KABİN DIŞ TAVAN	347	ADET	49,346.87
15.2.00217.059	40.11.92.00.00.00	460/85R34 DIŞ LASTİK	94	ADET	46,515.9
15.2.00217.060	87.08.29.90.10.00	ÖN KAPORTA (KIRMIZI-506UP-4 SIL. MOT.)	226	ADET	40,494.68
15.2.00217.061	94.01.20.00.00.00	SÜRÜCÜ KOLTUĞU	219	ADET	33,351.51
15.2.00217.062	87.08.93.90.00.00	DEBREYAJ KOMPLESİ (C1014911)	190	ADET	31,040.3
15.2.00217.063	84.14.80.80.90.19	KOMPRESÖR 80	239	ADET	30,654.14
15.2.00217.064	85.44.30.00.00.00	GÖSTERGE KABLOSU	268	ADET	28,952.04
15.2.00217.065	87.08.70.99.00.13	ARKA JANT KOMPLESİ (W15L-30)	182	ADET	26,672.1
15.2.00217.066	87.08.29.90.10.00	ÖN KAPORTA (KIRMIZI-4 SIL. MOT.)	138	ADET	25,227.78
15.2.00217.067	87.08.29.90.10.00	YAKIT DEPOSU KOMPLESİ	206	ADET	24,161.74
15.2.00217.068	40.11.92.00.00.00	340/85R24 DIŞ LASTİK	94	ADET	22,700.06
15.2.00217.069	87.08.29.90.10.00	KABİN İSKELETİ	28	ADET	22,046.92
15.2.00217.070	87.08.29.90.10.00	KABİN İSKELETİ	27	ADET	15,423.4
15.2.00217.071	87.08.29.90.10.00	KABİN İSKELETİ	20	ADET	12,870
15.2.00217.072	87.08.99.97.19.19	DÖRTÇEKER İÇİN ARA GÖVDE	100	ADET	14,240.32
15.2.00217.073	87.08.29.90.10.00	YAKIT DEPOSU KOMPLESİ	131	ADET	14,240.32

Basım zamanı: 19/01/2015 17:24

Sayfa: 3/5

Ticaret Bakanlığı
Dış Ticaret Genel Müdürlüğü
İthalat İzni

DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ (D1)

Belgenin Numarası: 2015/D1-00217

Belgenin Tarihi: 15/01/2015

İTHALAT LİSTESİ

SATIR KODU	G.T.İ.P.	MADDE ADI	MIKTAR	BİRİM	DEĞER (\$)
15.2.00217.074	87.08.29.90.10.00	ÇEKİ GRUBU KOMPLESİ	91	ADET	13,904.8
15.2.00217.075	87.08.50.35.00.11	ARKA AKS GOVDESİ	100	ADET	13,087
15.2.00217.076	87.08.93.90.00.00	DEBRYAJ KOMPLESİ (C0585024)	100	ADET	13,015
15.2.00217.077	87.08.99.97.19.19	SANJMAN GOVDESİ	100	ADET	12,043
15.2.00217.078	87.08.91.35.00.00	RADYATÖR	52	ADET	12,007.84
15.2.00217.079	87.08.93.90.00.00	DEBRYAJ KOMPLESİ (C01013789)	47	ADET	11,314.31
15.2.00217.080	84.81.80.99.00.19	HİDROLİK DİLMİLI VALF KOMPLESİ	47	ADET	10,484.76
15.2.00217.081	94.01.20.00.00.00	SÜRÜCÜ KOLTUCU	47	ADET	9,586.12
15.2.00217.082	87.08.70.99.00.13	W15LX34 JANT KOMPLESİ	54	ADET	9,523.98
15.2.00217.083	87.00.93.90.00.00	SERVO VALF EHR-5-OC	47	ADET	8,494.31
15.2.00217.084	85.37.10.99.00.19	KONTROL PANELİ (AHC)	47	ADET	7,370.07
15.2.00217.085	87.08.99.97.19.19	SANJMAN KUTUSU	47	ADET	7,214.68
15.2.00217.086	84.18.99.10.00.00	INTERCOOLER	52	ADET	7,096.96
15.2.00217.087	87.08.93.90.00.00	DEBRYAJ KUTUSU	47	ADET	7,062.69
15.2.00217.088	87.08.70.99.00.13	W15LX34 JANT KOMPLESİ	40	ADET	6,918.8
15.2.00217.089	87.08.29.90.10.00	HİDROLİK ÜST BAĞLANTI	47	ADET	5,926.23
15.2.00217.090	87.08.93.90.00.00	12' DEBRYAJ KOMPLESİ	32	ADET	5,769.28
15.2.00217.091	85.37.10.99.00.19	ELEKTRONİK KONTROL UNİTESİ EHR-B	47	ADET	5,383.71
15.2.00217.092	87.08.29.90.10.00	ÖN DİNGİL MESNEDİ (4WD)	27	ADET	4,675.59
15.2.00217.093	87.08.91.35.00.00	RADYATÖR	27	ADET	4,153.41
15.2.00217.094	85.11.40.00.90.00	MARŞ MOTORU	27	ADET	3,983.58
15.2.00217.095	90.29.20.38.90.00	GÖSTERGE TESİSATI	27	ADET	3,803.49
15.2.00217.096	84.18.99.10.00.00	INTERCOOLER	27	ADET	3,743.55
15.2.00217.097	84.09.99.00.00.00	MOTOR TESİSATI	27	ADET	3,451.41
15.2.00217.098	84.13.50.20.90.00	HİDROLİK POMPA	20	ADET	3,176.8
15.2.00217.099	85.44.30.00.00.00	GÖSTERGE TESİSATI	28	ADET	3,019.24
15.2.00217.100	85.44.30.00.00.00	GÖSTERGE TESİSATI	20	ADET	2,160.6
15.2.00217.101	84.09.99.00.00.00	YAĞ SEVİYE CÜRUCU	32	ADET	2,851.2
15.2.00217.102	84.08.20.35.00.00	DEUTZ MOTORTCD 3.6 L4 74.5KW	4	ADET	29,289.8
15.2.00217.103	84.08.20.35.00.00	MOTOR 1104D-44TA 13055/2200 63KW(PERKINS)	8	ADET	37,245.43
15.2.00217.104	84.08.20.35.00.00	MOTOR 1104D-44T 3061/2200 54KW(PERKINS)	9	ADET	40,018.52
15.2.00217.105	84.08.20.35.00.00	MOTOR 1103D-332 50KW/49hp FAZ3(PERKINS)	4	ADET	14,425.32
15.2.00217.106	87.08.50.35.00.19	CARRARO TRANSMİSYON T50540/540E SÜRÜNGEN	4	ADET	14,007.04
15.2.00217.107	84.00.20.35.00.00	MOTOR PERKINS 1104A-44 FAZ0RR81726 61 KW@2200 C2607	8	ADET	27,312.56
15.2.00217.108	87.08.50.35.00.19	CARRARO TRANSMİSYON T50 540/540E	3	ADET	9,771.93
15.2.00217.109	84.08.20.31.00.00	MOTOR SNAECA 3100FLT 42.3KW	3	ADET	7,867.9
15.2.00217.110	87.08.99.97.99.19	HİDROLİK KALDIRICI BEYİN UNİTESİ KOMPLESİ(1.NESİL)	9	ADET	3,406.88
15.2.00217.111	87.08.29.90.10.00	SÜRÜCÜ PLATFORMU HİKMET 4WD	3	ADET	4,112.81
15.2.00217.112	87.08.29.90.10.00	SÜRÜCÜ PLATFORM KOMPLESİ M SERİSİ 4WD	9	ADET	10,943.55
15.2.00217.113	87.08.29.90.10.00	KABİN İSKELETİ	4	ADET	3,208.06
15.2.00217.114	87.08.29.90.10.00	PLATFORM İSKELETİ	8	ADET	4,869.9
15.2.00217.115	87.08.29.90.10.00	PLATFORM İSKELETİ	4	ADET	2,434.8
15.2.00217.116	87.08.29.90.10.00	PLATOFORM İSKELETİ	9	ADET	5,399.01
15.2.00217.117	84.14.80.78.90.00	KİSMET 55 TURBOKİTİF	4	ADET	2,146.08
15.2.00217.118	40.11.92.00.00.00	ARKA DIŞ LASTİK 460/55 R30 PETLAS TA110	10	ADET	4,742.1
15.2.00217.119	40.11.92.00.00.00	ARKA DIŞ LASTİK 380/60 R28	16	ADET	5,556.68
15.2.00217.120	87.08.29.90.10.00	ÖN DİNGİL MESNEDİ	3	ADET	805.71
15.2.00217.121	87.08.29.90.10.00	ÖN DİNGİL MESNEDİ	9	ADET	2,398.93
15.2.00217.122	87.08.29.90.10.00	ARKAYA KATLANAN ROPS KOMPLESİ	9	ADET	2,122.24
15.2.00217.123	40.11.92.00.00.00	ÖN DIŞ LASTİK 320/85 R24 PETLAS TA110	10	ADET	2,258
15.2.00217.124	40.11.92.00.00.00	ARKA DIŞ LASTİK 16.9/14 39	16	ADET	5,524.16
15.2.00217.125	87.08.29.90.10.00	ROLLBAR KOMPLESİ	3	ADET	2,386.54

Başım zamanı: 19/03/2015 12:27

Ticaret Bakanlığı

DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ (D1)

Belgenin Numarası: 2015/D1-00217

Belgenin Tarihi: 15/01/2015

İTHALAT LİSTESİ

SATIR KODU	G.T.İ.P.	MADDE ADI	MIKTAR	BİRİM	DEĞER (\$)
15.2.00217.126	40.11.92.00.00.00	ARKA DIŞ LASTİK 14.9/13-30	8	ADET	1,558.16
15.2.00217.127	40.11.92.00.00.00	ÖN DIŞ LASTİK 280/70 R20	18	ADET	3,323.88
15.2.00217.128	40.11.92.00.00.00	ÖN KAPORTA (KIRMIZI-55)	4	ADET	723.68
15.2.00217.129	87.08.29.90.10.00	KAPORTA	3	ADET	539.73
15.2.00217.130	87.08.29.90.10.00	KAPORTA	9	ADET	1,619.19
15.2.00217.131	40.11.92.00.00.00	ARKA DIŞ LASTİK 13.6-28	6	ADET	1,000.8
15.2.00217.132	87.08.29.90.10.00	ÇEKİ GRUBU KOMPLESİ (T50-Z DEMİRLİ)	7	ADET	1,099.42
15.2.00217.133	87.08.93.90.00.00	DEBRİYAJ KOMPLESİ (11.5")	8	ADET	1,245.28
15.2.00217.134	87.08.93.90.00.00	DEBRİYAJ KOMPLESİ (JFC)	3	ADET	429.63
15.2.00217.135	87.08.70.99.00.13	W13-30 JANT KOMPLESİ	8	ADET	1,099.84
15.2.00217.136	87.08.70.99.00.13	ARKA JANT KOMPLESİ DW14-30	16	ADET	2,033.44
15.2.00217.137	87.08.29.90.10.00	4 AYAKLI ARKA GÜVENLİK ÇERÇEVESİ	12	ADET	1,460.88
15.2.00217.138	87.08.70.99.00.13	JANT KOMPLESİ W11X28	18	ADET	2,184.3
15.2.00217.139	87.08.29.90.10.00	4 AYAKLI ARKA GÜVENLİK ÇERÇEVESİ	9	ADET	1,085.04
15.2.00217.140	87.08.70.99.00.13	JANT KOMPLESİ W12/28	6	ADET	716.52
15.2.00217.141	87.08.29.90.10.00	SOL ARKA ÇAMURLUK	9	ADET	1,068.3
15.2.00217.142	87.08.29.90.10.00	SAĞ ARKA ÇAMURLUK	9	ADET	1,068.3
15.2.00217.143	40.11.92.00.00.00	ÖN DIŞ LASTİK 11.2/10*24	16	ADET	1,858.24
Toplam:					4,467,137.48

Tacettin SATILAR
Briçe Müdür Yardımcısı

Basım zamanı: 19/01/2015 17:24

http://ygdtr.dtm.gov.tr/dtr/oginDevam Ekonomik Bakanligi - Dahild... X

Bilgilerin Belge Başvuru İşlemleri Revize Kapatma İptal

Menü > Başvurulan Belge Detayı

Kilavuz Ana Sayfa E-Posta Güvenli Giriş

Belge Bilgileri						
Belge No	Geçici Belge No	Belge Türü	Belge Tarihi	Belge Bitiş Tarihi	Durumu	
2015/D1-00217	G2015/D1-00174	D1	15/01/2015	14/07/2016	Açık	

Proje Formu	İhracat Listesi	İthalat Listesi	Ger. İhracat	Ger. İthalat	Ham madde Sarfiyat	Genişletilen Sarfiyat	
Yan Sanayiciler	Temsilci Firmalar	Özel Şirketler	Tesçiller	Belge Bilgileri	Tarife	Onaylanmış M.B.R.	Hoteli Beyanname Kalemleri

İhracatçı Bilgileri

Adı Övane: ERKUNT TRAKTÖR SAN. A.Ş.
Adres: ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ BATI HUN CAD. NO:2-4 SİNCAN/ANKARA
İlçe: Sincan
İl: ANKARA
Vergi Kimlik Numarası: 3630178028
Firma Tipi: İmalatçı - İhracatçı

Dahilde İşleme İzin Belgesi Başvuru Bilgileri

Talep Tipi: Şartlı Muafiyet Sistemi
Sektör: Makina, Otomotiv, Elektrik ve Elektronik Ürünleri Dalresi
İlgili Birlik: Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
İlgili Birlik Alt Birimi: -
Belgede Son Talep İçin Açıklama: Firmamızın Belge İçin Yazdığı Tüm Açıklamalar

XML olarak indir

Tekrar Harca Taleminin Gözetiminde

10:57 23.07.2015

EK 2 Firma Tanımlama Formu

FİRMA TANIMLAMA FORMU					
Vergi Numarası		Vergi Dairesi Adı		Ticaret Sicil No	
Firma Tipi	Anonim Kamu	Limited Fert (Şahıs)	Komandit Kooperatif	Kollektif Holding	Joint Venture
Ticaret Sicil Gazetesinde Yer Alan:					
Firma Unvanı					
Adresi					
Semt/Belde		İlçesi		İli	
Posta Kodu		Telefon No	() -	Hat Sayısı	
Faks No	() -	E-Posta			
Kuruluş Yılı		Web Adresi	http://		
Firma Özelliği	İmalatçı-İhracatçı İhracatçı	Dış Ticaret Sermaye Şirketi (DTSŞ) Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDŞ)	Yan Sanayici Hizmetler		
Gümrükçe Onay. Kişi Statüsü	A	B	C	Diğer	
Varsa, Firmanın Bağlı Bulunduğu Holdingin:					
Unvanı					
Holding Vergi No					
Firma Yetkilisinin: (Firmanın telefonla aranması gerektiği durumlarda irtibat kurulacak kişi/kişiler)					
Adı	Soyadı	Görevi	Telefon No / Dahili	Cep Tel. No	
			() - /	() -	
			() - /	() -	
			() - /	() -	
			() - /	() -	
			() - /	() -	
Üyesi Olduğunuz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği					
01-İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon	06-Güneydoğu Anadolu	11-İstanbul	12-İstanbul Maden ve Metaller		
02-Ege	07-Denizli Tekstil ve Konfeksiyon	13-Doğu Karadeniz Hububat Bakliyat ve Yağlı Tohumlar			
03-Akdeniz	08-Karadeniz				
04-Ağrı	09-Orta Anadolu				
05-Amasya	10-Doğu Anadolu				
06-Ankara					
07-Antalya					
08-Artvin					
09-Aydın					
10-Balıkesir					
11-Bilecik					
12-Bingöl					
13-Bitlis					
14-Bolu					
15-Burdur	29-Gümüşhane	43-Kütahya	57-Sinop	71-Kırıkkale	
16-Bursa	30-Hakkari	44-Malatya	58-Sivas	72-Batman	
17-Çanakkale	31-Hatay	45-Manisa	59-Tekirdağ	73-Şirnak	
18-Çankırı	32-Isparta	46-K.Maraş	60-Tokat	74-Bartın	
19-Çorum	33-Mersin	47-Mardin	61-Trabzon	75-Ardahan	
20-Denizli	34-İstanbul	48-Muğla	62-Tunceli	76-Iğdır	
21-Diyarbakır	35-İzmir	49-Muş	63-Şanlıurfa	77-Yalova	
22-Edirne	36-Kars	50-Nevşehir	64-Uşak	78-Karabük	
23-Elazığ	37-Kastamonu	51-Niğde	65-Van	79-Kilis	
24-Erzincan	38-Kayseri	52-Ordu	66-Yozgat	80-Osmaniye	
25-Erzurum	39-Kırklareli	53-Rize	67-Zonguldak	81-Düzce	
26-Eskişehir	40-Kırşehir	54-Sakarya	68-Aksaray		
27-Gaziantep	41-Kocaeli	55-Samsun	69-Bayburt		
28-Giresun	42-Konya	56-Siirt	70-Karaman		

Firma Yetkilisi/Yetkililerinin Adı Soyadı / Unvanı
İmza ve Firma Kağıdı

EK 3 İhraç Edilecek Mamulün Üretimi İle İlgili Kapasite Raporu

 TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ KAPASİTE RAPORU																																																		
ANKARA SANAYİ ODASI		Geçerlilik Süresi Sonu 01.09.2017																																																
Rapor Tarihi :29.08.2014		Rapor No :2014/690																																																
Firma Ünvanı :ERKUNT TRAKTÖR SANAYİİ A.Ş. Tescilli Marka : Vergi Dairesi/No :Sincan V.D. / 3630178028 İşyeri SGK No :228300101102740002000		Sanayi Sicil No : Oda Sicil No :6256 Ticaret Sicil No :182625																																																
İşyeri İletişim Bilgileri Adres : Organize Sanayi Bölgesi Bathun Cad. No:2-4-6 SİNCAN / ANKARA İşyeri Tel (Kodlu): 312-2674488 Faks : 312-2674491 e-posta : info@erkuntraktor.com.tr Web : www.erkuntraktor.com.tr																																																		
Büro ve İdare Merkezi Adres Büro Tel (Kodlu): 312-2674488 Faks : 312-2674491																																																		
Üretim Konusu :Tarım traktörü, hidrolik kaldırıcı, kabin, platform. Üretim Faaliyetine Başlama Tarihi :12.09.2003		Faaliyet Kodu :28.30.10 (NACE)																																																
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">İşyeri Durumu</th> <th colspan="2">Sermaye Kıymetler Durumu (TL)</th> <th colspan="2">Personel Durumu</th> </tr> <tr> <th>Mal Sahibi</th> <th>Kiracı</th> <th colspan="2"></th> <th colspan="2"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Arazi (m2)</td> <td>14.000</td> <td>Arazi ve Bina</td> <td>10.000.000</td> <td>Mühendis</td> <td>: 31</td> </tr> <tr> <td>Toplam Kapalı Saha (m2)</td> <td>11.000</td> <td>Makine ve Tesisat</td> <td>1.000.000</td> <td>Teknisyen</td> <td>: 13</td> </tr> <tr> <td>Bina İnşaat Tipi</td> <td>B.ARME B.ARME</td> <td>Diğer Sabit Kıymetler</td> <td>1.000.000</td> <td>Usta</td> <td>: 12</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Toplam</td> <td>12.000.000</td> <td>İşçi</td> <td>: 86</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Tescilli Sermayesi</td> <td>10.000.000</td> <td>İdari Pers.</td> <td>: 134</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Toplam</td> <td>: 276</td> </tr> </tbody> </table>		İşyeri Durumu		Sermaye Kıymetler Durumu (TL)		Personel Durumu		Mal Sahibi	Kiracı					Arazi (m2)	14.000	Arazi ve Bina	10.000.000	Mühendis	: 31	Toplam Kapalı Saha (m2)	11.000	Makine ve Tesisat	1.000.000	Teknisyen	: 13	Bina İnşaat Tipi	B.ARME B.ARME	Diğer Sabit Kıymetler	1.000.000	Usta	: 12			Toplam	12.000.000	İşçi	: 86			Tescilli Sermayesi	10.000.000	İdari Pers.	: 134					Toplam	: 276	
İşyeri Durumu		Sermaye Kıymetler Durumu (TL)		Personel Durumu																																														
Mal Sahibi	Kiracı																																																	
Arazi (m2)	14.000	Arazi ve Bina	10.000.000	Mühendis	: 31																																													
Toplam Kapalı Saha (m2)	11.000	Makine ve Tesisat	1.000.000	Teknisyen	: 13																																													
Bina İnşaat Tipi	B.ARME B.ARME	Diğer Sabit Kıymetler	1.000.000	Usta	: 12																																													
		Toplam	12.000.000	İşçi	: 86																																													
		Tescilli Sermayesi	10.000.000	İdari Pers.	: 134																																													
				Toplam	: 276																																													
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Yabancı Sermaye</th> <th colspan="4">Gayri Maddi Hak</th> </tr> <tr> <th>Ülkesi</th> <th>Firması</th> <th>Oranı (%)</th> <th>Patent</th> <th>Know How</th> <th>Lisans</th> <th>Ülkesi</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Yabancı Sermaye			Gayri Maddi Hak				Ülkesi	Firması	Oranı (%)	Patent	Know How	Lisans	Ülkesi																																			
Yabancı Sermaye			Gayri Maddi Hak																																															
Ülkesi	Firması	Oranı (%)	Patent	Know How	Lisans	Ülkesi																																												
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">İhraçat Durumu</th> <th colspan="2">Kalite Kontrol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bedeli</td> <td>6.000.000</td> <td>Cihaz Laboratuvar</td> <td>:var</td> </tr> <tr> <td>Para Birimi</td> <td>:AMERİKAN DOLARI</td> <td>Aritma Testisi</td> <td>:var</td> </tr> <tr> <td>Yılı</td> <td>:2013</td> <td>Arge Birimi</td> <td>:yok</td> </tr> </tbody> </table>		İhraçat Durumu		Kalite Kontrol		Bedeli	6.000.000	Cihaz Laboratuvar	:var	Para Birimi	:AMERİKAN DOLARI	Aritma Testisi	:var	Yılı	:2013	Arge Birimi	:yok	ISO14000 Belgesi :*var Deşarj İzni :var Emisyon İzni :var																																
İhraçat Durumu		Kalite Kontrol																																																
Bedeli	6.000.000	Cihaz Laboratuvar	:var																																															
Para Birimi	:AMERİKAN DOLARI	Aritma Testisi	:var																																															
Yılı	:2013	Arge Birimi	:yok																																															
ISO22000 Belgesi :yok CE :yok Diğer Belgeler :ISO 14001, ISO 9001, OHSAS 18001																																																		
Yukarıda Ünvanı yazılı işletmenin, işyerinde mevcut ve özellikleri belirtilmiş makina ve tesisatın yürürlükteki yöntem ve kriterlere göre günde 8 saat yılda 300 işgünü üzerinden hesaplanan mamul üretim kapasitesi ile ana, yardımcı ve ambalaj maddeleri tüketim kapasitesini kapsayan bu rapor 12.06.2014 günü tarafımızdan düzenlenmiştir.																																																		
RAPORTÖR SİMLA TOPRAK Makine Mühendisi		EKSPER BURÇİN ÖCAL Makine Mühendisi																																																

ANKARA SANAYİ ODASI - Ticaret Sicil No: 182625 / Vergi No: 3630178028
ERKUNTRAKTÖR SANAYİİ A.Ş.

TABLO : I MAKİNA VE TESİSAT (FİRMAYA AİT)

Adet	Makine Kodu	Cinsi Ve Teknik Özellikleri	Puan	Yerli/İthal	Güçü (KW)	(*)
------	-------------	-----------------------------	------	-------------	-----------	-----

ADRES : Organize Sanayi Bölgesi Bathun Cad. No:2-4-6 SINCAN / ANKARA

22	28.22.11	BAYRAK VİNC	0	Y	0.0	0
26	28.22.18	ELEKTRİKLİ CARASKAL	0	Y	0.0	0
3	28.22.14	KÖPRÜ VİNC	0	Y	0.0	0
1		ANA MONTAJ HATTI (BOYA ÖNCESİ VE SONRASI)	0	Y	0.0	0
45		ANA MONTAJ HATTI ARABALARI	0	Y	0.0	0
1		HİDROLİK KALDIRICI MONTAJ HATTI	0	Y	0.0	0
4		HİDROLİK KALDIRICI MONTAJ HATTI ARABALARI	0	Y	0.0	0
4		DÖNER TABLA	0	Y	0.0	0
1	28.22.16	ASANSÖR	0	Y	0.0	0
1		ŞANZİMAN MONTAJ HATTI	0	Y	0.0	0
6		ŞANZİMAN MONTAJ HATTI ARABALARI	0	Y	0.0	0
1		TRANSMİSYON ANA MONTAJ HATTI	0	Y	0.0	0
1		TRANSMİSYON MONTAJ HATTI	0	Y	0.0	0
6		TRANSMİSYON MONTAJ HATTI ARABALARI	0	Y	0.0	0
25		TRANSMİSYON ANA MONTAJ HATTI ARABALARI	0	Y	0.0	0
1		FREN GRUBU MONTAJ HATTI	0	Y	0.0	0
6		FREN GRUBU MONTAJ HATTI ARABALARI	0	Y	0.0	0
1		AKS KOVANI MONTAJ HATTI	0	Y	0.0	0
6		AKS KOVANI MONTAJ HATTI ARABALARI	0	Y	0.0	0
6	28.41.33	HİDROLİK PRESLER	0	Y	0.0	0
697		EL ALETLERİ (78 ÇEŞİT)	0	Y	0.0	0
565		ÖZEL TAKIMLAR (167 ÇEŞİT)	0	Y	0.0	0
1		HİDROLİK KALDIRICI TEST APARATI	0	Y	0.0	0
2		SIZDIRMAZLIK TEST APARATI (FROECHLICH)	0	Y	0.0	0
120		KUTU RAFI	0	Y	0.0	0
800		AVADANLIK KUTUSU	0	Y	0.0	0
125		ÇELİK KASA	0	Y	0.0	0
2	28.13.24	KOMPRESÖR	0	Y	0.0	0
7		TRANSPALET	0	Y	0.0	0
29		MONTAJ MASASI	0	Y	0.0	0
1		BOYA TESİSİ	0	Y	0.0	0
16		MUHTELİF ARABALAR	0	Y	0.0	0
1		LASTİK SÖKME TAKMA APARATI	0	Y	0.0	0
3		YIKAMA MAKİNASI	0	Y	0.0	0
4		LASTİK ŞİŞİRME SAATI	0	Y	0.0	0
5	28.22.15	FORKLİFT	0	Y	0.0	0
1758		MUHTELİF ÇELİK KASA	0	Y	0.0	0
1		KUYRUK MİLİ DİNAMOMETRESİ	0	Y	0.0	0
2		ŞANZİMAN TRANSMİSYON TEST APARATI	0	Y	0.0	0
1		TRAKTÖR TEST RULOSU	0	Y	0.0	0
1		ARITMA TESİSİ	0	Y	0.0	0
1		KLİMA GAZI BASMA APARATI	0	Y	0.0	0
40		AMBAR RAFI	0	Y	0.0	0

TOBB tarafından 01.09.2014 tarih ve 19685 no ile onaylanmıştır. En son 01.09.2017 tarihine kadar geçerlidir.
Sayfa 2/21

ANKARA SANAYİ ODASI - Ticaret Sicil No: 182625 / Vergi No: 3630178028
ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.

1		VİNC KÖPRÜSÜ	0	Y	0.0	0
1	28.22.18	ELEKTRİKLİ ÇARASKAL (2 TONLUK)	0	Y	0.0	0
1		MAZOT TANKI	0	Y	0.0	0
3		YAĞ TANKI	0	Y	0.0	0
1		ANTİFRİZ TANKI	0	Y	0.0	0
9	28.13.13	POMPALAR	0	Y	0.0	0
7		YAĞ.MAZOT V.B. TABANCASI	0	Y	0.0	0
1		DUVAR TİPİ ELEKTRONİK LASTİK ŞİŞİRME APARATI	0	Y	0.0	0
1		TRAKTÖR TEST RULO KABİNİ	0	Y	0.0	0
14		HAVALI TABANCA	0	Y	0.0	0
1		HİDROLİK GARAJ VİNCİ	0	Y	0.0	0
1		DİJİTAL ÜNİVERSAL AÇI ÖLÇER	0	Y	0.0	0
1		YÜKSEK BASINÇLI SICAK SULU YIKAMA MAKİNASI	0	Y	0.0	0
1		AMPERMETRE	0	Y	0.0	0
1		ELEKTRONİK BASKÜL(3 TON)	0	Y	0.0	0
80		TAŞIMA PALETİ	0	Y	0.0	0
1		TAKIM ARABASI	0	Y	0.0	0
3		MANİPÜLATÖR(1x50 KG - 2x120 KG)	0	Y	0.0	0
1		KAYIŞ GERGİNLİK ÖLÇÜ CİHAZI	0	Y	0.0	0
1		DESİBEL ÖLÇER	0	Y	0.0	0
1		LASTİK SÖKME TAKMA MAKİNASI	0	Y	0.0	0
1		BASINÇLI YIKAMA MAKİNASI	0	Y	0.0	0
1		GAZ ALARM VE EMNİYET SİSTEMİ	0	Y	0.0	0
1		HİDROLİK DOLUM VE HAVA ALMA CİHAZI	0	Y	0.0	0
3		ZİNCİRLİ ÇERASKAL	0	Y	0.0	0
1		DUVAR TİPİ HAVA SAATİ	0	Y	0.0	0
20		KABİN MONTAJ ARABASI	0	Y	0.0	0
1		KABİN MONTAJ HATTI	0	Y	0.0	0
29		MONTAJ MASASI	0	Y	0.0	0
2		OFİS KONTEYNİRİ	0	Y	0.0	0
2		PARATONER	0	Y	0.0	0
9		RADYANT ISITMA SİSTEMİ	0	Y	0.0	0
1		YAĞMURLAMA KABİNİ	0	Y	0.0	0
3		YIKAMA MAKİNASI	0	Y	0.0	0

Toplam :

0

(*): Kaç Yıldır Amortismanına Tabii Olduğu

AMORTİSMANA TABİ İKTİSADİ
KIYMETLERİN KAYITLI OLDUĞU
DEFTERLER
(Noter Onay Tarihi ve Numaraları)

Defteri Kebir	11.12.2012 28382
Yevmiye	11.12.2012 28381
Envanter	11.12.2012 28383

TOBB tarafından 01.09.2014 tarih ve 19685 no ile onaylanmıştır. En son 01.09.2017 tarihinde kadastre edilmiştir.
Sayfa 3/21

ANKARA SANAYİ ODASI - Ticaret Sicil No: 182625 / Vergi No: 3630178028
ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.

TABLO : II YILLIK ÜRETİM KAPASİTESİ

Cins-Özellik Ticari Ve Teknik Adı	Miktar	Birim	Madde Kodu
TARIM TRAKTÖRÜ	6.000	adet	28.30.23.70.00
HİDROLİK KALDIRICI	1.350	adet	28.22.14.70.00
TRAKTÖR KABİNİ(TAMAMI KENDİ ÜRETİMİNDE KULLANILMAKTADIR)	3.090	adet	28.99.39.55.00
TRAKTÖR PLATFORMU(TAMAMI KENDİ ÜRETİMİNDE KULLANILMAKTADIR)	900	adet	28.99.39.55.00

02 Eylül 2014

TOBB tarafından 01.09.2014 tarih ve 19685 no ile onaylanmıştır. En son 01.09.2017 tarihine kadar geçerlidir.
Sayfa 4/21

ANKARA SANAYİ ODASI - Ticaret Sicil No: 182625 / Vergi No: 3630178028
ERKUNT TRAKTÖR SANAYİİ A.Ş.

İşbu kapasite raporu; oda tarafından ekspertiz tarihi itibarıyla tespit edilmiş bilgileri içermekte olup, 21 sayfadan oluşmaktadır ve firmanın TOBB tarafından 09.07.2013 tarih ve 15278 sayılı onaylı kapasite raporunu geçersiz kılar.

- *1. Değişiklik : 21.11.2014 tarihli yazı üzerine değişiklik yapılmıştır.
**2. Değişiklik : 27.05.2015 tarihli yazı üzerine değişiklik yapılmıştır.

İş bu kapasite raporu değişiklik işlemi yapılan nüshadır. Ekspertiz heyetinin imzaları orijinal nüshada bulunmaktadır.

İnceleyen:
TOBB Sanayi Müdürlüğü
Levent GÜRLER
ZİRAAT MÜHENDİSİ

<p>ODA ONAYI</p> <p>29 Mayıs 2015 İSMAİL BOZOK Belge Hizmetleri Müdürü</p>	<p>TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ ONAYI</p> <p>M. ALİ BAYRAM Sanayi Müdürü</p>	<p>TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ ONAYI TARİH VE NO</p> <p>01.09.2014 * 019685</p> <p>Bu kapasite raporu 1. sayfada Birlikçe tespit edilen "Geçerlilik süresi sonu" na kadar yürürlüktedir.</p>
--	--	---

TOBB tarafından 01.09.2014 tarih ve 19685 no ile onaylanmıştır. En son 01.09.2017 tarihine kadar geçerlidir.
Sayfa 21/21

EK 4 Hammadde Sarfiyatı Tablosu

Hammaddeler	1.Birim Hammadde Sarfiyatı Tablosu															
	İhraç edilecek maddeler				001- Traktör 804.4e+Kabin		002- Traktör 804.4e+ Kabin		003- Traktör 804.4 Lux Kabin		004- Traktör 1104 Lux Common Rail Kabin		005- Traktör 854e Kabin		006- Traktör 854e+ Kabin	
HEDEF ADET	4	ADET	6	ADET	6	ADET	6	ADET	3	ADET	6	ADET	1	ADET	6	ADET
GERÇEKLEŞEN ADET	4	ADET	6	ADET	6	ADET	6	ADET	3	ADET	6	ADET	1	ADET	6	ADET
001- CARRARO TRANSMİSYON T506HD 12+12	Bir.Kul.Mkt(ADE)	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0
	Fire (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Birim.Kul.Top.M	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0
	Mam.Kul.Top.M	4	6	6	6	6	6	6	0	0	0	0	1	1	0	0
	kt															
002- MOTOR PERKINS 1104A-44 FAZO RR81726 61 kW@2200 C2607	Bir.Kul.Mkt(ADE)	1	1	1	1	1	1	1	6	2	2	2	1	1	1	1
	Fire (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Birim.Kul.Top.M	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1
	Mam.Kul.Top.M	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1
	kt															
003- MOTOR PERKINS 1104D-44T FAZ3 NL82271 55,5 kW@2200 T3061 (flex)	Bir.Kul.Mkt(ADE)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fire (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Birim.Kul.Top.M	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Mam.Kul.Top.M	4	6	6	6	6	6	6	3	3	3	3	0	0	0	0
	kt															
011- EK DAMPER VALFİ	Bir.Kul.Mkt(ADE)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fire (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Birim.Kul.Top.M	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Mam.Kul.Top.M	4	12	12	12	12	12	12	3	3	3	3	1	1	1	12
	kt															
012- HIDROLİK DİREKSİYON ÜNİTESİ	Bir.Kul.Mkt(ADE)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fire (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Birim.Kul.Top.M	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Mam.Kul.Top.M	4	6	6	6	6	6	6	3	3	3	3	1	1	1	6
	kt															
013- HIDROLİK KALDIRICI (MITA SPE090.121)	Bir.Kul.Mkt(ADE)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fire (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Birim.Kul.Top.M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mam.Kul.Top.M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	kt															
014- ÇEKİ GRUBU KOMPLESİ - (ZF 557 OTOMATİK DÖNERLİ)	Bir.Kul.Mkt(ADE)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	Fire (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Birim.Kul.Top.M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	Mam.Kul.Top.M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	kt															
015- SENKROMEÇ	Bir.Kul.Mkt(ADE)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fire (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Birim.Kul.Top.M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mam.Kul.Top.M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	kt															

EK 6 Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında İhracat Beyannamesi

T.C. GÜMRÜK BEYANNAMESİ Seri : GY 0410479 A SEVİ İHRACAT/VARİŞ GÜMRÜK İDARESİ

2 Gönderici / İhracatçı No 3630178028 EX 3 16410300EX081589
 ERKUNT TRAKTÖR SANAYİİ A.Ş. DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ
 SINCAN ORG.SAN.BÖL. 22.12.2016
 BATHUN CAD. NO:2 9 6082 3102 4908 1338 01.01.2017
 SINCAN / ANKARA

3 Formlar 4 Yönlendirme kodu
 5 Kalem sayısı 6 Kap adedi 7 Referans numarası IMREN
 8 Mail gönderme kodu 3630178028
 9 Gönderen / İhracatçı No ERKUNT TRAKTÖR SANAYİİ A.Ş.
 SINCAN ORG.SAN.BÖL. BATHUN CAD. NO:2

10 İlk varış 628 11 Ticaret Ünvanı 12 Ticaret Sicil No 13 İşletme Türü 14 TİP
 15 Sevki/İhracat Ülkesi TÜRKİYE 16 Menşe Ülkesi 17 Varış Ülkesi kodu
 18 Menşe Ülkesi 19 Kod 20 Teslim şekli
 21 Sınır geçecek/geçen hareketli taşıma aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke 824 1 FOB ANKARA
 22 Döviz ve toplam fatura bedeli 824 USD 124.200,00 3.50550 1 1
 23 Döviz kuru 24 İşlemin niteliği
 25 Sınırdaki taşıma 26 Dahilli taşıma 27 Yükleme/çözülme yeri 28 Finansal ve bankacılık varlığı
 29 Çıkış girişi gümrük idaresi 30 Eşyanın bulunduğu yer
 31 Eşyanın tanımı KONTEYNER 4 AD Marka:ADDR NO:MRKU2917353,SCMU4305035
 Ticari tanımı:ARMATRAC TRAKTÖR (ARMATRAC 804e PLATFORMLU TRAKTÖR)
 1-Tescilsiz--277635,6TL

32 Kalem 33 Eşya kodu 1 87019025 00 00
 34 Menşe Ülkesi kodu 35 Brüt ağırlık (kg) 36 Tarih
 37 R E J I M 38 Net ağırlık (kg) 39 Kota
 40 Özet beyan/Önceki belge Adet 79.200,00
 41 Tamamlayıcı ölçü 42 Kalem fiyatı 43 KTY kodu
 44 Ek bilgi/sunulan belgeler/sertifika ve izinler 79.200,00 B. Kodu 45 Ayarlama
 46 İstatistik kıymet

47 Vergilerin hesaplanması 48 Ödemenin ertelenmesi 49 Antrepoum belirlenmesi
 B HESAP DETAYLARI

50 Asıl sorumlu No İmza: C HAREKET İDARESİ
 51 Öngörülen transit idareleri (ve ülke) Temsilci Yer ve tarih:
 52 Teminat geçerli değil 33 Varış idaresi (ve ülkesi) KOCAELİ 28.12.2016
 DÜJ HAREKET/VARİŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ C8 6B 5F Mühür: ADEM KURUM/34/2123
 Soruc: Beyan sahibi / temsilcinin imzası ve adı:
 Takılan mühürlerin: Adedi:
 Kimliği:
 Süre sınırı (tarih):
 İmza:

TCGB - 2 Belge No : 11 D.M.O. Basım İşl. Md.

EK 7 Dahilde İşleme İzin Belgesi ile İlgili İhracat Listesi

DAHİLDE İŞLEMEDEN BELGESİZ İLE İLGİLİ İHRACAT LİSTESİ
Firma Adı: ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.
Belge Tarihi/No : 15/01/2015 / 2015D1-00217

OPP

Belge Sırası/No : 14/07/2016

TCGB Gözetici İsmi/Adı	TCGB Tescil No	TCGB Tescil Tarihi	Gözetici Vergi No	Gönderici Adı	Kelime Kodu (33)	G/TP Açıklama	İstatistik Miktar (41)	İstatistik Birim Kodu	İstatistik Kıymet (46)	Kolana Rejim Kodu (37)	Menşei Ülke Adı (16-34)	Çıkış Ülkesi Adı (19)	Gözetici Ülke (17)	Kap Eya Bilgisi (31 İncel Alan)
ANK GÜM.	5429	27.02.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	23.055,85	3151	52	TÜRKİYE	ROMANYA	Traktör 804.4e kabini
ANK GÜM.	6932	06.03.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	71.627,20	3151	52	TÜRKİYE	SIRBİSTAN	Traktör 1054e platform
ANK GÜM.	7326	19.03.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	1	ADET	21.542,81	3151	52	TÜRKİYE	ROMANYA	Traktör 804.4e kabini
ANK GÜM.	7326	19.03.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	1	ADET	22.452,07	3151	52	TÜRKİYE	SLOVENYA	Traktör 804 lük kabini
DERİNCE GÜM.	17556	27.03.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	4	ADET	77.570,89	3151	52	TÜRKİYE	GÜNEY AFRIKA	Ammatrac 854 e kabini
MERSİN GÜM.	4307	07.04.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	22.564,50	3151	52	TÜRKİYE	ROMANYA	Ammatrac 804.4 Lük
HALKALI GÜM.	216295	17.04.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	3	ADET	66.930,90	3151	52	TÜRKİYE	BULGARİSTAN	Traktör 804.4 lük kabini
ANK GÜM.	11380	24.04.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	3	ADET	43.745,20	3151	52	TÜRKİYE	LETONYA	Ammatrac 804.4 Lük
ANK GÜM.	11783	29.04.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	2	ADET	56.054,87	3151	52	TÜRKİYE	BULGARİSTAN	Traktör 804.4 lük kabini
ANK GÜM.	11784	29.04.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	56.854,38	3151	52	TÜRKİYE	CEZAYİR	Ammatrac Traktör 854e
DİLOVASI GÜM.	9851	03.04.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	174.488,95	3151	52	TÜRKİYE	ETİYOPIYA	Ammatrac 1104 Lük Kabini
DERİNCE GÜM.	26791	08.05.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019035	5	ADET	100.165,93	3151	52	TÜRKİYE	K.K.T.C.	Ammatrac 1054e Kabini
ANK GÜM.	305408	30.05.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	2	ADET	72.860,73	3151	52	TÜRKİYE	SIRBİSTAN	Ammatrac 854e Kabini
HALKALI GÜM.	314819	05.06.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	176.542,50	3151	52	TÜRKİYE	ETİYOPIYA	Ammatrac 1104 Lük Kabini
DERİNCE GÜM.	33894	10.06.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019035	5	ADET	175.932,66	3151	52	TÜRKİYE	ETİYOPIYA	Ammatrac 1104 Lük Kabini
DERİNCE GÜM.	37106	24.06.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019035	5	ADET	69.238,50	3151	52	TÜRKİYE	SIRBİSTAN	Ammatrac 1054e Kabini
ANK GÜM.	38454	27.06.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	110.031,16	3151	52	TÜRKİYE	BULGARİSTAN	Ammatrac 1054e Kabini
HALKALI GÜM.	379179	02.07.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	3	ADET	90.188,71	3151	52	TÜRKİYE	LETONYA	Traktör 804.4 lük kabini
HALKALI GÜM.	379181	02.07.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	62.543,63	3151	52	TÜRKİYE	TUNUS	Ammatrac 854e Kabini
DİLOVASI GÜM.	24831	20.08.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	174.811,25	3151	52	TÜRKİYE	ETİYOPIYA	Ammatrac 1104 Lük Kabini
ANK GÜM.	373880	02.07.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	3	ADET	50.929,75	3151	52	TÜRKİYE	BULGARİSTAN	Ammatrac 804.4 lük kabini
HALKALI GÜM.	392356	10.07.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019035	3	ADET	32.335,23	3151	52	TÜRKİYE	ROMANYA	Ammatrac 804 lük kabini
HALKALI GÜM.	9761	04.07.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019035	3	ADET	42.105,10	3151	52	TÜRKİYE	K.K.T.C.	Ammatrac 1104 Lük Kabini
MERSİN GÜM.	8986	10.07.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	2	ADET	42.105,10	3151	52	TÜRKİYE	MOLDOVA	Ammatrac 854e Lük Kabini
HALKALI GÜM.	413956	23.07.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	70.974,33	3151	52	TÜRKİYE	SIRBİSTAN	Ammatrac 1054e Kabini
HALKALI GÜM.	423317	28.07.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	3	ADET	25.808,45	3151	52	TÜRKİYE	K.K.T.C.	Ammatrac 1054e Kabini
MERSİN GÜM.	19933	31.07.2016	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	1	ADET	61.980,97	3151	52	TÜRKİYE	CEZAYİR	Ammatrac 854e Kabini
DERİNCE GÜM.	47201	13.08.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019035	5	ADET	171.087,62	3151	52	TÜRKİYE	ETİYOPIYA	Ammatrac 1104 Lük Kabini
HALKALI GÜM.	48073	20.08.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	4	ADET	24.681,99	3151	52	TÜRKİYE	ETİYOPIYA	Ammatrac 1054e Kabini
HALKALI GÜM.	484228	26.08.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	73.502,72	3151	52	TÜRKİYE	SIRBİSTAN	Ammatrac 1054e Kabini
DERİNCE GÜM.	52497	05.09.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	61.132,32	3151	52	TÜRKİYE	FILİPİNLER	Ammatrac 854e Kabini
HALKALI GÜM.	52498	05.09.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	9	ADET	160.263,09	3151	52	TÜRKİYE	FILİPİNLER	Ammatrac 854e Kabini
HALKALI GÜM.	60172	02.10.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019035	3	ADET	76.638,81	3151	52	TÜRKİYE	K.K.T.C.	Ammatrac 1054e Kabini
HALKALI GÜM.	560595	02.10.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019035	3	ADET	23.527,09	3151	52	TÜRKİYE	BULGARİSTAN	Ammatrac 804.4 lük kabini
MERSİN GÜM.	12546	30.09.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	1	ADET	23.631,06	3151	52	TÜRKİYE	ROMANYA	Ammatrac 804.4e kabini
ANK GÜM.	25678	29.09.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	1	ADET	69.005,06	3151	52	TÜRKİYE	SIRBİSTAN	Ammatrac 1054e Kabini
HALKALI GÜM.	595440	07.10.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	3	ADET	19.892,08	3151	52	TÜRKİYE	LETONYA	Ammatrac 804.4e kabini
DERİNCE GÜM.	60172	15.10.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	5	ADET	64.685,74	3151	52	TÜRKİYE	BULGARİSTAN	Ammatrac 804.4e kabini
DERİNCE GÜM.	60172	15.10.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019035	3	ADET	64.043,76	3151	52	TÜRKİYE	BULGARİSTAN	Ammatrac 804.4 lük kabini
ANK GÜM.	29279	04.11.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	3	ADET	62.572,75	3151	52	TÜRKİYE	ANTİGUA VE BARBUDA	Ammatrac 804.4 lük kabini
DİLOVASI GÜM.	33512	06.11.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	2	ADET	40.318,40	3151	52	TÜRKİYE	ANTİGUA VE BARBUDA	Ammatrac 854e Platformu
DİLOVASI GÜM.	33513	06.11.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	2	ADET	26.420,75	3151	52	TÜRKİYE	ANTİGUA VE BARBUDA	Ammatrac 904e Kabini
HALKALI GÜM.	681785	24.11.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	4	ADET	62.481,91	3151	52	TÜRKİYE	BULGARİSTAN	Ammatrac 804.4 lük kabini
HALKALI GÜM.	688466	26.11.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	3	ADET	64.887,54	3151	52	TÜRKİYE	LETONYA	Ammatrac 804.4e kabini
MERSİN GÜM.	19953	01.12.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	1	ADET	19.959,32	3151	52	TÜRKİYE	K.K.T.C.	Ammatrac 854 lük kabini
HALKALI GÜM.	690927	27.11.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	6	ADET	142.899,12	3151	52	TÜRKİYE	BULGARİSTAN	Ammatrac 804.4e kabini
HALKALI GÜM.	728562	15.12.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	1	ADET	21.212,53	3151	52	TÜRKİYE	SIRBİSTAN	Ammatrac 1054e Kabini
HALKALI GÜM.	730190	16.12.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	1	ADET	19.284,12	3151	52	TÜRKİYE	GÜNEY AFRIKA	Ammatrac 84e platformu
DERİNCE GÜM.	74041	16.12.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019025	1	ADET	39.592,45	3151	52	TÜRKİYE	K.K.T.C.	Ammatrac 854 lük kabini
MERSİN GÜM.	16916	23.12.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	2	ADET	73.749,91	3151	52	TÜRKİYE	LİTVANYA	Ammatrac 804.4 lük kabini
DERİNCE GÜM.	16916	23.12.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019031	2	ADET	73.749,91	3151	52	TÜRKİYE	LİTVANYA	Ammatrac 804.4 lük kabini
DERİNCE GÜM.	16989	24.03.2015	3530176028	ERKUNT TRAKTÖR	1	87019035	5	ADET	4.850,010,08	185	52	TÜRKİYE	ETİYOPIYA	Ammatrac 1104 Lük Kabini

YETKİLİ İMZA VE KAĞIZ

EK 8 Dahilde İşleme İzin Belgesi ile İlgili İthalat Listesi

DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ İLE İLGİLİ İTHALAT LİSTESİ

EK-9

Firma Adı : ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.
Belge Tarihi/No : 15/01/2015 / 2015/D1-00217
Belge Süresi Sonu : 14/07/2016

TCGB Gümrük İdaresi	TCGB Tescil No	TCGB Tescil Tarihi	Alıcı Vergi No	Alıcı Adı	Kalem No (32)	GTİP Kodu (33)	GTİP Açıklaması	İstatistikli Miktar (41)	İstatistik Birim Kodu (41)	İstatistik Kıymet (46)	Kalem Rejim Kodu (37)	Menşe Ülke Adı (16-34)	Çıkış Ülkesi Adı (15)	Kap Eşya Bilgisi (31 İnci Alan)
ANK.GÜM.	8427	23.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089435		50,00	ADET	4.569,00	5171	TÜRKİYE	İTALYA	HİDROLİK DİREKSİYON ÜNİTESİ
ANK.GÜM.	5921	02.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87084099		10,00	ADET	4.202,18	51	TÜRKİYE	İTALYA	VİTES ÇATALI
ANK.GÜM.	5975	02.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	84879090		160,00	ADET	432,00	51	TÜRKİYE	ALMANYA	V-RİNG YAYSIZ KEÇE
ANK.GÜM.	6019	03.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	84213100		7,00	ADET	388,33	51	TÜRKİYE	ALMANYA	KURU HAVA FİLTRESİ KOMPLESİ
ANK.GÜM.	6030	03.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87083091		192,00	ADET	895,72	51	TÜRKİYE	İTALYA	BALATA
ANK.GÜM.	6147	03.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87083091		48,00	ADET	1.371,46	51	TÜRKİYE	İTALYA	DOLU FRENLEME DİSKİ
ANK.GÜM.	6455	05.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089997		42,00	ADET	3.004,28	51	TÜRKİYE	İTALYA	HİDROLİK PİSTON
ANK.GÜM.	6703	09.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	84082035		6,00	ADET	23.149,38	51	TÜRKİYE	KRALLIK	MOTOR
ANK.GÜM.	7102	11.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089997		72,00	ADET	3.792,00	51	TÜRKİYE	İTALYA	SENKROMEÇ
ANK.GÜM.	7120	11.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	85981010		289,00	ADET	1.410,32	51	TÜRKİYE	İTALYA	MUŞUR
ANK.GÜM.	7794	17.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87085035		27,00	ADET	92.997,91	51	TÜRKİYE	HİNDİSTAN	TRANSMİSYON
ANK.GÜM.	8303	20.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87085035		24,00	ADET	73.786,32	51	TÜRKİYE	HİNDİSTAN	TRANSMİSYON
ANK.GÜM.	11738	17.04.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87085035		4,00	ADET	12.278,60	5171	TÜRKİYE	HİNDİSTAN	TRANSMİSYON
ANK.GÜM.	9852	01.04.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089997		10,00	ADET	955,25	51	TÜRKİYE	İTALYA	SENKROMEÇ
ANK.GÜM.	9988	30.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089997		20,00	ADET	1.117,03	51	TÜRKİYE	İSVİÇRE	ÇİFT ALIN DIŞLISI
ANK.GÜM.	7956	18.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	90256080		11,00	ADET	607,53	51	TÜRKİYE	ALMANYA	HAVA FİLTRESİ KOMPLESİ
ANK.GÜM.	8468	23.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	73290908		44,00	ADET	105,19	51	TÜRKİYE	İTALYA	SICAKLIK GÖSTERGESİ
ANK.GÜM.	8552	24.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089435		127,00	ADET	6.886,26	51	TÜRKİYE	İTALYA	HAVALANDIRMA TAPASI
ANK.GÜM.	8974	26.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089997		24,00	ADET	76.311,06	5171	TÜRKİYE	İTALYA	EK DAMPER VALFİ
ANK.GÜM.	9230	27.03.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089435		49,00	ADET	4.505,93	51	TÜRKİYE	İTALYA	MOTOR PERKİNS
ANK.GÜM.	9637	01.04.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	84825000		10,00	ADET	368,39	51	TÜRKİYE	AVUSTURYA	HİD.DİR.ÜNİTESİ
ANK.GÜM.	10535	06.04.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87085035		19,00	ADET	42.108,00	51	TÜRKİYE	AVUSTURYA	SİLİNDİR MAKARALI RULİMAN
ANK.GÜM.	11147	13.04.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87084099		10,00	ADET	250,97	51	TÜRKİYE	İTALYA	ARKA AKS KOMPLESİ T557L
ANK.GÜM.	11162	13.04.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089997		10,00	ADET	86,76	51	TÜRKİYE	ALMANYA	İLERİ GERİ VİTES TOPLUZU
ANK.GÜM.	11462	15.04.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87084099		10,00	ADET	246,39	51	TÜRKİYE	ALMANYA	GERGİ ÇUBUĞU KOMPLESİ
ANK.GÜM.	11693	16.04.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089997		4,00	ADET	2.858,27	51	TÜRKİYE	İTALYA	VİTES TOPLUZU
ANK.GÜM.	13223	30.04.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	84082035		33,00	ADET	105.427,51	5171	TÜRKİYE	İTALYA	ÇEKİ GRUBU KOMPLESİ
ANK.GÜM.	12588	24.04.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089997		10,00	ADET	68,85	51	TÜRKİYE	İNGİLTERE	HİDROLİK PİSTON
ANK.GÜM.	15003	13.05.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	83012000		5,00	ADET	56,95	51	TÜRKİYE	ALMANYA	MOTOR PERKİNS
ANK.GÜM.	23444	22.07.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	84825000		27,00	ADET	937,61	51	TÜRKİYE	İTALYA	GERGİ ÇUBUĞU KOMPLESİ
ANK.GÜM.	23480	22.07.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87083091		28,00	ADET	865,90	5171	TÜRKİYE	İTALYA	KONTAK ANAHTARI
ANK.GÜM.	23598	23.07.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089997		32,00	ADET	3.331,20	5171	TÜRKİYE	İTALYA	SİLİNDİR MAKARALI RULİMAN
ANK.GÜM.	27050	19.08.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	90890019		68,00	ADET	167,01	51	TÜRKİYE	ALMANYA	DOLU FRENLEME DİSKİ
ANK.GÜM.	34719	26.10.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87089997		27,00	ADET	846,42	5171	TÜRKİYE	İSVİÇRE	GİFT KONİL SENKROMEÇ
ANK.GÜM.	34070	21.10.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	87085035		20,00	ADET	71.756,18	5171	TÜRKİYE	HİNDİSTAN	HAVALANDIRMA TAPASI
ANK.GÜM.	27066	19.08.2015	3630178028	ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.	1	84213102		16,00	ADET	1.106,45	51	TÜRKİYE	ALMANYA	ÇİFT ALIN DIŞLISI
ANK.GÜM.														CARRARO TRANSMİSYON
ANK.GÜM.														KURU HAVA FİLTRESİ KOMPLESİ

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Ömer DURMAZ
Doğum Yeri ve Tarihi : Erzincan - 1985

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Anadolu Üniversitesi, İşletme
Yüksek Lisans Öğrenimi : Ufuk Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri : -

İş Deneyimi

Stajlar : ÇİLEK MOBİLYA A.Ş / Bursa
EFM – Europejskie Forum Młodzieży / Polonya
Projeler : -
Çalıştığı Kurum : Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.

İletişim

E-Posta Adresi : omerdurmaz@hotmail.com.tr